

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

- Εκλογές Αδελφότητας Μικροχωριτών • Λαϊκή Συνέλευση 2025 • Κέννυ και Φενού, της Αφροδίτης Φλώρου • Συνεντεύξεις: Ματίνα Νούλα, Τάσος Φλέγγας, Ιάκωβος Απέργης • Δύο φωτογραφίες από το αρχείο του Κλ. Κουτσούκη
- Ιστορικές μνήμες και προσωπικές αναμνήσεις του Δ. Σπ. Δερματά • Όχι στο σχέδιο "Εύρυτος" • Ο σταυραετός της Ρούμελης και οι χωριανοί μας

**ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ**
“Η Μεταμόρφωση Του Σωτήρος”

Μικροχωρικά ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

«Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

(ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ 1885)

Βραβείο Ακαδημίας

Αθηνών (1986)

**Κυκλοφορεί ανάμεσα στους Μικροχωρίτες του εσωτερικού και του εξωτερικού
καθώς και σε φίλους του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας**

(Σημ.: τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τη γνώμη των συγγραφέων τους)

Περίοδος Γ' - Χρόνος 59ος // Αρ. Φύλλου 107 // Ιανουάριος 2025 – Δεκέμβριος 2025

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ

«Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος»

email: mikrochorioevrytania@gmail.com

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κυριακή Αϊβαλιώτου,

Πρόεδρος Αδελφότητας Μικροχωριτών

Φιλολάου 115, Αθήνα, 11632

Τηλ.: 2107511052, 6974738683

email: kikivlt@yahoo.com

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Κυριακή Αϊβαλιώτου

Αντιπρόεδρος: Σπυρίδων Κρίκος

Γενική Γραμματέας: Κωνσταντίνος Κρίκος

Ειδική Γραμματέας: Ελισάβετ Μαργέτη

Ταμίας: Θεοδώρα Ντζούφρα

Σύμβουλοι: Αφροδίτη Φλώρου, Πέτρος Κιούσης

ΣΥΝΤΑΞΗ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μένιος Κουτσούκης (1966-1970)

Γιώργος Δημόπουλος (1971-1977)

Μένιος Κουτσούκης (1978-1992)

Αθαν. Κεράνης – Σπύρος Κρίκος (1993-2002)

Αιμιλία Κουτσούκη (2003-2019)

Δέσποινα Γιουνά-Βουγά (2020-2022)

Ελισάβετ Μαργέτη (2022-)

email: elmargeti@outlook.com

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

mikrohorio.gr

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού: 20.00 €

Εξωτερικού: 50.00 €

Δωρεάν σε: Δ.Υ., Ο.Τ.Α. και Συλλόγους

ΣΤΗΣΙΜΟ – ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος

Εξώφυλλο: Εορτασμός Θεοφανίων 2025, λίμνη Μικρού Χωριού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial	7
Νέα από το Χωριό	9
70 Χρόνια από την ίδρυση της Αδελφότητας Μικροχωριτών	15
Λειτουργίες στις εκκλησίες του Χωριού.....	16
Η Λειτουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου.....	17
Έγραψαν για το Μουσείο	19
Συμμετοχή στο συνέδριο «Καρπενήσι, Αύγουστος 1944. 80 χρόνια από την καταστροφή της πόλης: Εθνικές και Ευρωπαϊκές διαστάσεις»	20
Λαϊκή Συνέλευση 2025	21
Εκλογές και συγκρότηση νέου Δ.Σ., 23/11/2025	26
Συμμετοχή στην παρουσίαση πιστοποίησης EUROPARC στην Ευρυτανία	32
Ευρυτανία στο στόχαστρο: Όχι στο σχέδιο «Εύρυτος»!	33
Έργα Τοπικής Κοινότητας Μικρού Χωριού 2025	35
Δελτίο Τύπου του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων	35
Ο Σταυραετός της Ρούμελης και οι χωριανοί μας.....	37
Συνέντευξη με τη Ματίνα Νούλα	38
Συνέντευξη με τον Τάσο Φλέγγα.....	45
Συνέντευξη με τον Ιάκωβο Απέργη	49
Δυο φωτογραφίες από το αρχείο του Μένιου Κουτσούκη	51
Στη μακρινή πατρίδα μου έχει ευωδιά και χάρη... ..	52
Ιστορικές Μνήμες και Προσωπικές Αναμνήσεις	54
Έρωτος και Ρέντη Γωνία	59
Κέννυ και Φενού.....	66
Βιβλιοπαρουσιάσεις.....	70
Η Αλληλογραφία μας.....	73
Ευχαριστήριες Επιστολές	83
Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν	86
Αυτοί που δεν ξεχνούν.....	95
Κάλεσμα στήριξης και συμμετοχής	98

Editorial

Αγαπητοί αναγνώστες και αγαπητές αναγνώστριες,

Με μεγάλη χαρά και τιμή σας παρουσιάζουμε το 107^ο τεύχος των «Μικροχωρίτικων Γραμμάτων», καθώς το περιοδικό διανύει τον 59^ο χρόνο από την πρώτη έκδοσή του.

Οι εκλογές της Αδελφότητας και η συγκρότηση του νέου Δ.Σ. τον Νοέμβριο που μας πέρασε στάθηκαν αφορμή για την αποτίμηση της δραστηριότητας του συλλόγου μας τα τελευταία χρόνια. Πέρα από τις δεδομένες επιτυχίες μας, στις οποίες συγκαταλέγουμε μεταξύ άλλων, την εύρυθμη και ποιοτική λειτουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου και τα συνέδρια για τη Μάχη του Μικρού Χωριού και για την Κατολίσθηση, τα οποία η Αδελφότητα κατάφερε να διοργανώσει μετά από δεκαετίες βασιζόμενη στις δικές της δυνάμεις, θα ήταν αφέλεια να μην αναγνωρίσουμε και τις προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίσαμε. Όσο οι παλιοί φεύγουν, τα άδεια σπίτια ανακαινίζονται και η ανθρωπογεωγραφία των χωριών μας αλλάζει –ενώ οι ανάγκες για αναβάθμιση των υποδομών αυξάνεται αλλά ποτέ δεν καλύπτεται από το κράτος– η Αδελφότητα προσπαθεί να παρεμβαίνει στο μέτρο των δυνατοτήτων της και του ρόλου της. Ο σύλλογος με τη βοήθεια της Κοινότητας και των πιο δραστήριων Μικροχωριτών και Μικροχωριτισσών, είναι αρωγός σε κάθε ενέργεια που έχει ως στόχο την διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής μνήμης και της πολιτισμικής ταυτότητας του τόπου.

Στο 107^ο τεύχος επιλέξαμε να δώσουμε τον λόγο σε νέους ανθρώπους με καταγωγή από το χωριό μας – τη Ματίνα Νούλα, τον Τάσο Φλέγγα και τον Ιάκωβο Απέργη – που διακρίνονται στον τομέα του ο καθένας για το ήθος και την οπτική με την οποία αντιμετωπίζουν τη ζωή και τη δουλειά τους. Όσα μας κατέθεσαν στις συνεντεύξεις τους μάς εμπνέουν και τους ευχαριστούμε θερμά που μας αφιέρωσαν λίγο από τον χρόνο τους. Επιλέξαμε επίσης να αναδείξουμε τον κοινωνικό διάλογο που έχει ανοίξει για τις βιομηχανικού τύπου επενδύσεις που απειλούν τον φυσικό πλούτο της Ευρυτανίας. Στο παρόν τεύχος θα βρείτε μεταξύ άλλων, τις μόνιμες στήλες του περιοδικού για τα νέα από το χωριό, το πρακτικό από τις εκλογές και τη συγκρότηση του νέου Δ.Σ., τις συνέχειες από τα βιβλία των Τριανταφύλλη και Δερματά, φωτογραφίες από το αρχείο του Κουτσούκη αλλά και μια παρουσίαση του θεατρικού έργου του νέου μέλους του Δ.Σ., Αφροδίτης Φλώρου, το οποίο αντλεί έμπνευση από το χωριό μας. Ταυτόχρονα, δημοσιεύονται ευχαριστήριες επιστολές στα

μέλη που στήριξαν με δωρεές τον σύλλογο αλλά και μέρος της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που λαμβάνουμε. Γίνεται αναφορά στο ιστορικό συνέδριο που διοργανώθηκε στο Καρπενήσι για την πυρπόληση της πόλης από τους ναζί, στο οποίο συμμετείχε εκ μέρους του Δ.Σ. και μετά από πρόσκληση της οργανωτικής επιτροπής, η Ελισάβετ Μαργέτη. Τέλος, φιλοξενούμε με συγκίνηση τα κείμενα που μας εστάλησαν για όσους έφυγαν από κοντά μας τη χρονιά που μας πέρασε.

Εκ μέρους του Δ.Σ. θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όσους συμβάλουν στη συγκέντρωση της ύλης και στην έκδοση του περιοδικού. Καλή ανάγνωση!

Εκ της Σύνταξης

Νέα από το Χωριό

Παρουσιάζεται μια συνοπτική καταγραφή κεντρικών γεγονότων για το χωριό και για τη δράση της Αδελφότητας Μικροχωριτών εντός του 2025.

Θεοφάνια 2025

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα και μεγάλη συμμετοχή κόσμου τελέστηκε ο αγιασμός υδάτων στη λίμνη του Μικρού Χωριού. Είμαστε ιδιαίτερα συγκινημένοι που για δεύτερη φορά ο εορτασμός των Θεοφανίων του Δήμου Καρπενησίου γίνεται σε ένα τόπο ιερό για τους Μικροχωρίτες.

Συγχαρητήρια για τους τολμηρούς που κολύμπησαν στα παγωμένα νερά της για την πίστη τους και στον Μικροχωρίτη Γεώργιο Φλέγγα που έπιασε το σταυρό! Εύχομαι φώτιση και προκοπή σε όλους και του χρόνου με υγεία να γιορτάσουμε πάλι εκεί!

Μνήμη θυμάτων κατολίστησης

Με τη συμμετοχή λίγων Μικροχωριτών, λόγω των δύσκολων καιρικών συνθηκών, τελέστηκε στις 12 Ιανουαρίου 2025 και φέτος το τρισάγιο στο μνημείο των θυμάτων της κατολίστησης, μετά το μνημόσυνο που πραγματοποιήθηκε στην Αγία Κυριακή.

Η φωτογραφία είναι από τον λογαριασμό του Προέδρου Τ.Κ. Μικρού Χωριού, κ. Τάκη Φλέγγα.

Κοπή πίτας της Αδελφότητας Μικροχωριτών 2025

Στον φιλόξενο χώρο του υβριδικού καφέ «Αρούκατος» στην Αργυρούπολη, έλαβε χώρα το μεσημέρι της Κυριακής 2 Φλεβάρη η κοπή της βασιλόπιτας της Αδελφότητας Μικροχωριτών για το 2025. Ανταμώσαμε

ακόμη μια φορά για να καλωσορίσουμε το νέο έτος, τρεις διαφορετικές γενιές Μικροχωριτών!

Ο Πρόεδρος της Τ.Κ. Μικρού Χωριού κ. Τάκης Φλέγγας μετέφερε τις ευχές του Δημάρχου κ. Χρήστου Κακαβά και της Δημοτικής Συμβούλου και μέλος του Δ.Σ. του συλλόγου κ. Δώρας Ντζούφρα που δεν μπόρεσαν να παραστούν στη γιορτή μας. Ο ίδιος χαιρέτησε τις δράσεις του συλλόγου και ευχήθηκε καλή χρονιά σε όλους και καλή αντάμωση το καλοκαίρι στο χωριό μας. Στη συνέχεια η Πρόεδρος του συλλόγου κ. Κυριακή Αϊβαλιώτου ευχαρίστησε τον κ. Φλέγγα για την άριστη συνεργασία, και ευχήθηκε με τη σειρά της για μια καλή και δημιουργική χρονιά.

Στην πίτα που έκοψε το Δ.Σ., το φλουρί βρέθηκε στο κομμάτι της Εκκλησίας και θα παραδοθεί στον ιερέα μια ευχετήρια κάρτα του συλλόγου και μία δωροεπιταγή 50€ για τα καταστήματα Public, ενώ στα κομμάτια που μοιράστηκαν στους παρευρισκόμενους το φλουρί έπεσε

στον κ. Σπύρο Δερματά, ο οποίος έλαβε επίσης μια ευχετήρια κάρτα και μία δωροεπιταγή 150€ για τα καταστήματα Πλαίσιο. Ευχόμαστε εκ βάθρων ευτυχία και χαρές!

Η Πρόεδρος ευχαριστεί τα μέλη του Δ.Σ. που εργάστηκαν για την πραγματοποίηση της γιορτής μας, και τον κόσμο που μας τίμησε με την παρουσία του, καθώς και για τη θερμή του στήριξη σε κάθε μας βήμα. Και του χρόνου, με υγεία!

Κοπή πίτας Τ. Κ. Μικρού Χωριού

Την Παρασκευή 21 Φλεβάρη πραγματοποιήθηκε στο κοινοτικό γραφείο η κοπή της βασιλόπιτας του Μικρού Χωριού. Το φλουρί έπεσε στον εκπρόσωπο του Δήμου, Κωνσταντόπουλο Βασίλη. Ευχόμαστε καλή και δημιουργική χρονιά!

(Από τον λογαριασμό του προέδρου της Τ.Κ. Μικρού Χωριού κ. Τάκη Φλέγγα)

Εορτασμός 25^{ης} Μαρτίου 2025

Η 25^η Μαρτίου τιμήθηκε στο Νέο Μικρό Χωριό με κατάθεση στεφάνων στο μνημείο πεσόντων στον προαύλιο χώρο της Αγίας Κυριακής, μετά τη λειτουργία. Παρόντες εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, μεταξύ των οποίων ο πρόεδρος της Τ. Κ. Μικρού Χωριού κ. Τάκης Φλέγγας και η πρόεδρος της Αδελφότητας Μικροχωριτών κ. Κυριακή Αϊβαλιώτου.

Καθαρισμός μνημείου στις Λόγγοβες

Η Αδελφότητα Μικροχωριτών «Μεταμόρφωση του Σωτήρος» ανέλαβε με μεράκι τον καθαρισμό του μνημείου στη θέση Λόγγοβες, εν όψει των καλοκαιρινών επισκεπτών και εκδηλώσεων του χωριού μας, και με σεβασμό στις θυσίες των προγόνων μας.

Με τη χρήση πιεστικού νερού, καθαρίστηκαν οι πέτρες και τα μάρμαρα, απομακρύνθηκαν τα χόρτα και ο χώρος του μνημείου απέκτησε ξανά την παλιά του αίγλη. Η διαφορά διακρίνεται ξεκάθαρα: πιο καθαρές επιγραφές, φωτεινότερη πέτρα και γενικά μια πιο προσεγμένη εικόνα. Βέβαια, θα χρειαστεί παρέμβαση των αρμοδίων για να επανέλθει το μάρμαρο στην αρχική του κατάσταση με την κατάλληλη συντήρηση, όπως σε όλα τα μνημεία του χωριού.

Τοποθετήθηκε επίσης κάδος απορριμμάτων για τη διατήρηση της καθαριότητας και στο μέλλον.

Ευχαριστούμε τον Παντελή Τσινιά για την πολύτιμη συμβολή του στις εργασίες αυτές.

Ψηφιδωτό Παναγιώτη Κεράνη

Με την πολύτιμη συμβολή - γι' ακόμη μια φορά - του κ. Παντελή Τσινιά, τον οποίο και ευχαριστούμε θερμά, καθαρίστηκε και αναδείχθηκε το ψηφιδωτό έργο του αείμνηστου Παναγιώτη Κεράνη, που είναι εμπνευσμένο από το φυσικό τοπίο της περιοχής και αφιερωμένο στη μνήμη της Μαρίας Κεράνη.

Το έργο πλαισιώνει με αρμονία τη βρύση, προσθέτοντας ιστορική και αισθητική αξία στον χώρο.

Αστροβραδιά στο Νικολό

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η 31^η αστροβραδιά του Σ.Ε.Α.Ε. ΑΡΤΕΜΙΣ, στο πλαίσιο των Γιορτών Δάσους 2025, στη θέση Νικολό στο χωριό μας, στις 8 Αυγούστου. Πλήθος κόσμου ταξίδευσαν μαζί μας στο Σύμπαν με παρατήρηση της Σελήνης και του πλανήτη Δία, αλλά και με

την υπέροχη ουρανογραφία του εξαιρετου μέλους του ΑΡΤΕΜΙΣ, Μανώλη Κοπανάκη.

Ανανέωση επιγραφών στο προαύλιο του μουσείου

Το καλοκαίρι του 2025, οι Μάγκυ Βελέντζα, Θανάσης Κούμπος, Σοφία Κουτσούκη και Κώστας Κρίκος ανέλαβαν με μεράκι την πρωτοβουλία να ανανεώσουν, με ειδικό μαρκαδόρο, τις επιγραφές των μνημείων στον προαύλιο χώρο του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου του Μικρού

Χωριού, ώστε να είναι πλέον ευδιάκριτες και ευανάγνωστες για τους επισκέπτες. Τους ευχαριστούμε θερμά για την ενέργεια αυτή και τη συμβολή τους στην ανάδειξη της τοπικής μας ιστορίας.

Μνημόσυνο στις Λόγγοβες

Την Κυριακή 10 Αυγούστου τιμήθηκαν οι εκτελεσθέντες από τους Ιταλούς Μεγαλοχωρίτες και Μικροχωρίτες στο μνημείο στις Λόγγοβες, παρουσία πλήθους κόσμου. Την επιμνημόσυνη δέηση ακολούθησε κατάθεση στεφάνων από τους εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης και των τοπικών φορέων, αλλά και από τους γηραιότερους και νεότερους Μικροχωρίτες.
Αθάνατοι!

Βιβλιοπαρουσίαση στο Μουσείο

Στις 17 Αυγούστου, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου Μικρού Χωριού, έγινε η βιβλιοπαρουσίαση του μυθιστορήματος της δημοσιογράφου Βιργινίας Μάρκου «Τρι-στρατο», που είναι εμπνευσμένο από την ιστορία του χωριού. Το βιβλίο προλόγισε ο Βαγγέλης Πλάκας.

Εορτασμός 28^{ης} Οκτωβρίου 2025

Με κατάθεση στεφάνων από εκπροσώπους συλλόγων και φορέων της περιοχής και με τη συγκινητική παρουσία μεγάλου αριθμού Μικροχωριτών τιμήθηκε η επέτειος του «Όχι» στις 28 Οκτωβρίου 2025 στην εκκλησία της Αγίας Κυριακής στο Νέο Μικρό Χωριο.

Χριστουγεννιάτικος στολισμός

Το απόγευμα της Παρασκευής 5 Δεκεμβρίου η πλατεία του Νέου Μικρού Χωριού πλημμύρισε φως και χαμόγελα σε μια ζεστή γιορτινή ατμόσφαιρα, καθώς πραγματοποιήθηκε το άναμμα του χριστουγεννιάτικου δέντρου από την Τοπική Κοινότητα Μικρού Χωριού.

Εκ μέρους του Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών, θα θέλαμε να εκφράσουμε τις πιο θερμές μας ευχαριστίες στη Δώρα Ντζούφρα και τη Μαρία Καραγκούννη. Χάρη στη δική τους ενεργή συμμετοχή, η βραδιά απέκτησε κάτι από την αληθινή χριστουγεννιάτικη μαγεία που όλοι νιώσαμε.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες επίσης στον πρόεδρο της Τ.Κ. Τάκη Φλέγγα για τις προσπάθειές του ώστε το χωριό μας να φορέσει τα γιορτινά του, καθώς και σε όλους στην Κοινότητα και στον Δήμο που συνέβαλαν για να γίνει η εκδήλωση τόσο όμορφη.

Ευχαριστούμε τους «Κουλουράδες» Καρπενησίου για τα γλυκίσματα που πρόσφεραν στα παιδιά και το «Γλυκοπλαστείο» για τα νόστιμα κεράσματα που απόλαυσαν όλοι. Η Αδελφότητα πρόσφερε τα αναμνηστικά δωράκια στους μικρούς μας φίλους.

Από τη μεριά μας, συμβάλαμε στον χριστουγεννιάτικο στολισμό των δημόσιων χώρων του χωριού προσφέροντας ένα υπέροχο έλκηθρο με τον Άγιο Βασίλη και τους τaráνδους, που πλέον στολίζει την είσοδο του Νέου Μικρού Χωριού και σκορπά χαρά σε μικρούς και μεγάλους!

70 Χρόνια από την ίδρυση της Αδελφότητας Μικροχωριτών

Αναδημοσίευση από το τεύχος 78 των Μικροχωριτικών γραμμάτων, με αφορμή τη συμπλήρωση 70 χρόνων από την ίδρυση της Αδελφότητας Μικροχωριτών:

Αδελφότητα Μικροχωριτών 50 Χρόνια (1955-2005)

Όπως είναι σε όλους μας γνωστό η Αδελφότητα Μικροχωριτών ιδρύθηκε από Μικροχωριτές της Κωνσταντινούπολης το 1886 με σκοπό την ανύψωση του πολιτιστικού και βιοτικού επιπέδου της Κοινότητας του Μικρού Χωριού και την ανακούφιση των κατοίκων από πολλές δυσκολίες της ορεινής ζωής τους. Η δράση της ήταν μεγάλη και ποικιλόμορφη ως το σημαδιακό για τους Έλληνες της Πόλης 1922 και ύστερα το 1955. Τότε, το 1955, στην Αθήνα επανιδρύεται η Αδελφότητα για να συμπεριλάβει στους κόλπους της όχι μόνο τους εκπατρισμένους Μικροχωριτές της ξενιτιάς αλλά κυρίως όσους αναγκαστικά άφησαν το χωριό για να εγκατασταθούν σε Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη, Λαμία, Αγρίνιο και άλλες πόλεις της Ελλάδας (αρ. εγκρ. Πρωτοδικείου 15143 της 14ης Νοεμβρίου 1955).

Η Αδελφότητα Μικροχωριτών σκοπεύει να οργανώσει εορταστική εκδήλωση το Φθινόπωρο, για να τιμήσει την 50ή αυτή επέτειο από την επανίδρυσή της. Είναι μια γιορτή όλων των Μικροχωριτών, γιατί όλοι μας, ενωμένοι, αποτελούμε την Αδελφότητα Μικροχωριτών.

Ο τόπος και χρόνος θα ανακοινωθεί το Φθινόπωρο

Λειτουργίες στις εκκλησίες του Χωριού

Στις 6 Ιουλίου, παραμονή της Αγίας Κυριακής, η εκκλησία στολίστηκε και υποδέχθηκε τους πιστούς. Πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις που περιλάμβαναν τη τέλεση πανηγυρικού εσπερινού και τη λιτάνευση της εικόνας. Στη συνέχεια, ακολούθησε η θρησκευτική πανήγυρις στο «Χωριάτικο του Νασιόπουλου» με παραδοσιακή μουσική.

Την χρονιά που μας πέρασε, με τη φροντίδα του ιερέα μας, έγιναν σημαντικές βελτιώσεις και καθαρισμοί όλων των εκκλησιών του χωριού μας, οι οποίες λειτούργησαν με τη συμμετοχή πλήθους πιστών (Μικροχωριτών αλλά και επισκεπτών).

Επίσης, οι Μικροχωρίτες με κατάλυξη παρακολούθησαν τη λειτουργία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος και την περιφορά της εικόνας στις 5 Αυγούστου, παρά τον βροχερό καιρό. Σημαντική ήταν για τους Μικροχωρίτες η επαναλειτουργία της εκκλησίας της Παναγίας την παραμονή του Δεκαπενταύγουστου. Στις 27 Αυγούστου, στο εκκλησάκι του Άη Θανάση τηρήθηκε το έθιμο της παρασκευής και προσφοράς της φανουρόπιτας (μιας νηστίσιμης πίτας) στην εκκλησία. Στο ανακαινισμένο εκκλησάκι

του Αγίου Ιωάννη Προδρόμου, στις 29 Αυγούστου τιμήσαμε την αποτομή της κεφαλής του Προδρόμου και στις 7 Σεπτεμβρίου, ανήμερα της εορτής του Αγίου Μάρτυρος Σώζοντος, γιορτάσαμε στο γραφικό ξωκκλήσι του Άη Σώστη στο τέλος του δρόμου του χωριού.

Η Λειτουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου

Για τους επισκέπτες του Καρπενησίου και των γύρω χωριών, το Μουσείο μας αποτελεί σταθμό στην περιήγησή τους στον νομό μας. Κάθε σαββατοκύριακο του χρόνου, η ακούραστη συνεργάτιδα του συλλόγου, η Δήμητρα Σκοτίδα, υποδέχεται τον κόσμο και τους ενημερώνει για τα εκθέματα και την ιστορία του τόπου. Το Μουσείο του Μικρού Χωριού έχει προσελκύσει πολλές φορές δημοσιογράφους τηλεοπτικών εκπομπών που επιθυμούν να το συμπεριλάβουν με εκτενή ρεπορτάζ σε ταξιδιωτικά αφιερώματα. Συγκεκριμένα, η εκπομπή *Τουριστικόν* της Ελένης

Τσαγιάννη από το STAR Κεντρικής Ελλάδας, η εκπομπή του ΣΚΑΙ *Όπου υπάρχει Ελλάδα* με παρουσιαστή τον Γιάννη Τσιμιτσέλη και το διαδικτυακό κανάλι *Greek Village Life* της Παρθενίας Χαρίτου στο πλαίσιο της επίσκεψης στο Μικρό Χωριό επισκέφθηκαν και τράβηξαν πλάνα από το Μουσείο μας. Το Μουσείο επίσης συμπεριλαμβάνεται ως στάση και σε οργανωμένες εκδρομές ταξιδιωτικών γραφείων, ενδεικτικά τα γραφεία Tsioros Travel, Cosmorama Travel, Kapsas Travel, Papazoglou Tours, αλλά και στο πρόγραμμα εκδρομών σχολείων, πολιτιστικών και αθλητικών συλλόγων, όπως το *Ραβαΐσι – Εργαστήρι Χορού και Μουσικής*, το Διεθνές Σχολείο Πειραιά, το 16ο Πειραματικό Λαμίας, ο Αϊαντας Αγίου Δημητρίου, ο Αϊαντας Γαλατσίου, κ.ά. Είμαστε πολύ περήφανοι που η δουλειά τόσων ανθρώπων και τόσων χρόνων ανταμείβεται από το συνεχές και αυξανόμενο ενδιαφέρον των επισκεπτών. Κατά τη χρονιά που μας πέρασε έχουν γίνει εργασίες συντήρησης όπως ο καθαρισμός των εξωτερικών χώρων της εισόδου του κτιρίου, ενώ οι εσωτερικοί χώροι φροντίζονται τακτικά από τα μέλη του Δ.Σ., τα οποία επίσης επιμελούνται τον διάκοσμο των εορταστικών περιόδων. Τον χειμώνα με τη βοήθεια του κ. Νάκου τοποθετήθηκε η δωρεά του κ. Μποντικούλη στην αίθουσα Εθνικών Αγώνων, ενώ μας βοήθησε σε πολλές άλλες εργασίες του χώρου και τον ευχαριστούμε θερμά γι' αυτό, όπως και όλους τους συγχωριανούς που έβαλαν το λιθαράκι τους για τη συντήρηση του χώρου. Τα ωράρια λειτουργίας του Μουσείου κατά το 2025 διαμορφώθηκαν ως εξής:

- Κάθε Σαββατοκύριακο και επίσημη Αργία από τις 12:00 ως τις 15:00.
- Από Μ. Πέμπτη 14 Απριλίου έως Κυριακή του Θωμά 27 Απριλίου από τις 12:00 ως τις 16:00 και Κυριακή Πάσχα 12:00 με 14:00.
- Από 1 έως 20 Αυγούστου 2025, καθημερινά από τις 12:00 έως τις 15:00.
- Από το Σάββατο 25 Οκτωβρίου ως την Τρίτη 28 Οκτωβρίου 12:00 με 15:00.
- Από το Σάββατο 20 Δεκεμβρίου 2025 έως και την Τρίτη 6 Ιανουαρίου 2026 (των Φώτων), καθημερινά από τις 12:00 έως τις 15:00.

Έγραψαν για το Μουσείο

Καταχωρίσεις στο βιβλίο επισκεπτών του Ιστορικού & Λαογραφικού Μουσείου.

13/8/2025

Το ειδικότερο μουσείο με μεγάλη ιστορία.
Μέρος κυρίου που διατηρεί την παράδοση και την
αρχή για τον τόπο αυτό.
Το κορίτσι που μας έκανε την γενόνηση παρά
της κορής και γεμάτη χάρη και ενδιαφέρον
για τον τόπο της

Ευχαριστούμε παρά την

Σοφία Αντών
Εκπαιδευτική
Πρωτοβάθμιας
και Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης
με αφορμή το
συνέδριο στο ΕΤΕ

Συγμενιδίκαμε...
Σας ευχαριστούμε για την ζεστή και
Τα ενδιαφέροντά σας.
Το Μουσείο σας γεμάτο.

Αλέκος & Ελένη

12/8/25

Ευχαριστούμε πολύ για την ευκαιρία και την
ώρα ξανά. Όλα φαινόταν ενδιαφέροντα.
Με αγάπη και στο ΕΤΕ σας Μιμή Νικη

04/08/2025

Μεγάλο στα ευρήματα του γένειν σας. Δεν ξέρω... Τους ήρωες
μια που μας πήρατε την ελευθερία μας.
Ευχαριστούμε και στην πολύ φιλική και καλοκαίρι γενόνησά σας,
τη Δημήτρα, που μας παρέθεσε τους καλούς και αδιάφορους σε ό,τι
απόψε είπατε.

Καλλιόπη & Παναγιώτα

Jan 3, 2025
Farideh Parvizi
Jafar

Τι ώρα προετοιμάσει!
Τι ώρα του έχει διαφέρει τόσο κλίμα
Τι ώρα και στην γενόνηση.
Σας ευχαριστούμε!
Jodie - Doror

Septembre 2025,
Merci pour ces histoires, les petites histoires dans
la Grande histoire. C'est une région de la Grèce
que nous ne connaissons pas en France et c'est
dommage. Nous en parlerons en rentrant à nos
familles et nos amis.
Nicolas ELEFANTIS et Dominique BURLOT
-TOULOUSE - FRANCE

Συμμετοχή στο συνέδριο «Καρπενήσι, Αύγουστος 1944. 80 χρόνια από την καταστροφή της πόλης: Εθνικές και Ευρωπαϊκές διαστάσεις»

Η Αδελφότητα Μικροχωριτών συμμετείχε στο ιστορικό συνέδριο «Καρπενήσι, Αύγουστος 1944. 80 χρόνια από την καταστροφή της πόλης, Εθνικές και Ευρωπαϊκές διαστάσεις» που διεξήχθη στο Συνεδριακό Κέντρο Καρπενησίου στις 27-29 Μαρτίου 2025 με εισήγηση του μέλους του Δ.Σ. Ελισάβετ Μαργέτη στις 29 Μαρτίου 2025 και ώρα 18.30. Στο ίδιο συνέδριο ομιλία είχε και ο Κλεομένης Κουτσούκης. Εν αναμονή της δημοσίευσης των επίσημων πρακτικών του συνεδρίου, ακολουθούν οι περιλήψεις των ομιλιών:

Κλεομένης Κουτσούκης «Η επίσκεψη των Γερμανών στο Μικρό Χωριό: Μια βιωματική εμπειρία»

Κατά την περίοδο της Εθνικής Αντίστασης (1941-44) οι Ιταλοί, μετά την ήττα τους από τους Αντάρτες του Άρη Βελουχιώτη, εισέβαλαν στο Μικρό Χωριό. Λεηλάτησαν, έκαψαν σπίτια και συνέλαβαν πολλούς ομήρους εκ των οποίων εκτέλεσαν 13 την παραμονή των Χριστουγέννων του 1942. Από την άλλη μεριά, οι Γερμανοί επισκέφτηκαν το Μικρό Χωριό τρεις φορές. Η τρίτη ήταν η πιο καταστροφική. Μετά την πυρπόληση του Καρπενησίου, στις 11 Αυγούστου 1944, ήλθαν στο Μικρό Χωριό και έκαιγαν σπίτια όλη τη μέρα. Εμείς για να γλυτώσουμε από την οργή τους ήμασταν κρυμμένοι στις σπηλιές και στα δάση. Όταν έφυγαν και γυρίσαμε στο χωριό βρήκαμε τα καμένα σπίτια ανάμεσα στα οποία ήταν και το δικό μου. Βρεθήκαμε ξεσπιτωμένοι στο έλεος και την καλοσύνη των συγγενών, που μας φιλοξένησα στα μισοκαμένα νοικοκυριά τους.

Ελισάβετ Μαργέτη «Η διπλή πυρπόληση του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας: Μαρτυρίες από το αρχείο της Αδελφότητας Μικροχωριτών»

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, το Μικρό Χωριό έπαιξε κομβικό ρόλο στην εξέλιξη της Εθνικής Αντίστασης: από τη συμμετοχή σε μυστικά δίκτυα αντιπληροφόρησης, τη λειτουργία του Τυπογραφείου και την οργάνωση συσσιτίων, μέχρι την ανοιχτή μάχη μεταξύ των ανταρτών του Άρη και Ιταλών στρατιωτών. Στην παρούσα εισήγηση θα αντλήσουμε από τα βιώματα των ανθρώπων που έζησαν τα ιστορικά γεγονότα, ενώ αρωγός της έρευνας θα είναι το αρχείο της Αδελφότητας Μικροχωριτών. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις εκτελέσεις αμάχων, στην πυρπόληση του Μικρού Χωριού από τους Ιταλούς ως αντίποινα για τη Μάη του Μικρού Χωριού τον Δεκέμβριο του 1942, και τέλος στη γερμανική εκκαθαριστική επιχείρηση “Kreuzotter” τον Αύγουστο του 1944 που σάρωσε εκ νέου το χωριό.

Λαϊκή Συνέλευση 2025

Κάθε χρόνο διεξάγεται η ετήσια λαϊκή συνέλευση του χωριού, υπό την αιγίδα της Αδελφότητας Μικροχωριτών και της Τοπικής Κοινότητας. Οι άνθρωποι του χωριού μας συγκεντρώνονται για να συζητήσουν τα προβλήματα του τόπου με τον Δήμαρχο Καρπενησίου και την αντιπολίτευση.

Παρατίθεται αυτούσια η τοποθέτηση της Προέδρου της Αδελφότητας Μικροχωριτών, Κυριακής Αϊβαλιώτου:

«Αγαπητέ δήμαρχε κε Κακαβά, αντιδήμαρχοι κ.κ Σκαρπή και Ίβρο, πρόεδρε Τ.Κ. κε Φλέγγα, σεβάσμιε ιερέα μας, καλώς ήλθατε στο Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο για την λαϊκή συνέλευση που και εφέτος με μεγάλο ενδιαφέρον περιμένουμε για να συζητήσουμε τα προβλήματα του χωριού μας!

Πριν ξεκινήσουμε τις εργασίες, θα παρακαλούσα να τηρηθεί ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των Μικροχωριτών που έφυγαν την προηγούμενη χρόνια:

ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
 ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ
 ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΠΑΔΗ
 ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
 ΜΑΤΙΝΑ ΜΠΑΚΗ
 ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΥ

Αιωνία τους η μνήμη ! Θα είναι πάντα στις καρδιές μας.

Ξεκινώντας την παρουσίαση των πειραγμένων του συλλόγου για τη χρονιά που πέρασε, θα ήθελα να επισημάνω την άριστη συνεργασία με πρόεδρο Τ.Κ. κε ΦΛΕΓΓΑ και τις δημοτικές συμβούλους ΝΤΖΟΥΦΡΑ ΔΩΡΑ και ΛΕΝΑ ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ για την υποστήριξή τους σε κάθε μας ενέργεια. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τα μέλη του ΔΣ που εργάστηκαν ανιδιοτελώς και με ομοψυχία, καθώς και τους προηγούμενους προέδρους του συλλόγου, Μένιο Κουτσούκη, Αιμιλία Παπαδημητρίου-Κουτσούκη, Γιάννη Αρώνη και Θανάση Παπαθανασίου για τη στήριξη και τις πολύτιμες συμβουλές τους. Υπενθυμίζω ότι εφέτος το φθινόπωρο ολοκληρώνεται η τριετής θητεία και θα έχουμε εκλογές στην Αθήνα για νέο ΔΣ.

- Τον Οκτώβριο η Ελληνική Λέσχη Φύλων 2ου διοργάνωσε εκδρομή στην Ευρυτανία και, με πρωτοβουλία του συγχωριανού μας και μέλους της λέσχης, Άγγελου Κατσίνη, επισκέφτηκαν το

χωριό και ξεναγήθηκαν στο μουσείο μας, χαρίζοντας όμορφες εικόνες στους παραβρισκόμενους.

- Συνεχίστηκε για δεύτερη χρονιά η κοπή της βασιλόπιτας της Αδελφότητας Μικροχωριτών στην Αθήνα στις 2 Φεβρουαρίου. Μας δόθηκε η ευκαιρία να βρεθούμε και να ανταλλάξουμε ευχές για τη νέα χρονιά. Από τις δυο πίτες, τα φλουριά έτυχαν στην Εκκλησία και στον αγαπητό Σπύρο Δερματά. Ευχαριστούμε τη Σταυρούλα Ηλιάδη που έκλεισε το κέντρο και τακτοποίησε τις λεπτομέρειες της αίθουσας.
- Εκδόθηκε το νέο τεύχος των «Μικροχωρίτικων Γραμμάτων» για την περίοδο 2024. Προσπαθούμε κάθε χρόνο να παράγουμε πλούσιο και πρωτότυπο υλικό που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες των αναγνωστών και του τόπου μας. Για το τελευταίο τεύχος θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερος την Μαρία Παπαϊωάννου για το εξαιρετικό της κείμενο αναφορικά με την μοναδική αρχιτεκτονική των παλιών αρχοντικών του χωριού μας. Τα «Μικροχωρίτικα Γράμματα» είναι διαθέσιμα σε έντυπη μορφή στο Μουσείο Μικρού Χωριού και αναρτώνται στο site μας ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο περιεχόμενο του περιοδικού. Ευχαριστούμε τον κο Λαμπρόπουλο Κωνσταντίνο για την προσαρμογή του περιοδικού σε ψηφιακή και εκτυπώσιμη μορφή, καθώς και όλους όσους βοήθησαν στην έκδοση του περιοδικού, συνέβαλαν με κείμενα και συμβουλές αλλά και όσους διαβάζουν το περιοδικό και στηρίζουν την Αδελφότητα Μικροχωριτών με κάθε μέσο.
- Συνεχίστηκε για άλλη μια χρονιά η εύρυθμη λειτουργία του μουσείου με την συνδρομή της κας Σκοτίδα Δήμητρας, η οποία υποδέχεται τους επισκέπτες και τους ενημερώνει για τα εκθέματα των αιθουσών του. Μάλιστα ιδιαίτερη αίσθηση έκανε η συνέντευξη που έδωσε στο ΣΤΑΡ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, στην εκπομπή «Τουριστικόν» της κας Ελένης Τσαγιάννη μέσα από χώρους του μουσείου για τα εκθέματα, καθώς και στη συνέχεια η συνέντευξη του κου Φλέγγα στη δημοσιογράφο σε διάφορα σημεία του χωριού. Η επισκεψιμότητα έχει αυξηθεί ιδιαίτερα, καθώς, εκτός από τους επισκέπτες, στο προκαθορισμένο ωράριο υπήρχαν και οργανωμένα γκρουπ που επισκέφτηκαν το μουσείο κατόπιν ραντεβού χωρίς πρόβλημα από την ακούραστη Δήμητρα που φρόντισε να είναι πάντα στη θέση της και να τους υποδεχτεί. Θα αναφέρουμε

ενδεικτικά το 16^ο Πειραματικό Σχολείο Λαμίας, το Διεθνές Σχολείο Πειραιά, πολλά ταξιδιωτικά γραφεία κ.ά. Την ευχαριστούμε για τον ζήλο της καθώς και την οικογένειά της για τη στήριξη.

- Αναβαθμίστηκαν οι εξωτερικοί χώροι του Μουσείου, με τον καθαρισμό των πλακών και των αγαλμάτων της σχολικής αυλής που είχαν μαυρίσει από τον καιρό και ευχαριστούμε πολύ τον κο Παντελή Τσινιά για την προσεκτική του εργασία.
- Επίσης, ο ίδιος φρόντισε να καθαριστεί ο χώρος του μνημείου που βρίσκεται στις Λόγγοβες και να ετοιμαστεί για το ετήσιο μνημόσυνο των εθνομαρτύρων στις 10 Αυγούστου.
- Στο Νέο Μικρό Χωριό καθαρίστηκε η Καστανόβρυση από τα βρύα που είχαν κρύψει την ομορφιά της και φάνηκαν οι πέτρες και το εντυπωσιακό ανάγλυφο με τα βουνά που έχει.
- Τοποθετήθηκαν δυο προβολείς, σε συνεννόηση με τον πρόεδρο του χωριού, στην παιδική χαρά και στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης.
- Εμπλουτίστηκαν τα τεκμήρια του Μουσείου, καθώς τοποθετήθηκε στην αίθουσα της Εθνικής Αντίστασης το ημερολόγιο της αείμνηστης Αλεξάνδρας Δημοπούλου, που περιγράφει με συγκλονιστικό τρόπο τις ημέρες της καταστροφής του Μικρού Χωριού το '42. Ευχαριστούμε τον ανιψιό της που μας εμπιστεύτηκε το οικογενειακό αυτό κειμήλιο και χαρήκαμε που μας επισκέφθηκε και το είδε στην αίθουσα Εθνικής Αντίστασης.
- Τοποθετήθηκε στην βιβλιοθήκη του Μουσείου το νέο έπιπλο που αγοράστηκε από την Αδελφότητα για την τακτοποίηση και διευκόλυνση της καταγραφής όλων των βιβλίων που βρίσκονται στο χώρο αυτό. Στην εργασία αυτή συνέδραμαν τα μέλη του ΔΣ Έλλη Μαργέτη και Δώρα Ντζουφρα, ο Κώστας Λαμπρόπουλος και η Αναστασία Φλωκατούλα και τους ευχαριστούμε πολύ.
- Καθαρίστηκαν από τα χόρτα η παιδική χαρά και η αυλή του σχολείου, εργασίες που γίνονται από τον κο Δημόπουλο, τον οποίο ευχαριστούμε πολύ για την άμεση ανταπόκριση κάθε φορά που τον χρειαζόμαστε.
- Θα ήταν παράλειψη να μην ευχαριστήσουμε επίσης τον κο Νάκο Θεοδωρή καθώς φρόντισε να επισκευάσει τόσο το ξύλινο κουτί ΔΕΗ έξω από το μουσείο όσο και το τραπέζι πικνίκ που έχουμε τοποθετήσει στον Αη Σώστη καθώς είχαν υποστεί φθορές λόγω του καιρού.

- Ταυτόχρονα, συνεχίσαμε τη φροντίδα και του εσωτερικού χώρου του Μουσείου, ανανεώνοντας τα αναμνηστικά στο πωλητήριο, Στολίσουμε και εφέτος, με επιμέλεια της Δώρας Ντζούφρα και Μαρίας Καραγκούνη το μουσείο για τα Χριστούγεννα και συμμετείχαμε στο ανάμα του δέντρου στο Νέο Χωριό με χριστουγεννιάτικα κεράσματα από το «Γλυκοπλαστείο».
- Ευχαριστούμε για τις δωρεές εξοπλισμού προς την Κοινότητα την εταιρία «Tecnopneumatic» και τον Ιατρικό Σύλλογο Καρπενησίου.
- Για δεύτερη χρονιά πραγματοποιήθηκε ο εορτασμός των Θεοφανίων στην λίμνη του Μικρού Χωριού, με πλήθος κόσμου να συμμετέχει στην τελετή και τον γενναίο Μικροχωρίτη Γιώργο Φλέγγα να σηκώνει το σταυρό από τα παγωμένα νερά της.
- Σε αυτό το σημείο, θα πρέπει να σημειωθεί η αξιόλογη δραστηριότητα του ιερέα του χωριού μας πατρός Παϊσίου για τη συντήρηση των ναών του χωριού μας - και με προσωπική εργασία, όπου αυτό είναι δυνατόν. Σε αυτές τις ενέργειες είναι αρωγός και ο Σύλλογος, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, με συμμετοχή σε δαπάνες για τον στολισμό των εκκλησιών του χωριού καθώς και σε δαπάνες εργασιών συντήρησης όσων ναών μας έχει ζητηθεί. Ωστόσο, είναι μαζί μας σήμερα ο ιερέας εάν επιθυμεί να μιλήσει για τις πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει.
- Με μεγάλη συμμετοχή και εφέτος η βραδιά αστρονομίας που έγινε το βράδυ της 8^{ης} Αυγούστου στο Νικολό. Ευχαριστούμε τον τοπικό Σύλλογο Ερασιτεχνικής Αστρονομίας ΑΡΤΕΜΙΣ για την ιδιαίτερη εμπειρία που μας χάρισε και τον πρόεδρο της Κοινότητας που φρόντισε να είναι καθαρός ο λόφος.
- Με χαρά συμμετέχουμε και εφέτος σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος που έχουν οριστεί για τις 21 Αυγούστου το απόγευμα στο πλαίσιο του Museums Summer Camp 2025.
- Επίσης αύριο στις 6 το απόγευμα στην αίθουσα του μουσείου μας θα έχουμε τη χαρά να συναντήσουμε και να συζητήσουμε με τη δημοσιογράφο και συγγραφέα κα Βιργινία Μαρκου για τα νέο της βιβλίο «το Τρίστρατο». Μια ιστορία οικογένειας που βίωσε με τραγικό τρόπο την κατολίσθηση του Μικρού Χωριού και του πώς αυτό το γεγονός καθόρισε τις ζωές των πρωταγωνιστών της.

- Χαιρετίζουμε το σημαντικό συνέδριο του ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων και του Δήμου Καρπενησίου για την πολιτική πορεία του σπουδαίου Έλληνα πολιτικού Γεωργίου Καφαντάρη που έγινε στο Νέο Μικρό Χωριό τον Ιούλιο που μας πέρασε.
- Συμμετείχαμε στο Συνέδριο «Καρπενήσι, Αύγουστος 1944. 80 χρόνια από την καταστροφή της πόλης. Εθνικές και ευρωπαϊκές διαστάσεις» αποδεχόμενοι την πρόσκληση των διοργανωτών. Στις 29 Μαρτίου, στο κατάμεστο συνεδριακό κέντρο Καρπενησίου, το μέλος του ΔΣ Έλλη Μαργέτη παρουσίασε την ομιλία της με θέμα «Η διπλή πυρπόληση του Μικρού Χωριού Ευρυτανίας: Μαρτυρίες από το αρχείο της Αδελφότητας Μικροχωριτών». Για την ομιλία αντλήθηκαν στοιχεία από τις μαρτυρίες των ανθρώπων που έζησαν εκείνη την ιστορική περίοδο το Μικρό Χωριό, μαρτυρίες με τη μορφή απομνημονευμάτων, ομιλιών και συνεντεύξεων. Βασικός αρωγός της έρευνας ήταν το αρχείο της Αδελφότητας Μικροχωριτών. Ακολουθώντας το πνεύμα του συνεδρίου, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις εκτελέσεις αμάχων και την πυρπόληση του Μικρού Χωριού από τους Ιταλούς ως αντίποινα για τη Μάχη του Μικρού Χωριού τον Δεκέμβριο του 1942 και στη γερμανική εκκαθαριστική επιχείρηση «Kreuzotter (Εχιδνα)» τον Αύγουστο του 1944, που σάρωσε εκ νέου και ολοκληρωτικά το Μικρό Χωριό.
- Συμμετείχαμε διαδικτυακά, μετά από πρόσκληση της Περιφέρειας, στην παρουσίαση του εγχειρήματος για την πιστοποίηση της Ευρυτανίας ως βιώσιμου τουριστικού προορισμού από το Ινστιτούτο EUROPARC την Πέμπτη 13 Μαρτίου. Καταθέσαμε τις προτάσεις μας για τη σημασία της προσβασιμότητας σε όλα τα χωριά του νομού.
- Συμμετείχαμε, μετά από πρόσκληση του Δημάρχου Καρπενησίου σε συνάντηση και ανταλλαγή απόψεων για τα θέματα της περιοχής της που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2025 στο Πολιτιστικό Κέντρο Ευέλπιδων στην Αθήνα, με σκοπό τον απολογισμό πεπραγμένων της χρονιάς που πέρασε και την ανταλλαγή σκέψεων – προβληματισμών.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να εκφράσω την απογοήτευση μου για τη φετινή προβολή του Μικρού Χωριού στο Πρόγραμμα των Γιορτών Δάσους. Καταλαβαίνουμε ότι οι οικονομικοί πόροι του Δήμου είναι συγκεκριμένοι και με αυτούς θα πρέπει να καλυφθούν οι ανάγκες της

πρωτεύουσας και των χωριών. Ωστόσο, θεωρώ μεγάλη αστοχία να μην διοργανωθεί εκδήλωση, όπως είχαμε προτείνει, στο Νέο Χωριό. Κάθε χρόνο συζητάμε για τα ανταποδοτικά τέλη και κανείς δεν αντιλέγει ότι το Μικρό Χωριό έχει σημαντική εισφορά στα έσοδα του Δήμου... Επίσης, να σημειώσω τη δυσарέσκειά μας για το λάθος που υπάρχει ακόμα αναρτημένο στο Πρόγραμμα για τη βραδιά αστροπαρατήρησης. Αν και είχα τη διαβεβαίωση από τον Δήμο ότι διορθώθηκε, αυτό δεν έγινε ποτέ! Δεν θα σχολιάσω επίσης ότι η εκδήλωση μνήμης στις Λόγγοβες υποβαθμίστηκε στις τελευταίες σελίδες...

Ότι γίνεται στο χωριό μας είναι αποτέλεσμα μεγάλης προσπάθειας των ανθρώπων του και σημειώνω για άλλη μια φορά ότι τα έσοδα του συλλόγου προέρχονται μόνο από τις συνδρομές και δωρεές. Καταλαβαίνουμε λοιπόν ότι το να έχουμε το μουσείο που είναι στην αρμοδιότητα μας σε άριστη κατάσταση μας εξαντλεί οικονομικά, όπως και το πόσο δύσκολο είναι να στηρίζουμε την Κοινότητα για έργα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Δήμου.

Αναφέρομαι σε θέματα που συζητήσαμε πέρυσι και πρόπερσι (θέματα υποδομών που αφορούν δρόμους σε Παλιό και Νέο Χωριό, πυροπροστασία, το καμπαναριό της Μεταμόρφωσης, τη λίμνη, το κτίριο του σχολείου στο Νέο) και δεν έχουν λυθεί. Για να είμαι δίκαιη, τουλάχιστον τακτοποιήθηκε το τοιχίο της σχολικής αυλής.

Επίσης, περιμένουμε λύσεις για τα δυο μεγάλα θέματα που έχουν αναστατώσει το χωριό και είναι στην αρμοδιότητα του Δήμου Καρπενησίου: αυτά αφορούν την τακτοποίηση της οικίας του ιερέα μας καθώς και την προβληματική λειτουργία του κοινοτικού καταστήματος στην πλατεία του Π. Μικρού Χωριού.

Περιμένω με ενδιαφέρον την τοποθέτηση του Δημάρχου για τα θέματα αυτά.

Ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας καθώς και όλους όσους συνέβαλαν στην υλοποίηση των δράσεων του συλλόγου μας για το καλοκαίρι του 2025, καθώς η συμμετοχή του κόσμου και τα θετικά σχόλια που απέσπασε το χωριό μας για τη δραστηριότητα αυτή μόνο θετικό πρόσημο έχουν στην ανάπτυξη του τόπου μας.»

Εκλογές και συγκρότηση νέου Δ.Σ., 23/11/2025

Στις 23-11-2025, ημέρα Κυριακή, πραγματοποιήθηκε στην, επί της Ιεράς Οδού 97, αίθουσα εκδηλώσεων της εταιρίας TECNOPNEUMATIC, η

οποία παραχωρήθηκε από τους κ.κ. Κώστα και Χρήστο Τριανταφύλλη, η Τακτική Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας, με θέματα:

- Πεπραγμένα Διοικητικού Συμβουλίου
- Προϋπολογισμός νέας περιόδου
- Έκθεση Ελεγκτικής Επιτροπής
- Έγκριση πεπραγμένων και Έκθεσης Ε.Ε.
- Αρχαιρεσίες για εκλογή νέων μελών Δ.Σ. και Ε.Ε.

Για την συνέχιση των εργασιών, ορίστηκε ως πρόεδρος της συνέλευσης ο κος Παπαθανασίου Αθανάσιος και γραμματέας η κα Μώρου Κωνσταντίνα.

Η Πρόεδρος του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου κα Αϊβαλιώτου Κυριακή έλαβε τον λόγο και ευχαρίστησε θερμά τους Μικροχωρίτες που παρευρέθηκαν καθώς και την οικογένεια Τριανταφύλλη που προσέφερε την αίθουσα συνεδριάσεων για τις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης. Επίσης, μετέφερε τους χαιρετισμούς του Προέδρου της Τοπικής Κοινότητας, κου Φλέγγα Τάκη, ο οποίος λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων δεν μπόρεσε να παραβρεθεί στη Γενική Συνέλευση.

Ακολούθως προχώρησε σε ένα σύντομο απολογισμό του έργου του Συλλόγου που πραγματοποιήθηκε τα έτη 2023-2024-2025, αναφέροντας ως κύρια έργα: α) τη διοργάνωση του συνεδρίου με αφορμή τα 80 χρόνια από τη Μάχη του Μικρού Χωριού, β) την εκδήλωση μνήμης για τα 60 χρόνια από την κατολίσθηση, και γ) την συμμετοχή με ομιλία στο Διεθνές Συνέδριο για τα 80 χρόνια από την καταστροφή του Καρπενησίου, ευχαριστώντας τους συντελεστές για την επιτυχία των εκδηλώσεων.

Τόνισε ότι για την τελευταία τριετία η λειτουργία του μουσείου ήταν απρόσκοπτη κατά τις ημέρες και ώρες που έχουν καθοριστεί από την Αδελφότητα και την προσφορά της κας Σκοτίδα Δήμητρας, η οποία αποσπά πλήθος κολακευτικών σχολίων που αποτυπώνονται στο βιβλίο των εντυπώσεων στην είσοδο του Μουσείου. Επίσης, αναφέρθηκε

στην εκ νέου έντυπη έκδοση του Περιοδικού Μικροχωρίτικα Γράμματα -εκτός της ηλεκτρονικής ανάρτησης αυτού- ευχαριστώντας την προσφορά του κου Λαμπρόπουλου Κωνσταντίνου στην προσαρμογή του

εντύπου για έντυπη και ψηφιακή ανάρτηση. Στη συνέχεια αναφέρθηκε ιδιαίτερος στη σημαντική οικονομική στήριξη που έλαβε ο Σύλλογος αυτά τα χρόνια από τους δωρητές κ.κ. Πιστιόλη Ιωάννη, Τριανταφύλλη Κώστα και Χρήστο, Παπαθανασίου Αθανάσιο, Μπαμπανικολού-Κεράνη Ιωάννα, Πολύζο Άρη και Κεράνη-Παπαβασιλείου Κατερίνα, καθώς ήταν καθοριστική για την επίτευξη των σκοπών του Συλλόγου αυτήν την τριετία. Σημαντική όμως ήταν και η προσφορά εθελοντικής εργασίας και εξοπλισμού από τους κ.κ. Κόλλια Φάνη, για τον συναγερμό του Μουσείου, και Δερματά Σπύρου, Ηλιάδη Παναγιώτη, Δερματά Ειρήνης, Λιάπη Νίκου, Κούμπου Αθανάσιου, Κουτσούκη Σοφίας, Βελέντζα Μέγκυς, Κρίκου Κώστα και Κρίκου Σπύρου για διάφορες εργασίες απαραίτητες στο Μουσείο αλλά και τα Μνημεία του Χωριού μας. Επίσης, οι δωρεές βιβλίων από τους κ.κ. Κυρίτση Σπύρο, Κεράνη Γιάννη, Μποντικούλη Ράνια, Φωτίου Αθανάσιο και Μάρκου Βιργινία εμπλούτισαν τη βιβλιοθήκη του Μουσείου. Στο σημείο αυτό, η πρόεδρος ανέφερε την πρόθεση της Αδελφότητας να κατασκευάσει μια δανειστική βιβλιοθήκη σε σημείο προσβάσιμο σε κατοίκους και επισκέπτες του χωριού. Ευχαρίστησε επίσης τους κ.κ. Τσινιά Παντελή, Νάκο Θωδωρή και Δημόπουλο Κώστα για τη συμβολή τους στις εργασίες του συλλόγου.

Εκτός όμως της βασικής αρμοδιότητας του συλλόγου που είναι το Μουσείο, η Αδελφότητα στάθηκε αρωγός στον νέο ιερέα του χωριού μας π. Παΐσιο και τις προσπάθειές του για την εύρυθμη λειτουργία των ναών και των παρεκκλησιών της περιοχής, καθώς είναι όλα σημαντικά και συνδεδεμένα με την ιστορία του χωριού μας.

Ως «μελανό σημείο» σημείωσε τη μη διοργάνωση πανηγυριού και τη προβληματική λειτουργία του κοινοτικού καταστήματος «Χελιδόνα», καθώς έχει γίνει δέκτης τα τελευταία χρόνια πλήθους παραπόνων για το θέμα αυτό, τα οποία έχει μεταφέρει στον Δήμαρχο Καρπενησίου αλλά και στην Τοπική Κοινότητα. Σημείωσε επίσης ότι πολλά θέματα δεν άπτονται στις αρμοδιότητες του συλλόγου και που αφορούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η συνεργασία με τον πρόεδρο της Κοινότητας κ. Φλέγκα Τάκη και τις δημοτικές συμβούλους κ.κ. Ντζούφρα Δώρα και Νασιοπούλου Λένα είναι εξαιρετική, και όποια δυσλειτουργία εντοπίζεται από τον Σύλλογο μεταφέρεται στους αρμόδιους για τα θέματα αυτά.

Τέλος, με τη λήξη της τριετίας παρουσίασε τον οικονομικό απολογισμό που είχε εγκριθεί από την Ελεγκτική Επιτροπή, έχοντας θετικό πρόσημο με αύξηση διαθεσίμων κατά 5.376,99 ευρώ, παρά την δύσκολη οικονομική συγκυρία που βιώνει η χώρα. Για τον προϋπολογισμό της νέας

περιόδου, σημείωσε ότι θα κινηθεί στα ίδια πλαίσια με βάση τις ανάγκες του μουσείου και τις εκδηλώσεις για τη νέα χρονιά που θα αποφασισθούν από το νέο ΔΣ. Ως άμεσες δαπάνες μέχρι το τέλος της χρονιάς θα είναι η έκδοση του περιοδικού, ο καθαρισμός των υδρορροών του μουσείου, οι δαπάνες για χριστουγεννιάτικο στολισμό και κεράσματα στο άναμμα του δέντρου στο χωριό. Για το λόγο αυτό έχει κρατηθεί το ποσό των 400,00 ευρώ για αντιμετώπιση μέρους των δαπανών αυτών.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος της συνέλευσης κος Παπαθανασίου, έδωσε τον λόγο στους παραβρισκόμενους για τοποθετήσεις/επισημάνσεις/προτάσεις για το έργο του συλλόγου.

Τον λόγο έλαβε το μέλος του Συλλόγου κος Κυρίτης Σπύρος και μετέφερε στο σώμα της συνέλευσης την αγωνία του για τον τακτικό καθαρισμό των αυλακιών του χωριού, με αφορμή τις πρόσφατες καταστροφές της Ηπείρου, επισημαίνοντας ότι

παλαιότερα συμμετείχε και ο σύλλογος σε αυτές τις ενέργειες. Στο ίδιο θέμα αναφέρθηκε και η κα. Δερματά Ειρήνη, η οποία επίσης ζήτησε περισσότερη πληροφόρηση από το Σύλλογο για το σχέδιο «Εύρυτος» που έχει σηκώσει θύελλα αντιδράσεων στο Νομό από κατοίκους και τοπικούς φορείς. Για το θέμα αυτό ενημέρωσε το Σώμα το μέλος του ΔΣ Μαργέτη Έλλη, η οποία είχε παρακολουθήσει το έκτακτο Δημοτικό Συμβούλιο εκ μέρους του συλλόγου, όπως και για το κοινό ψήφισμα που εκδόθηκε από το Δήμο Καρπενησίου για το θέμα αυτό. Με αφορμή τη συζήτηση για τη διαχείριση των υδάτων της περιοχής τέθηκε ως ζήτημα και η ανάπλαση της λίμνης πριν την είσοδο στον παλαιό οικισμό, καθώς παρατηρήθηκε η παντελής έλλειψη νερού λίγους μήνες πριν τα Θεοφάνια. Για το έργο αυτό θα πρέπει να γίνουν ενέργειες ώστε να μην καταστρέφεται από φερτά υλικά και να μην στερεύει κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, καθώς αποτελεί αξιοθέατο και είναι πόλος έλξης τουριστών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Τον λόγο στη συνέχεια έλαβε ο αντιπρόεδρος του απερχόμενου ΔΣ κος Κρίκος Σπύρος και αναφέρθηκε σε μια σχεδιαζόμενη εκδήλωση του Πανελλήνιου Σωματίου Δημοσιογράφων με θέμα «Ο Τύπος στην

Ευρυτανία», που θα λάβει χώρα στα μέσα περίπου του 2026 και μέρος των εκδηλώσεων θα γίνει στο Μουσείο του χωριού.

Σημειώθηκαν παρεμβάσεις, αναφορικά με τα σύλλογο και την δυνατότητα χρηματοδότησής του από πόρους ΕΣΠΑ, ενώ διατυπώθηκε και η πρόταση για επικοινωνία με το Υπουργείο Πολιτισμού για θέματα του μουσείου. Ενημερώθηκε το σώμα της Συνέλευσης για τις ενέργειες της Αδελφότητας και την επικοινωνία με το Υπουργείο Πολιτισμού για θέματα του Μουσείου, ωστόσο μια πρόταση του Συλλόγου για χρηματοδότηση προϋποθέτει πρόσληψη λογιστή και συμβούλου για πολιτιστικά θέματα καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, γεγονός απαγορευτικό για τα οικονομικά του συλλόγου.

Επίσης, με βάση όσα έγιναν στις Γιορτές Δάσους (λάθη στην τοποθεσία της αστροπαρατήρησης που δεν διορθώθηκε ποτέ, υποβάθμιση ιστορικής μνήμης στις Λόγγοβες, μη διοργάνωση πολιτιστικής εκδήλωσης στο χωριό πέραν όσων είχαν διοργανωθεί από το Σύλλογο) διαπιστώνεται έλλειμμα επικοινωνίας με το Δήμο Καρπενησίου.

Στη συνέχεια υπήρξαν τοποθετήσεις και προτάσεις σχετικά με την βελτίωση της λειτουργίας του Συλλόγου και την αντιμετώπιση προβλημάτων στην περιοχή, όπως για παράδειγμα την κατάσταση των γηπέδων στο χωριό και το σχολείο στο Νέο, που αποτελούν βασικά θέματα προς επίλυση στο εγγύς μέλλον. Επίσης, τονίσθηκε η αναγκαιότητα για μεγαλύτερη συμμετοχή στις δράσεις και εκδηλώσεις του συλλόγου, με αφορμή τη μικρή συμμετοχή στη Βιβλιοπαρουσίαση τον Αύγουστο.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος της συνέλευσης εξήρε την προσπάθεια και το έργο του συλλόγου για την τριετία που πέρασε, δεδομένων των δυσκολιών μιας τέτοιας δραστηριότητας.

Στο σημείο αυτό, η Ελεγκτική Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Καταστατικού του Συλλόγου, υπέβαλε προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση το πόρισμα της Επιτροπής που αναφέρεται στην ορθή τήρηση των κανόνων καλής διαχείρισης και λογιστικής τάξης, αφού προηγήθηκε έλεγχος των διαχειριστικών ενεργειών του Διοικητικού Συμβουλίου που αφορούν στα πραγματοποιηθέντα έσοδα και τις πηγές τους, καθώς και στις πραγματοποιηθείσες δαπάνες. Στη συνέχεια

εγκρίθηκαν από τη Γενική Συνέλευση τα πεπραγμένα και η συνολική διαχείριση των περιόδων 2023-2024-2025, καθώς και ο προϋπολογισμός σύμφωνα με το άρθρο 10 του Καταστατικού του Συλλόγου.

Ακολουθώντας η Συνέλευση προχώρησε με τις διαδικασίες για την εκλογή νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτικής Επιτροπής, όπως ορίζονται από το καταστατικό του Συλλόγου και ορίστηκε Εφορευτική Επιτροπή.

Στο ψηφοδέλτιο, υποψήφιοι για το Διοικητικό Συμβούλιο:

- ΑΙΒΑΛΙΩΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ
- ΚΙΟΥΣΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
- ΚΡΙΚΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
- ΚΡΙΚΟΣ ΣΠΥΡΟΣ
- ΜΑΡΓΕΤΗ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ (ΕΛΛΗ)
- ΝΤΖΟΥΦΡΑ ΘΕΟΔΩΡΑ (ΔΩΡΑ)
- ΦΛΩΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Υποψήφιοι για Ελεγκτική Επιτροπή:

- ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
- ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
- ΛΙΑΠΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Μετά το τέλος της ψηφοφορίας οι ψήφοι κατανεμήθηκαν ως εξής:

Για το Διοικητικό Συμβούλιο:

➤ ΑΙΒΑΛΙΩΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	37
➤ ΝΤΖΟΥΦΡΑ ΘΕΟΔΩΡΑ (ΔΩΡΑ)	37
➤ ΚΡΙΚΟΣ ΚΩΣΤΑΣ	36
➤ ΚΡΙΚΟΣ ΣΠΥΡΟΣ	36
➤ ΜΑΡΓΕΤΗ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ (ΕΛΛΗ)	36
➤ ΦΛΩΡΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	35
➤ ΚΙΟΥΣΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	34

Για την Ελεγκτική Επιτροπή:

➤ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ	35
➤ ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	35
➤ ΛΙΑΠΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	35

Συνολικά ψήφισαν 39 μέλη, δηλαδή περισσότεροι από το 1/4 των ενεργών μελών, σύμφωνα με το ισχύον καταστατικό του Συλλόγου.

Μετά το τέλος της ψηφοφορίας οι Μικροχωρίτες, μέλη της Αδελφότητας, ευχήθηκαν καλή επιτυχία στους νεοεκλεγέντες και αφού ευχαρίστησαν την οικογένεια Τριανταφύλλη για την ευγενική παραχώρηση της αίθουσας, αποχώρησαν.

Συμμετοχή στην παρουσίαση πιστοποίησης EUROPARC στην Ευρυτανία

Την Πέμπτη 13 Μαρτίου η Αδελφότητα Μικροχωριτών «Μεταμόρφωση του Σωτήρος» συμμετείχε μετά από πρόσκληση της Π. Ε. Ευρυτανίας στην παρουσίαση του εγχειρήματος πιστοποίησης του νομού ως βιώσιμου τουριστικού προορισμού από το Ινστιτούτο EUROPARC. Τα μέλη του EUROPARC (από την Ελλάδα είναι τα εθνικά πάρκα του Αίνου, του Χελμού, της Βόρειας Πίνδου κ.ά.) κατευθύνουν τις δραστηριότητές τους στη διαφύλαξη του ευρωπαϊκού φυσικού περιβάλλοντος, καταθέτοντας γνωμοδοτήσεις και προτάσεις στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Στη συνάντηση παρουσιάστηκε στους εκπροσώπους συλλόγων και επαγγελματιών ενώσεων και άλλων κοινωνικών φορέων το σχέδιο πρότασης από την πλευρά της Περιφέρειας που αναδείκνυε τον φυσικό πλούτο της Ευρυτανίας, την οικονομική δραστηριότητα και τις δυνατότητες που υπάρχουν για την ανάπτυξη μορφών βιώσιμου τουρισμού σε ένα πενταετές πλάνο, με σκοπό τη δημόσια διαβούλευση. Τα ζητήματα που ανέκυψαν μετά από τις παρεμβάσεις του κοινού αφορούσαν σημαντικά και χρόνια προβλήματα που αντιμετωπίζει το Καρπενήσι και τα χωριά, όπως είναι η υποβάθμιση του δημόσιου συστήματος υγείας, οι ανεξέλεγκτες επενδύσεις ΑΠΕ, η ερημοποίηση του νομού λόγω ανεργίας, ο μη σταθερός τουρισμός, η δυσκολία στην προσβασιμότητα, η μη ενημέρωση και στήριξη των επαγγελματιών του τουρισμού για αειφόρες πρακτικές, κ.ά.

Από τη μεριά της Αδελφότητας Μικροχωριτών, χαιρετήσαμε την πρωτοβουλία της Περιφέρειας και, συμφωνώντας με τους προβληματισμούς που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους των φορέων και των συλλόγων, κάναμε αναφορά στο μεγάλο πρόβλημα της απουσίας δημόσιων συγκοινωνιών. Η σημασία της προσβασιμότητας περιγράφεται και στην παρουσίαση του Πενταετούς Σχεδίου Δράσης (2026-2030) στο κεφάλαιο «Περιβαλλοντική Βιωσιμότητα» στις Ενότητες 9 «Προώθηση τοπικών συστημάτων μεταφοράς, όπως λεωφορεία και ποδήλατα, που μειώνουν τις εκπομπές ρύπων και προσφέρουν εύκολη πρόσβαση σε κύρια τουριστικά σημεία» και 10 «Σταθμοί φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων: Ανάπτυξη υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε σημαντικούς τουριστικούς κόμβους και ξενοδοχεία». Καθότι ο νομός είναι προσβάσιμος μόνο μέσω του οδικού δικτύου, οι μόνιμοι κάτοικοι, οι ντόπιοι και οι τουρίστες αναγκάζονται να χρησιμοποιούν Ι.Χ., πράγμα που δημιουργεί εμπόδια στην ελευθερία μετακίνησης στα άτομα που δεν

οδηγούν. Επιπλέον, τα ελάχιστα δρομολόγια του ΚΤΕΛ που ενώνουν τα χωριά με την πρωτεύουσα του νομού δεν είναι ικανά να εκπληρώσουν ανάγκες όπως είναι η καθημερινή μεταφορά του κοινού στην εργασία, στο σχολείο, σε δημόσιες υπηρεσίες.

Ακόμη πιο δύσκολη είναι η προσέλκυση τουριστών με όρους βιώσιμου τουρισμού, καθώς είναι απαραίτητη η κατοχή συμβατικών Ι.Χ., πράγμα που δημιουργεί κορεσμό σε περιόδους υψηλής επισκεψιμότητας σε δημοφιλείς τοποθεσίες, ενώ παρουσιάζονται προβλήματα ασφάλειας σε σημεία που το οδικό δίκτυο δεν είναι συντηρημένο. Επιπλέον, ο νομός δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανταγωνιστεί με τα τωρινά δεδομένα άλλους προορισμούς χειμερινούς ή καλοκαιρινούς που είναι πιο εύκολα προσβάσιμοι και με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, λόγω γεωμορφολογίας αλλά και υποδομών.

Οι δημόσιες συγκοινωνίες αποτελούν κοινωνικό αγαθό, μειώνουν τις κοινωνικές ανισότητες και συμβάλλουν στη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος και αποτελούν βασική προϋπόθεση συνοχής της τοπικής κοινωνίας. Ένα σύστημα δημόσιας δημοτικής συγκοινωνίας με έναν ευέλικτο στόλο μικρών οικολογικών λεωφορείων που θα συνέδεε τα χωριά και τα αξιοθέατα με το Καρπενήσι ή άλλες κοντινές πόλεις είναι προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων που παρουσιάστηκαν εκ μέρους της Περιφέρειας και υπάρχουν ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα για την υλοποίησή του. Τέλος, θεωρούμε απαραίτητη την τοποθέτηση σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε κύρια σημεία δημόσιας στάθμευσης και σε καταλύματα, την προώθηση ενοικίασης υβριδικών/ηλεκτρικών Ι.Χ. και την ασφαλή χρήση ποδηλάτου.

Αυτή τη γνώμη καταθέσαμε και στο ερωτηματολόγιο που συμπληρώσαμε μετά την ολοκλήρωση της ενημέρωσης και αναμένουμε με ενδιαφέρον και αισιοδοξία τις επόμενες κινήσεις της αυτοδιοίκησης και των φορέων, τις οποίες οφείλουμε να στηρίζουμε με τις δυνατότητές μας για το καλό του τόπου μας, των ανθρώπων και της φύσης.

Ευρυτανία στο στόχαστρο: Όχι στο σχέδιο «Εύρυτος»!

Ανακοίνωση του Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών, 26/11/2025.

Η κυβέρνηση ανακοίνωσε το σχέδιο «Εύρυτος», που προβλέπει τη μερική εκτροπή των ποταμών Καρπενησιώτη και Κρικελοπόταμου για την υδροδότηση της Αττικής. Δύο σήραγγες 20 χλμ και περίπου 200 εκατ.

κυβικά μέτρα νερού τον χρόνο απειλούν τα ποτάμια μας, τα οικοσυστήματα και τον ήπιο τουρισμό της Ευρυτανίας.

Υπάρχει ήδη μελέτη της ΕΥΔΑΠ έτοιμη για την υλοποίηση αυτού του φαραωνικού έργου, και για ακόμη μία φορά αποφασίζεται χωρίς τη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας, αγνοώντας τα συμφέροντα και τις ανάγκες των κατοίκων. Η Ευρυτανία, αντί να δει τις δημόσιες επενδύσεις που ζητούν οι πολίτες εδώ και δεκαετίες, αντιμετωπίζεται ως τόπος για τη δημιουργία βιομηχανικού πάρκου, με αντλησιοταμιεύσεις, ανεμογεννήτριες και πλωτά φωτοβολταϊκά που αλλοιώνουν ριζικά το τοπίο και υποβαθμίζουν τη ζωή των κατοίκων.

Δεν έχει υπάρξει επαρκής επιστημονική αιτιολόγηση για το γιατί οι υδατικοί πόροι των Ευρυτανικών βουνών χαρακτηρίζονται «πλεονάζοντες», ούτε έχει διευκρινιστεί με ακρίβεια τι σημαίνει οικολογικά η «μερική εκτροπή» και ποιες θα είναι οι συνέπειες για τα οικοσυστήματα της περιοχής. Σύμφωνα με το σχέδιο, δεν προβλέπεται νέο φράγμα, αλλά δημιουργία αναχώματος για υδρομάστευση των απαιτούμενων ποσοτήτων, ενώ η παροχή του νερού θα διοχετεύεται μέσω του υδραγωγείου του Μόρνου προς την Αττική. Η εμπειρία από προηγούμενα έργα καταδεικνύει ότι οι φυσικοί βιότοποι επηρεάζονται σημαντικά και ότι οι περιβαλλοντικές δεσμεύσεις συχνά δεν τηρούνται.

Υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες, καθώς η ροή των ποταμών Καρπενησιώτη και Κρικελοπόταμου είναι ήδη ασταθής και περιορισμένη λόγω των μεταβαλλόμενων κλιματικών συνθηκών. Μια παρέμβαση αυτού του μεγέθους θα μπορούσε να απειλήσει τα νερά ολόκληρης της περιοχής, επηρεάζοντας κρίσιμα οικοσυστήματα, όπως το φαράγγι «Πάντα Βρέχει», καθώς και τη στάθμη και την υδρολογική ισορροπία των υπόλοιπων ποταμών και της λίμνης Κρεμαστών.

Η Ευρυτανία χρειάζεται σεβασμό, διαφάνεια και ουσιαστική συμμετοχή των κατοίκων στον σχεδιασμό του μέλλοντός της, αντί να αντιμετωπίζεται ως πηγή υδάτων ή κενός χώρος βιομηχανικών παρεμβάσεων.

Στηρίζουμε τον Δήμο Καρπενησίου και το ομόφωνο ψήφισμά του, και ενώνουμε τη φωνή μας με τους φορείς και τις συλλογικότητες που κινητοποιούνται προς την κατεύθυνση της προστασίας της ευρυτανικής φύσης με ευθύνη προς τις μελλοντικές γενιές. Αναμένουμε διαβούλευση, συμμετοχή και διαφάνεια για το μέλλον της Ευρυτανίας.

Έργα Τοπικής Κοινότητας Μικρού Χωριού 2025

Στην ενότητα αυτή σταχρολογούνται τα έργα που υλοποίησε η Τοπική Κοινότητα Μικρού Χωριού κατά το έτος 2025.

- Φωταγώγηση εισόδου Μικρού Χωριού.
- Δημιουργία πεζοδρομίου κάτω από την οικία Μαρίας Τσινιά μέχρι τη στάση λεωφορείων.
- Επιδιόρθωση τοιχίου στο σχολικό κήπο Παλαιού Μικρού Χωριού.
- Αποκατάσταση τοιχίου κάτω από το κατάστημα «Χελιδόνα» στο Παλαιό Μικρό Χωριό.
- Ολοκλήρωση πλακόστρωτου έξω από οικία Πριοβόλου.
- Δημιουργία αυλακιού κάτω από οικία Πριοβόλου έως οικία Κυρίτη.
- Αποκατάσταση της οροφής του οστεοφυλακίου και της σιδερένιας πόρτας εισόδου στο κοιμητήριο του Νέου Μικρού Χωριού.

Δελτίο Τύπου του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία συνδιοργανώνει με τον Δήμο Καρπενησίου συνέδριο με θέμα «Γεώργιος Καφαντάρης: πολιτική πορεία». Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 5 Ιουλίου 2025 στην αίθουσα «Βελούχι» στο Συνεδριακό Κέντρο Country Club στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας.

Ο Γεώργιος Καφαντάρης υπήρξε ένας από τους μεγάλους Έλληνες πολιτικούς του πρώτου μισού του 20^{ού} αιώνα. Βασικός συνεργάτης του Ελευθερίου Βενιζέλου, τον οποίο διαδέχθηκε στην πρωθυπουργία το 1924, επέβλεψε την εξυγίανση των δημόσιων οικονομι-

κών και την αντιμετώπιση του Δημοσίου Χρέους κατά τη θητεία της Οικουμενικής Κυβέρνησης το 1926-28, ενώ αναδείχθηκε σε ηγετική μορφή

του βενιζελικού κόσμου και σε επιφανή αντίπαλο της βασιλείας στη χώρα.

Για τον Ευρυτάνα πολιτικό θα μιλήσουν:

- Νίκος Κ. Αλιβιζάτος, ομότιμος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Χρήστος Αναστασίου, διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Νίκος Αναστασόπουλος, επίκουρος καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων | μέλος, Επιστημονική Επιτροπή, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία
- Αργύρης Ν. Γιαννέλος, ιστορικός, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Μονάδα Ισότητας Πρόσβασης)
- Ιωάννης Δασκαρόλης, ιστορικός, Διδάκτωρ Σύγχρονης Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου
- Αντώνης Κλάψης, αναπληρωτής καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
- Ισμήνη Κριάρη, τ. πρόεδρος, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών | μέλος, Εκτελεστική Επιτροπή, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία | πρόεδρος, Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής
- Παναγιώτης Μαντζούφας, καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Ηλίας Μπουμπουρής, ταξίαρχος ΕΛ.ΑΣ. ε.α., ιστορικός ερευνητής
- Σοφία-Ηλιοδώρα Νικολοπούλου, διδάκτωρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Δημήτρης Παυλόπουλος, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Χρήστος Χρηστίδης, διδάκτωρ Ιστορίας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία

Επιστημονική Επιτροπή

- Παναγιώτης Κ. Τσούκας, σύμβουλος της Επικρατείας | πρώην Πρόεδρος της Ενώσεως Δικαστικών Λειτουργών του Συμβουλίου της Επικρατείας, πρόεδρος.
- Γεωργία Δήμα, πτυχιούχος τμήματος Φιλολογίας Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών | μεταπτυχιακές σπουδές στη Δημόσια Ιστορία.

- Μανόλης Κούμας, επίκουρος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
  - Ευάνθης Χατζηβασιλείου, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών | γενικός γραμματέας, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία
- Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

Ο Σταυραετός της Ρούμελης και οι χωριανοί μας

Κείμενο που μας έστειλε ο Μένιος Κουτσούκης.

Όπως γνωρίζουν οι χωριανοί μας, την Άνοιξη που μας πέρασε (2025), στο ξενοδοχείο του χωριού μας, το Ίδρυμα της Βουλής οργάνωσε συνεδριακή εκδήλωση για τον αείμνηστο Ευρυτάνα πολιτικό Γεώργιο Καφαντάρη. Ο Γ. Καφαντάρης, να θυμίσουμε εδώ, έπαιξε σημαντικό ρόλο στην απελευθέρωση των 20 Μικροχωριτών που συνέλαβαν οι Ιταλοί το 1942 και τους έσυραν στις φυλακές της Λαμίας.

Να θυμίσουμε επίσης, ότι εκεί τους πήγαινε φαγητό από το εστιατόριο που είχε ο συγχωριανός μας Βάγιας Πλάκας.

Στη μνήμη του Βάγια Πλάκα θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ο Βάγιας ήταν αυτός που συνέτρεχε πάντοτε τους συγχωριανούς, όχι μόνο με φαγητό αλλά και σε πολλές εξυπηρετήσεις στην περιοχή της Λαμίας και όχι μόνο. Το μαγαζί του Βάγια αποτελούσε το μόνιμο στέκι για όποιον συγχωριανό ταξίδευε στη Λαμία αλλά και η αφετηρία του για όποια δουλειά κατέβαινε εκεί.

Από τους συγχωριανούς μας που κρατήθηκαν στις φυλακές Λαμίας, ο νεώτερος απ' όλους, ο Γιαννάκης Κομπορόζος εκτελέστηκε από τους Ιταλούς μαζί με άλλους πατριώτες, ως αντίποινα για την ανατίναξη της Γέφυρας του Γοργοπόταμου (25 Νοεμβρίου 1942). Για το περιστατικό αυτό έχουν γραφεί λεπτομέρειες σε άρθρα στο περιοδικό μας. Έναν άλλο χωριανό μας, τον δάσκαλο Γεώργιο Παπαδή, τον πέρασαν από στρατοδικείο στην Αθήνα (αίθουσα Παρνασσός), Τότε παρενέβησαν για την απελευθέρωσή του, τόσο ο Γ. Καφαντάρης, όσο και ο Κωνσταντίνος Τσάτσος.

Στη μνήμη του Γ. Καφαντάρη παραθέτουμε τους ποιητικούς στίχους του Ακαδημαϊκού Γ. Αθανασιάδη-Νόβα:

Για τον Σταυραετό της Ρούμελης

Πενθοφορούνε τ' Άγραφα /δακρύζουν τα Τζουμέρκα /
κι οι δυο δίδυμες αδελφές / Καλλιακούδα Χελιδόνα.
Συντρέχουνε λυπητερά τον Τυμφορηστό Πατέρα /
Που ο χάρος θέλησε να πάρει /
τον σταυραετό της Ρούμελης / Γιώργο Καφαντάρη

Συνέντευξη με τη Ματίνα Νούλα

Η Ματίνα Νούλα, με καταγωγή από το Μικρό Χωριό, είναι μαραθωνοδρόμος, αθλήτρια του ΓΣ Ηρακλής και αθλητική ψυχολόγος. Το Νοέμβριο του 2025 αναδείχθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά νικήτρια του Αυθεντικού Μαραθωνίου της Αθήνας. Την ευχαριστούμε θερμά για τη συνέντευξη που μας παραχώρησε.

Μ.Γ.: Ξεκινώντας, θα ήθελα να μας μιλήσεις λίγο για την ευρυτανική καταγωγή σου, την οικογένειά σου και τις παιδικές σου αναμνήσεις από το χωριό.

Μ.Ν.: Κατάγομαι από το Καρπενήσι και το χωριό μου είναι το Μικρό Χωριό Ευρυτανίας, από όπου είναι η μητέρα μου. Είναι ο τόπος που έχω συνδέσει με πολύ ζεστές παιδικές και εφηβικές αναμνήσεις και με ανθρώπους που λατρεύω!

Το Μικρό Χωριό είναι για μένα μυρωδιές, εικόνες, στιγμές. Είναι η γιαγιά και ο παππούς μου. Ο παππούς μου, ο Γιάννης, αν και δεν βρίσκεται πια κοντά μας, συνεχίζει με έναν τρόπο να «ζει» μέσα στο χωριό. Κάθε φορά που έρχομαι, η μυρωδιά του τόπου, η καρέκλα που καθόταν, τα μέρη που περπατούσαμε — όλα μου τον θυμίζουν και τον φέρνουν πάλι δίπλα μου. Γιατί οι άνθρωποι παύουν να υπάρχουν όταν σταματήσουμε να τους θυμόμαστε, οπότε για εμένα ο παππούς μου θα ζει για πάντα μαζί μας. Νιώθω πραγματικά τυχερή που η γιαγιά μου, η Χριστίνα, βρίσκεται ακόμη εκεί, ανυπομονώ κάθε φορά να τη δω, να καθίσουμε στο ίδιο τραπέζι, να μοιραστούμε αυτή τη ζεστασιά που δεν αλλάζει με τα χρόνια, να πει τα αστεία της και κάθε φορά να χαίρομαι πιο πολύ που την βλέπω!

Οι αναμνήσεις μου από το χωριό είναι βαθιά νοσταλγικές, τόσο όμορφες και ζωντανές που με ακολουθούν πάντα. Από μικρή περνούσαμε εκεί κάποια καλοκαίρια, γιορτές, Κυριακές – στιγμές γεμάτες οικογένεια, παιχνίδια, ποδήλατα, παιδικές χαρές, πολύ γέλιο με τα ξαδέρφια μου - Χριστίνα, Κωνσταντίνα- και τον αδερφό μου, τον Απόστολο, με τον οποίο είμαστε και ήμασταν πάντα και παντού μαζί, ακόμα και όταν είμαστε μακριά. Ακόμη και τώρα, όταν βρίσκομαι στο Καρπενήσι, κάθε Κυριακή οι γονείς μου πηγαίνουν στο χωριό, τρώμε όλοι μαζί με την γιαγιά μου και τα ξαδέρφια μου και τον θείο μου και την θεία μου –την αγαπημένη μου θεία Σούλα– και αυτή η παράδοση κρατάει την οικογένειά μας ενωμένη.

Όλη η οικογένειά μου ζει στο Καρπενήσι και τους υπεραγαπώ και πέρα από μέρος που αγαπώ, αυτοί είναι βασικός λόγος να θέλω πάντα να επιστρέφω! Ο τόπος μου, οι άνθρωποί του, οι αναμνήσεις, κρατούν πάντα τη σκέψη μου και την καρδιά μου εκεί. Είναι το μέρος όπου γυρνάω για να ηρεμώ, να παίρνω δύναμη και να γεμίζω αγάπη. Και αυτό δεν θα αλλάξει ποτέ.

Μ.Γ.: Πού μένεις τώρα και πώς είναι η καθημερινότητά σου;

Μ.Ν.: Σήμερα μένω στη Θεσσαλονίκη, μια πόλη με την οποία έχω συνδεθεί βαθιά, αφού εδώ πέρασα και τα φοιτητικά μου χρόνια. Ήρθα το 2016, όταν εισάχθηκα στο Τμήμα Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, όπου ολοκλήρωσα τις σπουδές μου το 2020. Στη συνέχεια συνέχισα με μεταπτυχιακές σπουδές στην Κλινική Ψυχολογία και Ψυχοθεραπεία, αλλά και στην Αθλητική Ψυχολογία. Από τότε ζω και εργάζομαι στη Θεσσαλονίκη ως ψυχολόγος, ενώ παράλληλα είμαι ενεργή και στον χώρο του αθλητισμού. Ανήκω στον Σύλλογο του Ηρακλή, με τον οποίο προπονούμαι.

Η καθημερινότητά μου στη Θεσσαλονίκη είναι όμορφη – αν και σίγουρα διαφορετική από την ηρεμία του Καρπενησίου. Οι μέρες μου συνήθως περιλαμβάνουν την εργασία μου ως ψυχολόγος και φυσικά τις προπονήσεις μου. Ειδικά όταν προετοιμάζομαι για σημαντικούς αγώνες, οι προπονήσεις γίνονται πιο απαιτητικές και πολύ χρονοβόρες, όμως η πειθαρχία και η αγάπη μου για το άθλημά μου με βοηθούν να διατηρώ μια ισορροπημένη και όμορφη καθημερινότητα. Την καθημερινότητά μου σίγουρα ομορφαίνουν και οι συχνές μετακινήσεις που κάνω για αγώνες και κάθε φορά ανυπομονώ!

Παρότι το πρόγραμμα είναι συχνά γεμάτο και συχνά απαιτητικό, θεωρώ ότι έχω δημιουργήσει μια καθημερινότητα που με γεμίζει πραγματικά.

Μ.Γ.: Πότε και πώς ξεκίνησε η σχέση σου με το τρέξιμο και πότε κατάλαβες ότι μπορείς να φτάσεις σε υψηλό επίπεδο; Ποιοι άνθρωποι/θεσμοί ήταν κομβικοί στην εξέλιξή σου;

Μ.Ν.: Η σχέση μου με το τρέξιμο ξεκίνησε σχετικά πρόσφατα, γύρω στο 2020, λίγο μετά την ολοκλήρωση των σπουδών μου. Εκείνη την περίοδο έτρεχα πιο πολύ για εκτόνωση, κυρίως στην παραλία της Θεσσαλονίκης, χωρίς κάποιο συγκεκριμένο στόχο, χωρίς καν ρολόι. Τελείως τυχαία, πήγα με φίλους σε έναν αγώνα στη Θεσσαλονίκη «για πλάκα», και εκεί γνώρισα τον άνθρωπο που έμελλε να σημαδέψει την αθλητική μου πορεία: τον προπονητή μου, Ιάσονα Ιωαννίδη, με τον οποίο συνεργάζομαι μέχρι και σήμερα.

Αν και είχα τρέξει ξανά στο παρελθόν στο Καρπενήσι –στις πλαγιές της Καλιακούδας, στα γήπεδά μας, στα μονοπάτια της φύσης που αγαπώ– αυτό συνέβαινε πιο περιστασιακά, βέβαια πάντα ήμουν αθλητικό παιδί, με άλλα αθλήματα. Το ουσιαστικό ξεκίνημα έγινε τότε, το 2020, όταν άρχισα να προπονούμαι συστηματικά με τον Ιάσονα. Ακόμη και τώρα, η αλήθεια είναι ότι δεν έχω συνειδητοποιήσει πλήρως τι σημαίνει να βρίσκομαι σε υψηλό επίπεδο. Δεν ήταν ποτέ ο στόχος μου να φτάσω εκεί, ξεκίνησα το τρέξιμο σαν χόμπι, κάτι που με γέμιζε και μου έδινε χαρά και ακόμα μου δίνει φυσικά στον ύψιστο βαθμό. Οι διακρίσεις ήρθαν σχετικά γρήγορα και με αιφνιδίασαν, γιατί ποτέ δεν είχα μπει σε αυτή τη διαδικασία με τη λογική του πρωταθλητισμού. Το έκανα επειδή μου άρεσε, η διαδικασία, το γήπεδο, το κομμάτι της πειθαρχίας, τα άτομα που γνώρισα στο γήπεδο κλπ.

Ο άνθρωπος που υπήρξε πραγματικά κομβικός στην εξέλιξή μου είναι ο προπονητής μου. Πίστεψε σε μένα από την πρώτη στιγμή – σίγουρα περισσότερο απ’ όσο πίστευα εγώ στον εαυτό μου, γιατί εξάλλου εγώ είχα πάει με άλλη λογική. Θυμάμαι να μου λέει πράγματα που τότε μου φαίνονταν σχεδόν παράλογα, όπως ότι μπορώ να ξεχωρίσω, να τρέξω μααραθώνιο, να διεκδικήσω θέσεις. Εκείνος ήταν που με ενθάρρυνε να πηγαίνω καθημερινά στο γήπεδο, να δοκιμάσω τις δυνατότητές μου, να τρέξω τον πρώτο μου μααραθώνιο. Κι από εκεί, κάπως φυσικά, όλα πήραν τον δρόμο τους.

Στη μέχρι τώρα πορεία μου, όμως, εξίσου σημαντική ήταν και η στήριξη της οικογένειάς μου – των γονιών μου και του αδελφού μου. Από τον πρώτο μου μαραθώνιο, όπου δεν περιμέναμε κάτι ιδιαίτερο, είχα βγει 4^η αλλά πραγματικά ήμουν τόσο ευτυχισμένη, ήταν εκεί, δίπλα μου, με αγάπη και περηφάνια να με περιμένουν στις κερκίδες στο Καλλιμάρμαρο. Η παρουσία τους σε κάθε βήμα, η πίστη τους και η χαρά τους, ακόμα και όταν εγώ δεν είχα καταλάβει πού μπορεί να οδηγήσει όλο αυτό, με στήριζαν απίστευτα. Θυμάμαι τώρα μετά την πρόσφατη διάκριση μου που συζητούσαμε με τον αδερφό μου για τον πρώτο μου μαραθώνιο και τα παπούτσια που μου είχε κάνει αυτός δώρο για να τρέξω στον πρώτο μου μαραθώνιο και πόσο εξελίχθηκαν τα πράγματα τώρα σε σημείο να διακρίνομαι και να έχω αθλητικούς χορηγούς να στηρίζουν την προσπάθεια μου και πραγματικά είναι συγκινητικό και νιώθω ευγνώμων! Κοιτώντας πίσω, νιώθω πως αυτό που με έφερε ως εδώ δεν ήταν μόνο η σκληρή δουλειά, αλλά κυρίως οι άνθρωποι που στάθηκαν δίπλα μου, πίστεψαν σε μένα και με ενέπνευσαν να προσπαθώ κάθε μέρα λίγο περισσότερο. Αλλά πραγματικά το τρέξιμο είναι κάτι που λατρεύω και χωρίς αυτή την αγάπη θα ήταν αδύνατη η όλη εξέλιξη.

Μ.Γ. Είσαι ψυχολόγος με ειδίκευση στην αθλητική ψυχολογία. Σε βοήθησε η εμπειρία σου ως αθλήτρια να γίνεις καλύτερη στην επιστήμη σου (και το ανάποδο);

Μ.Ν.: Η εμπειρία μου ως αθλήτρια και η δουλειά μου ως ψυχολόγος αλληλοτροφοδοτούνται με τρόπο μοναδικό. Το να βρίσκομαι καθημερινά στην προπόνηση, να βιώνω την πίεση, την κούραση, την αγωνία πριν από έναν αγώνα και την χαρά της επίτευξης στόχων, μου δίνει μια βαθιά κατανόηση των ψυχολογικών διαδικασιών που βιώνουν οι αθλητές. Αυτό με βοηθάει πολύ στην πρακτική μου – μπορώ να συνδεθώ πιο άμεσα με τους αθλητές που υποστηρίζω, να καταλάβω τις προκλήσεις τους και να προτείνω στρατηγικές που λειτουργούν στην πραγματική ζωή και όχι μόνο θεωρητικά.

Από την άλλη, η γνώση μου στην ψυχολογία με έχει κάνει να βλέπω τον αθλητισμό μέσα από ένα πιο ολοκληρωμένο πρίσμα: πώς η πειθαρχία, η διαχείριση του άγχους, η θέσπιση στόχων και η ψυχική ανθεκτικότητα επηρεάζουν την απόδοση και την ευημερία ενός αθλητή. Η επιστήμη με βοήθησε να προσεγγίζω τις προπονήσεις μου πιο συνειδητά, να θέτω ρεαλιστικούς στόχους και να αναλύω τη δική μου απόδοση όχι μόνο σωματικά αλλά και ψυχολογικά.

Με λίγα λόγια, η αθλητική μου εμπειρία με κάνει καλύτερη ψυχολόγο, και η ψυχολογική μου γνώση με κάνει καλύτερη αθλήτρια – είναι μια αμφίδρομη σχέση που με εμπνέει καθημερινά.

Μ.Γ.: Ποιες είναι οι μεγαλύτερες ψυχολογικές προκλήσεις ενός αθλητή/μιας αθλήτριας που αγωνίζεται σε υψηλό επίπεδο;

Μ.Ν.: Οι ψυχολογικές προκλήσεις ενός αθλητή ή μιας αθλήτριας που αγωνίζεται σε υψηλό επίπεδο είναι πολλές και πολύπλευρες, και στον μαραθώνιο αποκτούν ιδιαίτερη σημασία λόγω της φύσης και της μοναχικότητας του αθλήματος. Ο μαραθώνιος απαιτεί όχι μόνο σωματική αντοχή αλλά και τεράστια ψυχική ανθεκτικότητα: η διάρκεια, η ένταση και η μονοτονία κάποιες φορές των προπονήσεων μπορούν να επηρεάσουν την ψυχολογία ενός δρομέα και απαιτούν ιδιαίτερη πειθαρχία που είναι δύσκολο πάντα να ακολουθείται.

Μερικές από τις μεγαλύτερες προκλήσεις περιλαμβάνουν την διαχείριση του άγχους και της πίεσης, τόσο πριν από τον αγώνα όσο και κατά τη διάρκεια του. Ο μαραθώνιος είναι μια δοκιμασία που διαρκεί ώρες, όπου η αυτοσυγκέντρωση και η ικανότητα να «διαβάζεις» το σώμα σου είναι καθοριστικής σημασίας. Η αμφιβολία για τις δυνατότητές σου, η κούραση και οι στιγμές πόνου ή δυσφορίας είναι προκλήσεις που πάντα θα εμφανιστούν που πρέπει να αντιμετωπιστούν με ψυχραιμία και πειθαρχία.

Επιπλέον, η διαχείριση των προσδοκιών –τόσο των δικών σου όσο και των άλλων– είναι κομβική. Στον μαραθώνιο, η προετοιμασία είναι μήνες, με πολλές θυσίες –που βέβαια δεν πρέπει να τις βλέπεις σαν θυσίες, είναι και αυτό ένα θέμα– και η απογοήτευση από έναν αγώνα που δεν πήγε όπως ήθελες μπορεί να είναι έντονη. Η ικανότητα να παραμένεις θετικός, να μαθαίνεις από κάθε εμπειρία και να διατηρείς το κίνητρο είναι κρίσιμη για να συνεχίσεις να εξελίσσεσαι.

Ταυτόχρονα, η συναισθηματική διαχείριση είναι απαραίτητη: η χαρά μιας νίκης, η απογοήτευση μιας ήττας, η πίεση από τους στόχους και τις προσδοκίες πρέπει να ισορροπούνται ώστε η ψυχολογία να παραμένει σταθερή και να επιτρέπει στον αθλητή να δίνει τον καλύτερό του εαυτό σε κάθε προπόνηση και αγώνα.

Τέλος, αν μιλήσουμε για υψηλό αθλητισμό στην Ελλάδα, και για στίβο και μαραθώνιο συγκεκριμένα, μια ακόμα πρόκληση για τον Έλληνα αθλητή είναι η έλλειψη επαρκούς υποστήριξης και υποδομών στον στίβο στη χώρα μας. Παρόλο που υπάρχουν ταλέντα και πάθος, η

περιορισμένη χρηματοδότηση, οι ελλειπείς αθλητικές εγκαταστάσεις και οι δυσκολίες στην πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου προπονητικές εγκαταστάσεις αποτελούν μια πρόσθετη ψυχολογική και πρακτική δυσκολία κάποιες φορές! Ωστόσο, για όσους αγαπάμε αυτό το άθλημα, αυτές οι προκλήσεις γίνονται και κίνητρο για περισσότερη προσπάθεια, επιμονή και δημιουργικότητα, με στόχο να αξιοποιήσουμε στο έπακρο τις δυνατότητές μας.

Μ.Γ.: Δεν γίνεται να μην μείνουμε στο θέμα της δεύτερης συνεχόμενης νίκης σου στον μαραθώνιο της Αθήνας στον οποίο φέτος τερμάτισες με μεγάλη διαφορά από τον ανταγωνισμό σου. Θα ήθελα να σε ρωτήσω τώρα που πέρασαν μερικές μέρες, ποια ήταν τα πιο δύσκολα χιλιόμετρα στον φετινό αγώνα και τι σκεφτόσουν όταν κατάλαβες ότι θα τερματίσεις πάλι πρώτη;

Μ.Ν.: Κοιτώντας πίσω στον φετινό Μαραθώνιο της Αθήνας, τα πιο δύσκολα χιλιόμετρα για μένα ήταν εκεί γύρω στο 30^ο και 35^ο χιλιόμετρο, που είχα κάποιες στομαχικές ενοχλήσεις λόγω ίσως της υπερβολικής υγρασίας που επικρατούσε εκείνη την μέρα στην Αθήνα. Εκεί έχασα κάποια δευτερόλεπτα ενώ ήταν χιλιόμετρα που έπρεπε να τα κερδίσω, ίσως περισσότερο το φοβήθηκα μην αυξηθεί ή ενόχληση μου και μου δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα. Νομίζω πως η πειθαρχία και οι προπονήσεις που έχω κάνει με βοήθησαν να μείνω συγκεντρωμένη και να υπερβώ κάθε δυσκολία, και μετά το 35^ο ήμουν πάλι πολύ καλά.

Όταν κατάλαβα ότι είχα ασφαλίσει την πρώτη θέση και φαινόταν ότι θα τερμάτιζα ξανά πρώτη, ένιωσα μια απίστευτη χαρά και ανακούφιση, αλλά και ευγνωμοσύνη. Ευγνωμοσύνη για όλους όσους με στήριξαν –τον προπονητή μου, την οικογένειά μου, τους φίλους μου– και για όλες τις στιγμές της προετοιμασίας που με έφεραν σε αυτό το επίπεδο. Τεράστια συγκίνηση πραγματικά! Μοναδικά συναισθήματα. Η αλήθεια είναι ότι δεν σκέφτηκα μόνο τη νίκη καθαυτή, αλλά και όλα όσα πέρασαν για να φτάσω

εκεί: τις δύσκολες προπονήσεις, τις μικρές καθημερινές θυσίες, την πειθαρχία και τη σταθερότητα που απαιτεί ένας μαραθώνιος. Επίσης πέρα

από την νίκη σαν νίκη χάρηκα υπερβολικά με την προσωπική μου βελτίωση που για εμένα αυτό είναι το πιο βασικό μιας και βελτίωσα σχεδόν ένα λεπτό τον χρόνο μου σε σχέση με πέρυσι! Σκεπτόμενη ότι θα μπω πάλι στο Καλλιμάρμαρο πρώτη ανατρίχιαζα, και πραγματικά μόλις μπήκα και με την αποθέωση κιόλας που βίωσα από τον κόσμο φέτος καθώς τερμάτιζα ανατρίχιασα πραγματικά, συγκινήθηκα πάρα πολύ! Να κόβεις την κορδέλα πρώτος στο καλλιμάρμαρο και μετά να κοιτάς στις κερκίδες τους δικούς σου ανθρώπους να κλαίνει από χαρά είναι μοναδικό, από τις πιο έντονες συναισθηματικά στιγμές μου.

Αυτή η στιγμή, λοιπόν, ήταν μια συναισθηματική κορύφωση, που συνδύαζε την κούραση με τη χαρά, την προσπάθεια με την επιβράβευση. Και όπως πάντα, μου θύμιζε ότι στον μαραθώνιο, όπως και στη ζωή, κάθε βήμα μετράει – ακόμη και τα πιο δύσκολα. Για μένα γενικά ο μαραθώνιος είναι μια προσομοίωση της ζωής από πολλές απόψεις γι' αυτό μου αρέσει τόσο πολύ! Είναι πολλά τα συναισθήματα πραγματικά, αλλά πραγματικά είχα παλέψει και δουλέψει πάρα πολύ για αυτό και όταν κάτι το κυνηγάς τόσο το χαίρεσαι και το πανηγυρίζεις και το βιώνεις πολύ πιο έντονα.

Μ.Γ.: Ποιοι είναι οι επόμενοι αθλητικοί στόχοι σου;

Μ.Ν.: Οι επόμενοι αθλητικοί μου στόχοι επικεντρώνονται κυρίως στη συνεχή βελτίωση. Ο βασικός μου στόχος είναι να γίνω καλύτερη στον μαραθώνιο, κάτι που, όπως λέει πάντα ο προπονητής μου, περιλαμβάνει και τη βελτίωση στις μικρότερες αποστά-

σεις. Για αυτόν τον λόγο, το πρόγραμμα μου περιλαμβάνει συμμετοχή σε ορισμένους αγώνες μικρότερων αποστάσεων, που θα με βοηθήσουν να ενισχύσω την ταχύτητα, την αντοχή και την προετοιμασία μου συνολικά.

Ένας μεγάλος στόχος για τη φετινή χρονιά είναι το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Μαραθωνίου, που θα διεξαχθεί το καλοκαίρι. Είμαι πολύ κοντά στο να εξασφαλίσω τη συμμετοχή μου και όλοι οι αγώνες που θα

τρέξω το επόμενο διάστημα έχουν ως σκοπό να με φέρουν πιο κοντά σε αυτόν τον στόχο.

Παράλληλα, θέλω να πετύχω ένα προσωπικό ρεκόρ στον μαραθώνιο, και μελλοντικά, γιατί όχι, να κυνηγήσω και τα πανελλήνια ρεκόρ. Ονειρεύομαι και στοχεύω επίσης να συμμετάσχω σε μεγάλες διεθνείς διοργανώσεις, ώστε να αντιπαρατεθώ με κορυφαίους αθλητές και να συνεχίσω να εξελίσσομαι τόσο σωματικά όσο και ψυχολογικά.

Συνέντευξη με τον Τάσο Φλέγγα

Ο Μικροχωρίτης Τάσος Φλέγγας είναι προπονητής της ομάδας ποδοσφαίρου γυναικών του Ολυμπιακού. Τον ευχαριστούμε θερμά για τη συνέντευξη που μας παραχώρησε.

Μ.Γ.: Πώς ξεκίνησε η πορεία σας στην προπονητική και τι σας οδήγησε στο ποδόσφαιρο γυναικών;

Τ.Φ.: Καθ' όλη τη διάρκεια της ποδοσφαιρικής μου καριέρας σκεφτόμουν ότι μετέπειτα θ' ασχοληθώ με τη προπονητική. Υπήρξαν χρονιές που συνδύαζα τις δυο ειδικότητες (ποδοσφαιριστή-προπονητή), όσο δύσκολο και αν ήταν αυτό. Οπότε το μικρόβιο υπήρχε και η προπονητική ήταν στη σκέψη μου και αποτελούσε μέρος των σχεδίων μου. Με το ποδόσφαιρο γυναικών, συγκεκριμένα, άρχισα ν' ασχολούμαι πριν αρκετά χρόνια, όταν, στα Καμίνια όπου διέμενα, ο πατέρας ενός σχολικού μου φίλου ήταν πρόεδρος σε ομάδα

γυναικών. Αρχικά είχα πάει ως γυμναστής, διότι είμαι απόφοιτος του τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, και επειδή αγωνιζόμουν ταυτόχρονα σε Εθνική κατηγορία, δεν είχα αρκετό χρόνο. Είχα πάει στην ουσία για να βοηθήσω τον πατέρα του φίλου μου. Στο ίδιο γήπεδο, βέβαια, έκανε προπόνηση μια άλλη ομάδα γυναικών που αγωνιζόταν στη Γ' Εθνική. Μου έκαναν πρόταση ν' αναλάβω ως πρώτος προπονητής. Αποδέχθηκα την πρόταση και απευθείας τη πρώτη χρονιά πήραμε πρωτάθλημα. Κάπου εκεί όλα είχαν πάρει το δρόμο τους.

Μ.Γ.: Η ανάληψη της τεχνικής ηγεσίας του νεοσύστατου τμήματος του Ολυμπιακού αποτελεί μεγάλη τιμή αλλά και πρόκληση στην καριέρα σας.

Ποια είναι η βασική σας φιλοσοφία ως προπονητής και πώς αντικατοπτρίζεται στο στυλ παιχνιδιού της ομάδας σας;

Τ.Φ.: Ο Ολυμπιακός είναι ο μεγαλύτερος πολυαθλητικός σύλλογος παγκοσμίως, οπότε η ανάληψη της τεχνικής ηγεσίας του τμήματος αποτελεί μεγάλη τιμή. Είναι μια ευκαιρία που δεν παρουσιάζεται συχνά. Μου δίνει τεράστιο ενθουσιασμό και κίνητρο να εργαστώ σκληρά, ώστε ν' ανταποκριθώ στις απαιτήσεις, να εκπροσωπήσω το σύλλογο όπως του αξίζει και να σταθώ αντάξιος της τεράστιας ιστορίας του. Ως προ-

πονητής προτιμώ το κυριαρχικό, το επιβλητικό, το επιθετικό ποδόσφαιρο. Θέλω η ομάδα μου να έχει τον έλεγχο του παιχνιδιού και να έχει πειστική εμφάνιση ανεξαρτήτως αντιπάλου. Επιθυμία μου είναι να μας χαρακτηρίζει το πάθος, η ενέργεια και η υψηλή ένταση στο παιχνίδι μας. Παράλληλα, να μας διακρίνουν αξίες όπως ο σεβασμός, η ενότητα, οι ανθρώπινες σχέσεις, η επικοινωνία, η εμπιστοσύνη, η πίστη και η θετική σκέψη.

Μ.Γ.: Ως τώρα (10/12/2025), η ομάδα έχει κάνει σαρωτικές εμφανίσεις στον 4ο Όμιλο της Γ' Εθνικής (48 γκολ υπέρ-0 κατά) δημιουργώντας τις βάσεις για το μέλλον. Πώς αξιολογείτε το αγωνιστικό επίπεδο των ποδοσφαιριστριών και ποιοι είναι οι συλλογικοί σας στόχοι;

Τ.Φ.: Από μέσα βιώνουμε κάτι πολύ μεγαλύτερο από μια ομάδα της Γ' εθνικής, μ' επαγγελματική προσέγγιση και ξεκάθαρο πλάνο για το μέλλον. Ο Ολυμπιακός είναι ένας σύλλογος που πρωταγωνιστεί παντού και αυτή η νοοτρο-

πία υπάρχει καθημερινά μέσα στην ομάδα. Στις προπονήσεις και στους

αγώνες νιώθουμε ότι βάζουμε τα θεμέλια για μια ομάδα που θα κυριαρχήσει τα επόμενα χρόνια εντός συνόρων και που θα μας ταξιδέψει στα αστερία όπως ακριβώς κάνει και το ανδρικό τμήμα του συλλόγου. Επομένως, πέρα από την άνοδο, βασικός στόχος είναι να χτιστεί μια υγιής βάση για το μέλλον, να έχουμε ξεκάθαρη αγωνιστική ταυτότητα, σωστή νοοτροπία και διάρκεια στο χρόνο. Όλα αυτά κάνουν την καθημερινότητα απαιτητική, αλλά και ιδιαίτερα όμορφη.

Δίνεται μεγάλη έμφαση στην εξέλιξη των παικτριών και στη δημιουργία ενός συνόλου που θα εκπροσωπεί επάξια τον Ολυμπιακό και τις αξίες του τόσο εντός, όσο και εκτός αγωνιστικών χώρων. Το ρόστερ έχει δομηθεί και βάσει αγωνιστικών κριτηρίων, αλλά και βάσει ήθους. Υπάρχει ποιότητα, δίψα για δουλειά και πίστη στο στόχο. Καθεμία γνωρίζει το ρόλο της στην ομάδα, έχουν υψηλό ποδοσφαιρικό δείκτη νοημοσύνης (κάτι που κάνει το έργο μου ευκολότερο, καθώς μπορούν να προσαρμοστούν και να εκτελέσουν τις εντολές μου άμεσα και με ακρίβεια). Προσπαθούν να δίνουν τον καλύτερο τους εαυτό, έχουν πάθος γι' αυτό που κάνουν, αφοσίωση και επαγγελματισμό.

Μ.Γ.: Το ποδόσφαιρο γυναικών έχει αναπτυχθεί ραγδαία σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα τελευταία χρόνια. Ποιες είναι οι προκλήσεις στην ελληνική πραγματικότητα και τι χρειάζεται για να γίνει πιο ανταγωνιστικό και να αγκαλιαστεί από το ευρύ κοινό;

Τ.Φ.: Το ποδόσφαιρο γυναικών έχει ραγδαία ανάπτυξη σ' ευρωπαϊκό επίπεδο τα τελευταία χρόνια. Στην Ελλάδα έχει σημειώσει κάποια πρόοδο σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, αλλά ακόμα αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις που περιορίζουν την περαιτέρω

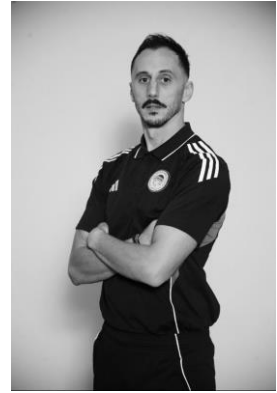
ανάπτυξη, π.χ. την έλλειψη υποδομών, καθώς πολλές ομάδες δεν διαθέτουν κατάλληλες εγκαταστάσεις ούτε για προπόνηση, ούτε για παιχνίδια. Επίσης, οι περισσότερες γυναικείες ομάδες έχουν περιορισμένους

πόρους και χορηγίες, κάτι που δυσκολεύει την προσέλκυση ταλαντούχων παικτριών και την ανάπτυξη των υποδομών. Επιπλέον υπάρχουν ακόμα κοινωνικά στερεότυπα και μια πολιτισμική προκατάληψη που συνδέει το ποδόσφαιρο κυρίως με τους άνδρες, γεγονός που μπορεί ν' αποθαρρύνει κορίτσια και γυναίκες από το ν' ασχοληθούν με το άθλημα. Τέλος, η κάλυψη των γυναικείων αγώνων από τα μέσα ενημέρωσης είναι περιορισμένη, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει αναγνώριση. Τώρα, για να γίνει το ποδόσφαιρο γυναικών στην Ελλάδα πιο ανταγωνιστικό και ν' αγκαλιαστεί απ' το ευρύ κοινό, σίγουρα η δημιουργία τμήματος του συλλόγου μας είναι κάτι που θα βοηθήσει, καθώς όλοι στο χώρο περίμεναν πώς και πώς τη στιγμή που θα μπει ο Ολυμπιακός στο ποδόσφαιρο γυναικών. Επιπρόσθετα, φέτος για πρώτη φορά η δημόσια τηλεόραση (ΕΡΤ 2 κάθε Σάββατο) έχει αναλάβει να δείχνει τηλεοπτικά ένα παιχνίδι του γυναικείου πρωταθλήματος Α' Εθνικής. Αυτοί είναι δυο παράγοντες που θα βοηθήσουν αρκετά, αλλά θα πρέπει φυσικά να γίνουν περαιτέρω προσπάθειες και κινήσεις για ακόμα μεγαλύτερη ανάπτυξη, εξέλιξη και αναγνώριση όπως π.χ. να αναβαθμιστούν γήπεδα ειδικά για γυναικείες ομάδες, να υπάρξει ενίσχυση των γυναικείων ομάδων μέσω χορηγιών και κρατικών επιδοτήσεων, προγράμματα που θα προάγουν και θα ενθαρρύνουν την συμμετοχή κοριτσιών στο ποδόσφαιρο από νεαρή ηλικία, μεγαλύτερη κάλυψη των γυναικείων αγώνων, προώθηση των επιτυχιών και των αθλητριών στα μέσα ενημέρωσης και, τέλος, να διοργανώνονται τουρνουά και εκδηλώσεις που θα προσελκύουν κοινό και θα ενισχύουν την κοινότητα γύρω από το χώρο των γυναικείων πρωταθλημάτων.

Μ.Γ.: Ποια χαρακτηριστικά θεωρείτε ότι πρέπει να έχει ένας καλός προπονητής στο ποδόσφαιρο γυναικών και ποιες αξίες προσπαθείτε περισσότερο να μεταδώσετε στις παίκτριές σας;

Τ.Φ.: Κάθε προπονητής έχει τις δικές του αντιλήψεις, τις δικές του πεποιθήσεις, τη δική του ιδιοσυγκρασία και το δικό του στυλ και τρόπο παιχνιδιού που θέλει ν' ακολουθήσει. Προσωπικά θεωρώ πως για να πετύχεις στο χώρο χρειάζεται βαθιά κατανόηση των τεχνικών και τακτικών πτυχών του ποδοσφαίρου, καθώς και των ιδιαιτεροτήτων του γυναικείου παιχνιδιού. Σίγουρα κάποιος θα πρέπει να διαθέτει επικοινωνιακές δεξιότητες, διότι χρειάζεται ικανότητα να επικοινωνεί αποτελεσματικά με τις παίκτριες, ν' ακούει τις ανησυχίες τους και να παρέχει σαφείς οδηγίες. Ασφαλώς θεωρώ πως ένας προπονητής χρειάζεται να δημιουργήσει ένα θετικό και υποστηρικτικό περιβάλλον, όπου οι παίκτριες θα αισθάνονται

άνετα να εκφράσουν τον εαυτό τους και ν' αναπτύξουν τις ικανότητές τους. Σημαντικό ρόλο παίζει η ικανότητα να εμπνέει και να καθοδηγεί την ομάδα, προάγοντας σιγουριά και αλληλεγγύη και, τέλος, ένας προπονητής να έχει δυνατότητα να προσαρμόζεται σε διαφορετικές καταστάσεις και απαιτήσεις της ομάδας. Όσον αφορά τις αξίες που προσπαθώ να μεταδώσω, αναφέρθηκα παραπάνω σ' αυτές, απλά θα ήθελα να συμπληρώσω πως το ποδόσφαιρο είναι παιχνίδι και το παιχνίδι είναι χαρά. Γι' αυτό το λόγο προσπαθώ να μεταδώσω στις παίκτριες μου αυτοπεποίθηση, ώστε να μη φοβούνται να πάρουν ρίσκα στο γήπεδο και να παίζουν ελεύθερα. Θέλω να χαίρονται όλη τη διαδικασία, είτε αυτό είναι προπόνηση είτε είναι αγώνας, και να απολαμβάνουν κάθε στιγμή που βρίσκονται μέσα στον αγωνιστικό χώρο.

Συνέντευξη με τον Ιάκωβο Απέργη

Ο σεφ Ιάκωβος Απέργης, με ρίζες από το Μικρό Χωριό, τιμήθηκε το 2025 με τον τίτλο Europe Chef of the Year από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Οινοποιών και Γαστρονομίας (CEUCO) στην Ισπανία. Το 2023 κυκλοφόρησε το πρώτο του βιβλίο «Συνταγολόγιο: Μαγειρική και Υγεία», το οποίο παρουσιάστηκε στη Γαλλική Πρεσβεία και απέσπασε διάκριση στα Gourmand Awards. Σήμερα εργάζεται στο Τζάνειο Νοσοκομείο Πειραιά και συνεργάζεται με δημόσιες δομές υγείας, σχεδιάζοντας μενού που συνδυάζουν τη γεύση με τη σωστή διατροφή. Για τον ίδιο, η μαγειρική είναι πράξη φροντίδας, κοινωνικής προσφοράς και ουσιαστικής ενσυναίσθησης.

Μ.Γ.: Τι σημαίνει για εσάς το χωριό μας και με ποιες γεύσεις έχετε συνδέσει τα παιδικά σας χρόνια;

Ι.Α.: Το χωριό για εμένα είναι τα καλοκαίρια μου από το δημοτικό μέχρι και το λύκειο, οι βόλτες από το Μικρό στο Παλιό Χωριό με τα πόδια, οι φίλοι μου, ο Κώστας ο Φούκας -όταν πήγαίνα στο χωριό, ήταν ο πρώτος που πήγαίνα να δω- οι πατάτες οι τηγανιτές από την θεία μου την Φώτω και τα καλαμάκια σουβλάκι από τον ξάδερφο μου τον Γιώργο! Επίσης, οι δυο άνθρωποι που δούλεψα και δεν θα ξεχάσω ποτέ, ο Θοδωρής ο Μπούρας με τη Φωτεινή και ο Γιάννης ο Τζούφρας με τη Μαρία. Και είμαι εγγονός του Κώστα Γιαννακόπουλου και καμαρώνω για αυτό, που κρατάω και από το Καρπενήσι!

Είμαι από Τήνο και Καρπενήσι, δύο ευλογημένοι τόποι!

Μ.Γ.: Πώς προέκυψε στη ζωή σας το επάγγελμα του σεφ και πώς οδηγηθήκατε στην ενασχόληση με το νοσοκομειακό φαγητό;

Ι.Α.: Η μαγειρική προέκυψε εντελώς τυχαία, το 1990 στο καφέ-εστιατόριο «Νέον» στον Πειραιά, με τον Γιώργο Τσελεμεντέ. Η μαγειρική για εμένα είναι προσφορά, αγάπη, σεβασμός, είναι θέμα αξιοπρέπειας απέναντι στους ανθρώπους που μαγειρεύω!

Μ.Γ.: Ποια θεωρείτε ως τη πιο σημαντική στιγμή στην καριέρα σας και ποιοι είναι οι στόχοι σας για το μέλλον;

Ι.Α.: Η καλύτερη στιγμή είναι το βιβλίο μου (Συνταγολόγιο: Μαγειρική και Υγεία) και το βραβείο που πήρα με αυτό, η παρουσίαση του στην γαλλική πρεσβεία και το βραβείο μου φέτος σαν ευρωπαίος σεφ για το 2025. Αλλά η αγάπη των ανθρώπων και των παιδιών που έχω γνωρίσει στα ιδρύματα που έχω μαγειρέψει, είναι το πολυτιμότερο βραβείο!!!

Μ.Γ.: Πώς είναι μια τυπική μέρα στη δουλειά σας;

Ι.Α.: Μια τυπική ημέρα κρύβει πολλές δυσκολίες και προβλήματα λόγω παλαιότητας της κουζίνας και έλλειψης προσωπικού και μηχανημάτων καινούργιων, αλλά όπως όλοι οι άνθρωποι, έτσι και εγώ προσπαθώ για το καλύτερο αποτέλεσμα στο τέλος της ημέρας!

Μ.Γ.: Δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών στη δουλειά σας, τι σας έχει διδάξει μέχρι τώρα η πορεία σας στη μαγειρική;

Ι.Α.: Αυτό που με έχει διδάξει είναι ότι πρέπει πάντα να προσπαθείς για το καλύτερο γιατί οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν επιλέξει να βρίσκονται εκεί και πρέπει να κάνεις το καλύτερο για αυτούς ώστε την ώρα του φαγητού να νιώθουν έστω και λίγο ότι βρίσκονται σπίτι τους!

Δυο φωτογραφίες από το αρχείο του Μένιου Κουτσούκη

Μια παρέα νέων του Μικρού Χωριού σε εκδρομή στη Χελιδόνα και συγκεκριμένα στην ιστορική «στρούγκα του Καραμπέτσα» το καλοκαίρι του 1960. Διακρίνονται καθιστοί από αριστερά: 1) Ελένη Παπαϊωάννου (Μαστρογιάννη), 2) Μένιος Κουτσούκης, 3) Πίσω του διακρίνεται ο «άρχοντας της

στρούγκας» ο θρυλικός τσέλιγκας Αριστείδης Καραμπέτσας, που μόλις μας σερβίρισε το γάλα από τα πρόβατά του, 4) πίσω του όρθιος ο Νίκος Νταφύλλης που είχε έλθει από την Αυστραλία, 5) δίπλα του ο Μένιος Κουφαλιώτης, 6) μπροστά καθιστή Μαριάνθη Σ. Κατσιγιάννη, 7) δίπλα της η Ελένη Ν. Λιάπη και 8) η αδελφή της Παναγιώτα Λιάπη, 9) δεν μπορούμε να θυμηθούμε ποια είναι καθώς και ο όρθιος νέος με το καπέλο, 9) Τελευταίος είναι ο Γιώργος Β. Πλάκας.

Δύο σεπτές μορφές που λάμπρυναν την ιστορία του Μικρού Χωριού, καζαντισμένοι στην Κωνσταντινούπολη και αργότερα στην Αμερική, ο πρώτος αριστερά, Σπύρος Δερματάς και ο δεύτερος, Κωνσταντίνος Παναγιωτόπουλος. Ο γιος του Σπύρου Δερματά, Δημήτριος μας άφησε τις ιστορικές του αναμνήσεις, που δημοσιεύονται σε συνέχειες

στα Μικροχωρίτικα Γράμματα (πρόσφατη ιστορία του χωριού μας). Ο γιος του δεύτερου, γνωστού με το όνομα «Σαμαράς» είχε γιο τον Πάνο Παναγιωτόπουλο, διακεκριμένο δικηγόρο των Αθηνών, συνεργάτη του Ευρυτάνα Πολιτικού Τάκη Τουλούπα, που έφυγε γρήγορα από τη ζωή αφήνοντας συνεχιστή τον γιο του, Πάνο Παναγιωτόπουλο, γνωστό δικηγόρο, δημοσιογράφο, πρώην βουλευτή και υπουργό, που τον βλέπουμε σε τηλεοπτική εκπομπή του.

Στη μακρινή πατρίδα μου έχει ευωδιά και χάρη...

Από την «Ευρυτάνισσα κυρά Λένη».

Κείμενο που πρωτοδημοσιεύθηκε στο ιστολόγιο «Ευρυτάνας Ιχνηλάτης».

*Καλέ μου οι Αη Δημήτρηδες έχουν ανθίσει όλοι
κι ασπρολογά σα να 'πεσε χιόνι το περιβόλι.
Περνούνε τ' άγουρα παιδιά κι ανθό ζητούν να κόψουν
έρχονται οι νιές και μου ζητούν κλωνάρι να φυτέψουν.
Μα εγώ δεν δίνω κανενός και περιμένω εσένα.*

Και οι Άη Δημήτρηδες και οι Άη Γιώργηδες να ανθίσουν, κάποιοι καημοί θα σημαδεύουν την ανθρώπινη ψυχή. Κι από τους μεγαλύτερους καημούς είναι η «έρμη η ξενιτειά». Έρμη όνομα και πράγμα. Γιατί ερημώνει και τον τόπο και τις οικογένειες και την ψυχή! Από τα πολύ παλιά χρόνια εμείς οι Ευρυτάνες τη «γευτήκαμε». Οι άντρες ξενιτεύονταν. Σε πολλά ξένα κράτη. Διότι ο νομός Ευρυτανίας μπορεί να ήταν πλούσιος σε οξυγόνο με πολλά δάση και νερά, όμως τον είχαν αφήσει φτωχό σε υποδομές. Πως να δουλέψει ο κόσμος και να στηρίξει την οικογένειά του; Έτσι τα ευρυτάνικα νιάτα αφήνανε ξοπίσω γονείς κι αδέρφια, γυναίκες και παιδιά, ότι πολυτιμότερο είχαν στη ζήση τους, και με πόνο ψυχής αποχαιρετούσαν αγαπημένους και πατρίδα και σκόρπιζαν στα πέρατα του κόσμου!

Πίσω απέμεναν οι γυναίκες. Αυτές αναλάμβαναν την ευθύνη της οικογένειας, αυτές θα φρόντιζαν τα παιδιά για ότι χρειαζόνταν, για τα γράμματα και τη μόρφωσή τους σχολική και κοινωνική. Αυτές θα πήγαιναν στα χωράφια και στα ζώα, θα ασχολούταν με την καθαριότητα του σπιτιού, με το φαγητό της φαμελιάς, μέχρι και με τα ξύλα του χειμώνα! Σε πολλές από αυτές τις δουλειές και υποχρεώσεις βοηθούσαν και τα παιδιά!

Οι γεροντότεροι και αυτοί βοηθούσαν σε κάποια πράγματα, όσο μπορούσαν κι αν βαστούσαν τα κότσια τους, αλλά περισσότερο έμεναν στο σπίτι για να φυλάνε τα μικρά παιδάκια, πρώτα για να τα φροντίζουν στην καθημερινότητά τους και κατόπιν για να τα κανακεύουν. Η γιαγιά έγνεθε με τη ρόκα το μαλλί για τις κάλτσες του χειμώνα. Και μαζί με αυτές έγνεθε και τα παραμύθια. «Μια φορά κι ένα καιρό...»

Κι ο παππούς θα ξεκίναγε τα ποιήματα! Πες μας ένα ποιηματάκι παπού. Κι ο παππούς άρχιζε:

*Στην καρέκλα την παλιά
με κάτασπρα τα μαλλιά
ο γεροπαππούς κοιμάται.
Μη μιλάτε, μη μιλάτε....*

*Μουρμουρίζει σιγανά
μες τον ύπνο και γελά
μη μιλάτε και ζυπνήσει
γιατί τ' όνειρο θα σβήσει.*

Κι έτσι με την αγάπη και με τη φροντίδα στέριωνε γερά η οικογένεια που 'χε λαβωθεί από τον ξενιτεμό. Κι όλοι είχαν μια ευθύνη στο σπιτικό, μεγαλύτεροι και μικρότεροι.

Περίπου δυο φορές την εβδομάδα ερχόταν ο ταχυδρόμος του χωριού. Όλοι περίμεναν με αγωνία να ακούσουν την ταχυδρομική σάλπιγγα να αντιλαλεί στο βουναλάκι. Και με χτυποκάρδι και λαχτάρα να πάρουν το γράμμα από τον αγαπημένο ξενιτεμένο τους. Πρώτα - πρώτα να μάθουν για την υγεία του. Ύστερα για τα νέα του, πως κυλούσε η ζωή του, η δουλειά κι η προκοπή του, να μάθουν και για άλλους συντοπίτες. Τέλος, να λάβουν και τη βοήθεια για τη φτωχή οικογένεια, το δολάριο, το μάρκο ή και τη λίρα αν ήταν από Κωνσταντινούπολη που υπήρχαν πολλοί και εκεί, ξενιτεμένοι από τα Ευρυτανικά Πολιτοχώρια μας.

Όλα καλά, όμως το να ξανανταμώσουν με τους δικούς τους ανθρώπους ήταν το σπουδαιότερο, ο μεγαλύτερος καημός και η μεγαλύτερη προσμονή. Γι' αυτό και το τρυφερό ή πονεμένο γράμμα που έστελνε και η σύζυγος στον άντρα της, πως... ο κήπος άνθισε και τα άνθη τα φυλάει για αυτόν που τον περιμένει με λαχτάρα!

Κανένας άνθρωπος δεν αφήνει τον τόπο του έτσι. Πάντα υπάρχουν οι αιτίες. Η μία ήταν η φτώχεια όπως είπαμε. Η άλλη ήταν οι πόλεμοι κι όσα προξένησαν στον τόπο και τις οικογένειες. Καταστροφές, ερείπια, ξεριζωμοί, διώξεις. Ποτέ δεν έλλειψαν αυτά από την Ελλάδα. Κατά καιρούς τότε οι Τούρκοι, τότε οι Ιταλοί, οι Γερμανοί και πάει λέγοντας. Κι ο κόσμος να φεύγει, να φεύγει, τότε κυνηγημένος και διωγμένος και τότε από την ανάγκη να ψάξει μια καλύτερη ζωή.

Οι νέοι σήκωναν το βάρος περισσότερο απ' όλους, να κυνηγήσουν τα όνειρά τους, να φτάσουν κάπου, να προκόψουν, να βοηθήσουν κι αυτούς που έμειναν πίσω. Αλλά ο ξεριζωμός από τον τόπο σου είναι μεγάλος πόνος. Πάντα νοσταλγείς το φτωχικό σου σπιτάκι, τους γέρους

γονείς, τη γυναίκα και τα παιδιά σου, τη γειτονιά σου, ακόμη και το κάθε λουλουδάκι, το χορταράκι, τον ήλιο σου.

Όπου αλλού και να ριζώσουν, η πατρίδα τους θα είναι πάντα στην καρδιά τους. Και οι ξενιτεμένοι αλλά και οι πρόσφυγες. Μην τους ξεχνάμε κι αυτούς, αφού και εκείνοι βρέθηκαν μακριά από τα δικά τους χώματα γιατί ήταν ματωμένα όπως λέει και το βιβλίο! Από παντού, από κάθε γωνιά αυτού του άδικου κόσμου που τους ξερίζωσε. Και ο γυρισμός είναι η παντοτινή λαχτάρα ολονών. Ας μην περιφρονούμε λοιπόν κανέναν λαό, να μην λησμονούμε και τα δικά μας, πόσα περάσαμε κι εμείς οι Έλληνες, και ας γίνουμε πιο ανθρώπινοι.

*Ξένε που μόνος και έρημος
σε ξένους τόπους τρέχεις
πες μου ποιος είναι ο τόπος σου
και ποια πατρίδα έχεις.*

*Στη μακρινή πατρίδα μου
έχει ευωδιά και χάρη
το ταπεινότερο δεντρί
το πιο φτωχό χορτάρι.*

*Φτάνει, τη χώρα που μου λες
τη γνώρισα την είδα,
τη μακρινή πατρίδα σου
έχω κι εγώ πατρίδα.*

ΥΓ. Το αφιερώνω στη μνήμη των αγαπημένων μου αδερφών που έφυγαν από τη ζωή στη μακρινή ξενιτειά. Λίγα άνθη ακουμπώ με αυτό στη θύμησή τους.

Ιστορικές Μνήμες και Προσωπικές Αναμνήσεις

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος, από το βιβλίο του Δημητρίου Σπ. Δερματά.

Κόψαμε τα έλατα σε μεγάλα τουμπρούκια. Αυτά μοιράσθηκαν στους χωριανούς που αποκτήσαν κλήρο για σπίτι. Εγκαταστάθηκε πριονοκορδέλα επί αμοιβή στο νέο χωριό και εκεί ο καθένας έκοβε τα ξύλα του με μαδέρια, καδρόνια, σανίδια κ.λπ. Τα χρήματα που πήραμε από το δάνειο τα χρησιμοποιούσαμε για την αγορά των υλικών ο καθένας, όταν έρχονταν

στο οικόπεδο του καθενός το συνεργείο των κτιστάδων και άρχιζαν τη δουλειά.

Έτσι έγιναν τα ωραία σπίτια του νέου Μικρού χωριού. Στ' απαλλοτριωμένα λιβάδια και χωράφια που ήταν στις Κριμενίτσες. Μέσα στην ασφαλτόστρωση συμπεριλάμβανε και το δικό μου χωράφι που είχα στη θέση Φακές. Αυτό ήταν έξω από την περιοχή που θα κτίζονταν το χωριό. Επέμεναν και το βάλανε στην απαλλοτρίωση μερικοί χωριανοί περισσότερο για να μ' εκδικηθούν για την αντίθετη γνώμη που είχα να μην γίνει το χωριό στις Κριμενίτσες αλλά συνέχεια στο παλαιό χωριό να γίνουν τα κατεστραμμένα σπίτια και να βελτιωθούν τα υπόλοιπα. Γι' αυτό βάλανε και το δικό μου χωράφι το οποίο το είχα δενδροφυτεύσει με 120 μηλιές. Αυτό όταν 3 1/2 στρέμματα μέσα στα έλατα. Άλλο τόσο ήταν και το διπλανό της Μπάτσος.

Η απαλλοτρίωση έγινε και έγινε και η εκτίμηση, η οποία θα μας κοινοποιούνταν μέσω αστυνομικής αρχής. Από το τμήμα της περιοχής μας του Μεγάλου χωριού. Εγώ αυτή την εποχή βρισκόμουν στο Μεγάλο χωριό και δούλευα στο σπίτι του Βαστάκη.

Σ' αυτό το σπίτι ήρθε ένα πρωί ένας χωροφύλακας με τον οποίο γνωριζόμουν και όταν ανταμώναμε τα βράδυα στα μαγαζιά κάναμε παρέα και πίναμε κάνα ποτήρι κρασί. Ήρθε λοιπόν και μου είπε το ποσό που εκτιμήθηκε το χωράφι μου, το οποίο ήταν 12.500 δραχμές. Εγώ μόλις το άκουσα αυτό και προτού λάβω το επίσημο χαρτί, έτσι όπως ήμουν από τη δουλειά με τα λασπωμένα ρούχα της δουλειές, βρήκα ένα αυτοκίνητο και πήγα στο Καρπενήσι στα γραφεία της γεωργικής υπηρεσίας και διαμαρτυρήθηκα έντονα για την αδικία που μου έγινε να εκτιμηθεί το κτήμα μου τόσο λίγο.

Εκεί μου είπαν ότι είναι αναρμόδιοι για να επέμβουν αυτοί και ότι πρέπει ν' αποτανθώ στη νομαρχία. Πήγα στη νομαρχία και αντάμωσα τον συμπαθέρό μου Νίκο Τσιτούρη που ήταν γενικός γραμματέας. Ο Νίκος όπως ήμουν με πήγε κατευθείαν στο νομάρχη ο οποίος μου είπε ότι και μεις δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα σε αυτή την περίπτωση, αλλά μου λέει: «Σε λίγες μέρες θα γίνει δικαστήριο στο χωριό σας γι αυτή την υπόθεση και ο πρόεδρος τον δικαστηρίου είναι πολύ καλός. Εσύ θα βρεις δύο καλούς μάρτυρες οι οποίοι θα εξετασθούν ως εμπειρογνώμονες και από αυτούς θα εξαρτηθεί η δίκη και το ποσό που θα εκδικασθεί».

Αυτό και έγινε. Πήγα στο Γαύρο βρήκα τον Καρύπη το Ζάχο από τον οποίο πήρα τις μηλιές που ήταν και ο κύριος μάρτυρας και κάποιον άλλον ακόμα που δει θυμάμαι τώρα τ' όνομά του.

Ήρθε λοιπόν το δικαστήριο επί τόπου. Παρόντες και οι εισηγητές για την απαλλοτριώση και του δικού του μηλαιώνα για τον οποίο ήμουν υπερήφανος και καμάρων. Αυτοί που ενήργησαν να μπει το χωράφι μου στην απαλλοτριώση τρίβανε τα χέρια τους από χαρά νομίζοντας ότι από το δικαστήριο θα επικυρωθεί αυτή η τιμή που εκτιμήθηκε και έτσι θα με ζημιώσουν.

Αρχισε το δικαστήριο, κλήθηκαν οι λιγοστοί μάρτυρες, μεταξύ αυτών και ο Ζάχος, ο οποίος στις ερωτήσεις του προέδρου να εκτιμήσει την αξία τον χωραφιού είπε την πραγματική τιμή που ήταν τότε και εκτίμησε και τις μηλιές κάθε μία χωριστά. Με αυτή τη γνωμάτευση το ποσό τετραπλασιάστηκε απ' όσο εκτιμήθηκε από πριν. Η μαρτυρία του Ζάχου δεν ωφέλησε μόνο εμένα, αλλά και όλους όσων απαλλοτριώθηκαν τα χωράφια τους για οικοπέδα.

Πρέπει να πούμε ότι την αξία των οικοπέδων την χορηγούσε το κράτος, δηλαδή τα οικοπέδα δεν χρεώνονταν στους κατοίκους ήταν δωρεάν.

Για να κτισθεί το χωριό δεν αρκούσε το συνεργείο, αλλά δούλευαν και πολλοί εργάτες, τόσο από το χωριό μας όσο και από τα γύρω χωριά. Εγώ έφερα το φίλο μου Τσαγδάρα από τα Σελά, ο οποίος με βοήθησε στα σπίτια το δικό μου της κουνιάδας μου Γεωργίας και του μπάρμπα μου Κωνσταντίνου Παναγιωτόπουλου (Σαμαρά) που τα είχα αναλάβει εγώ.

Ο Τραγδάρας που αυτό ήταν το παρατσούκλι του για τα τραγούδια που έλεγε και τα ποιήματα που σκάρωνε στη στιγμή. Δεν θυμάμαι τώρα τ' όνομά του αν και είχαμε φάει ψωμί και αλάτι μαζί αφού τον είχα τρεις μήνες βοηθό στα Φρειδάκια, όταν έφτιαχνα το σχολείο. Αυτό το αποδίδω ότι του ονόματος υπερίσχυε το παρατσούκλι.

Ένα δείγμα της ποιήσεως του Τραγδάρα είναι και το παρακάτω το οποίο εμπνεύστηκε από τα μαγειρεία που ήκμαζαν τότε στο αναγειρόμενο χωριό. Αυτά έχουν ως εξής:

Στ' Πατσιουκώστα την παράγκα
τα φασούλια τρία φράγκα
κι στου Παύλου Τσιγαρίδα
Τέσηρα εχ' η μερίδα

.....
Δεν μπορούνε να βάλνι ταχτική
Γιατί τρέχι ου Τζαβέλης από δω κι όπου κει
.....

Για ηνάτι του Τσιγαρίδα
 Έσφαξη ου Πατσιός την παρδαλή τη γίδα
 Την σφάζανι με τον Καλτσή
 Κι θα την φάνι από μση

Και ο Καλτσής όταν έψηναν τη γίδα έτρωγε και από καμμιά πέ-
 τσα. Κοιτάζοντας και προς το μέρος του Πατσιού να μην τον βλέπει. Ο
 Πατσιός του λέει:

Μη φοβάσε ωρέ Καλτσή
 Φάτην συ τη γίδα τη μισή

Τέτοια σκάρωνε ο Τραγδάρας κάνοντας όλο τον κόσμο να γελάει.
 Μια μέρα όταν κτίσαμε το σπίτι της Γεωργίας ήρθε ο αρχηγός του συνερ-
 γείου ο Παπάς ονομαζόμενος και κατσάδιαζε κάποιον κτίστη που έκανε
 κάποιο λάθος στο σχέδιο του κτίσματος. Ο Παπάς ήταν πολύ θυμωμένος
 και παραπατώντας την ώρα που έφευγε σκόνταψε και έπεσε. Και ο Τρα-
 γδάρας που δούλευε μαζί μου γυρίζει και μου λέει:

«Μήτσο, Μήτσο
 Ο Παπάς στον οχτάκι
 Ξάπλωσε σα μπακακάκι»

Παρ' όλο ότι το χωριό, όπως επιδίωκαν ορισμένοι πήγε εκεί που
 θέλανε και αποκτήσανε το δικαίωμα να φτιάξουν εκεί ενώ δεν χάσανε
 τίποτα αφού ήταν ενοικιαστές στο χωριό και παρόλο που άλλοι είχαν ένα
 μικρό σπιτάκι και τους δόθηκε η ευκαιρία τώρα να αποκτήσουν όλα τα
 προνόμια όσα είχαν και αυτοί που χάσανε τα πάντα, ακόμα δεν ήταν ευ-
 χαριστημένοι θέλανε οπωσδήποτε ν' αχρηστέψουν και το εναπομείναν
 χωριό.

Στο μέρος αυτό του χωριού ήταν η εκκλησία, το σχολείο, το ξε-
 νοδοχείο, η πλατεία, αλλά και η φήμη του ηρωικού αυτού χωριού. Σ' αυτό
 διαδραματίστηκαν τραγικά αλλά και ευτυχισμένα γεγονότα. Οι ντόπιοι
 το αγάπαγαν γι' αυτούς αλλά και γι' άλλους λόγους. Είχαν τα σπίτια τους
 εκεί, τα οποία φεύγοντας για την ξενιτιά δεν εγκατέλειψαν, αλλά τα δια-
 τηρούσαν απ' όπου κι αν βρίσκονταν, με την κρυφή ελπίδα να επαναπα-
 τρισθούν ν' αφήσουν τα κόκκαλά τους εκεί. Αλλά είπαμε, οι λίγοι επιτή-
 δειοι, δεν τους έφθανε το ότι όλοι εμείς που δεν πάθαμε τίποτα πήραμε
 κλήρο και θα φτιάχναμε άλλο ένα σπίτι, αντί να δείχνουμε κάποια ευγνω-
 μοσύνη για την εύνοια που είχαμε από την τύχη και την απόφαση των
 ανθρώπων, δείχναμε, ορισμένοι από εμάς, την αχαριστία που θεωρείται
 μεγάλο ελάττωμα.

Και τι δεν σοφίζονταν ν' αχρηστέψουν το χωριό. Απάνω στα χαλάσματα ήρθε η μπουλντόζα και έφτιαξε το δρόμο και αποκαταστάθηκε η συγκοινωνία όπως ήταν πριν. Σ' αυτόν τον καινούργιο δρόμο απλώσανε τα τουμπρούκια την ξυλεία, τα οποία έπρεπε να τα βάλουν στην άκρη ώστε να μην εμποδίζουν τα' αυτοκίνητα να περνάνε. Τα τοποθέτησαν σε όλη την επιφάνεια του δρόμου και έτσι αποκλείστηκε το χωριό. Στο χωριό που έμεινε, στο οποίο επανήλθε ο περισσότερος κόσμος στα σπίτια του.

Ακόμα κάθε μέρα έρχονταν και μας κάνανε πόλεμο νεύρων λέγοντας, διαδίδοντας, ότι πότε στους κήπους του χωριού παρουσιάστηκαν ρήγματα, πότε ότι μέσα στο δάσος στο Κρι σχίσθηκε ο τόπος. Όλα αυτά βέβαια ήταν ψέματα και τα λέγανε για να σπάσουν το ηθικό των κατοίκων να μην μένουν στο παλιό.

Αλλά επαλήθευσαν και τον κανόνα που λέει ότι αν θέλεις να πιάσεις ένα εχθρό κάμε του καλό... ευεργέτησέ τον. Στην προκειμένη περίπτωση ήταν ολιγάριθμοι αυτοί που δημιουργούσαν αυτά τα πράγματα, αλλά είχαν τη ρητορική ικανότητα να επηρεάζουν και όλον τον άλλον κόσμο, παθόντα και μη παθόντα, τους περισσότερους που θα μένανε στο νέο χωριό και κατά συνέπεια δεν θα είχαν κανένα συμφέρον στο παλιό, αλλά ένα αβάσταχτο μίσος για το χωριό που έμεινε, και γενικά για το Μικρό χωριό που τους ευεργέτησε.

Έτσι έγινε ο διαχωρισμός και άρχισε από τότε η διχόνοια μεταξύ μας. Βέβαια αυτοί που θέλανε να χαλάσουνε το εναπομείναν χωριό ήταν πλειοψηφία τώρα και μεις που επιμέναμε να διατηρηθεί το παλιό, λίγοι. Σ' αυτή τη διαμάχη ανακατεύθηκε και η πολιτική, η οποία φυσικό ήταν να τραβάει προς το μέρος της πλειοψηφίας για πολιτικούς λόγους, να είναι αρεστοί στους ψηφοφόρους. Καθημερινοί ήταν οι καβγάδες, τόσο οι δικοί μου όσο και των άλλων ελάχιστων που ερχόμασταν σε αντίθεση με τα όργανα της νομαρχίας, που για συμβούλους τους είχαν τους αδιάλλακτους πολέμιους του παλιού χωριού. Ως δικαιολογία έφερναν όλοι αυτοί ότι αν ακμάζει το παλιό χωριό δεν θα μπορεί να αναδειχθεί το καινούργιο και ως εκ τούτου έπρεπε ν' αχρηστευθεί.

Αυτός ο καβγάς κράτησε χρόνια και χρειάστηκε μεγάλος αγώνας για να διατηρήσουμε το χωριό.

Αλλά ας αναφέρουμε εδώ και ορισμένα που παραλείψαμε για τη δράση των χωριανών στην Αθήνα και του συλλόγου. Ο σύλλογος είχε μέλη του και διοικητικό συμβούλιο διακεκριμένους ανθρώπους, όπως ήταν ο στρατηγός Τάκης Πολύζος, ο βιομήχανος Κεράνης Νίκος, ο

επιχειρηματίας Μάνθος Κομπορόζος και άλλους εξέχοντες την εποχή εκείνη. Δραστηριοποιηθήκανε όλοι αυτοί, κατόρθωσαν να γίνει έρανος σε όλη την Ελλάδα, επέτυχαν να 'ρθεί συνεργείο δωρεάν για τα κτίσματα. Ενέργησαν ακόμα με τις γνωριμίες τους στα υπουργεία για χρηματικά βοηθήματα και ό,τι άλλο χρειάζεται. Αυτοί ήταν πάντοτε μπροστά.

Ακόμα εξασφάλισαν και τη συνεργασία του γραφείου του Δοξιάδη και έφτιαξε τα ωραία σχέδια για τα σπίτια. Φρόντιζε με την ήπια πολιτική του να μην οξύνει τα πνεύματα. Στην εξαλλοσύνη που είχε καταλάβει ορισμένους που ήθελαν σώνει και καλά να χαλάσουν το παλιό χωριό συμβούλευε την μετριοπάθεια και την ανοχή. Αλλά είχε και την επαγρύπνηση για τη διατήρηση του χωριού και πολλά οφείλει αν στέκεται σήμερα όρθιο στο σύλλογο, γιατί το πολέμαγαν. Οι λίγοι έξαλλοι και επιτήδριοι επηρέαζαν τους πολλούς. Ακόμα και το κοινοτικό συμβούλιο. Λίγοι ήταν εκείνοι που κρίνανε τα πράγματα με τη λογική και η λογική έλεγε στην προκειμένη περίπτωση, ότι πρέπει να διατηρηθεί και το παλιό χωριό, γιατί αυτό ήταν μνημείο και με τη φήμη που είχε ήταν ο κράχτης για όλο το χωριό.

(συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος...)

Έρωτος και Ρέντη Γωνία

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος, από το βιβλίο του Κώστα Τριανταφύλλη.

- Ποια επανάσταση;
- Η επανάσταση των συνταγματαρχών, που έσωσε τον τόπο.
- Ααα! ναι, βέβαια.

«Μέσα λοιπόν στην κυβέρνηση είχα κι έχω δικούς μου ανθρώπους. Με βοηθάνε και τους βοηθάω μέχρι σήμερα. Αυτό δεν έχει να κάνει, ούτε μ' ενδιαφέρει να σου πω το πώς και το τι.

»Σου τ' ανέφερα, γιατί θέλω να συνδέσω αμέσως ένα άτομο πολύ δικό μου, που είναι στα μυστικά του κράτους, με την οικογένεια απέναντι.

»Αυτό το άτομο με βοήθησε να μάθω με κάθε λεπτομέρεια το βίο και την πολιτεία των γειτόνων μου.

»Θα μου πεις, ντροπή να ασχολείσαι με του άλλου τα προσωπικά, την οικογένεια.

»Στην αρχή δεν είχα τέτοιο σκοπό, κουβέντα στην κουβέντα όμως με το φίλο μου, του οποίου τ' όνομα δεν πρόκειται ποτέ να σου αποκαλύψω, του εξομολογήθηκα εν ολίγοις ένα κομμάτι απ' το τέλος της ιστορίας μου με την απέναντι.

»“Δεν το χωράει το μυαλό μου, μωρέ”, του λέω “ότι μπορεί αυτή η γυναίκα να γυρίζει όλη τη νύχτα από δω κι από κει, με την ανοχή και την προστασία του άνδρα της και των παιδιών της. Είναι, μωρέ, δυνατόν, μέσα σε μια τέτοια οικογένεια να γίνονται αυτά τα πράγματα; Ντροπή, δυο μέτρα άνδρες με μια πιθαμή μουστάκι ο καθένας!”

»“Μήπως την εκδίδουν για χρήματα;” με ρωτάει ο φίλος μου.

»“Μπα, όχι, δεν το φαντάζομαι. Δε φαίνονται πουθενά χρήματα.”

»“Εσύ της έδωσες χρήματα ποτέ;” με ρωτάει ο φίλος.

»“Ναι, πώς, αρκετές φορές, αλλά αυτά προορίζονταν για τρόφιμα ή άλλα έξοδα, γιατί, εδώ που τα λέμε, ήμαστε σχεδόν μια οικογένεια.”

»“Δε σε ρωτάω γι’ αυτά· άλλα χρήματα, πολλά.”

»“Όχι, όχι, μόνο στις γιορτές. Κάποια δώρα σ’ αυτή και στα παιδιά.”

»“Αρα, δεν υπάρχει στη μέση το χρήμα. Μυστήριο. Έχεις μεγάλη επιθυμία να μάθεις τι γίνεται με τους γείτονές σου;”

»“Ασφαλώς και το θέλω.”

»“Αρκετά δύσκολο, αλλά θα σε βοηθήσω. Άσε, έχω τον τρόπο μου, θα στρώσω ένα σχεδιάκι, αλλά προσοχή, τσιμουδιά, ε; Λοιπόν, το δύσκολο σ’ αυτές τις περιπτώσεις είναι το πώς θα μπουνε για μια δυο ώρες δυο δικοί μου άνθρωποι μέσα στο σπίτι να κάνουν αυτά που πρέπει. Μπορείς να βοηθήσεις;”

»“Τι να κάμω, δηλαδή;”

»“Να, παραδείγματος χάριν, να τους πάρεις με τρόπο το κλειδί απ’ το σπίτι και μια μέρα που θα απουσιάζουν να μπουν οι δικοί μου μέσα.”

»“Κλειδιά απ’ το σπίτι πρέπει να ’χω”, του απαντάω, “όπως έχουνε κι αυτοί απ’ το δικό μου, αλλά δεν είναι σωστό να μπούμε στο σπίτι τους, δεν είναι ηθικό”.

»“Ααα! εσύ τα θέλεις όλα δικά σου: και να μάθεις τα μυστικά των φίλων σου και να ’σαι και ακέραιος. Εμείς, τότε, τι να πούμε; Αύριο να φέρεις τα κλειδιά και τα υπόλοιπα ασ’ τα σ’ εμάς”

»Δεν ήταν κάτι που μου ταίριαζε, αλλά την επόμενη φορά που συναντηθήκαμε με το φίλο μου του παρέδωσα το κλειδί των γειτόνων μου.

»Την επομένη κιόλας μου τα επέστρεψαν.

»“Είναι αδύνατον, δε γίνεται τίποτα, δεν προσφέρεται το σπίτι.”

»“Δηλαδή;”

»“Δηλαδή, δεν έχει χώρο για να κρύψουν τα ηλεκτρονικά τα παιδιά.”

»“Καλύτερα, αφήστε το”

»“Ετσι, τόσο εύκολα παραιτείσαι; Πλήρωσε, να σου φέρουμε απ’ την Αμερική εργαλεία που να χωράνε παντού, εκεί που δεν μπορείς να φανταστείς.”

»Η περιέργεια άρχισε να πληρώνεται. Έδωσα στο φίλο μου τετρακόσιες χιλιάδες για να του δώσω αργότερα άλλες διακόσιες, αλλά, όπως μου έλεγαν, δουλειά σίγουρη δεν μπορούσε να γίνει.

»“Ααα! ρε και να ’χε ένα φωτιστικό που να βολεύει, μια απλικά, θα γινόταν η δουλειά τέλεια.”

»Έτσι έμεινε προς το παρόν άκαρπη η προσπάθεια, αλλά σε κάθε μας συνάντηση με το φίλο, όλο και το ξανασυζητούσαμε το θέμα.

»“Πώς θα ’ταν δυνατόν να αλλάζαμε τον πολυέλαιο ή να τους χάριζες έναν πίνακα να κρεμάσουν κάπου στο σαλόνι.”

»“Σου έγινε κι εσένα έμμονη ιδέα, βλέπω.”

»“Όχι, όχι, αυτή η υπόθεση μ’ απασχολεί, πρέπει να τελειώσει. Σκέψου κι εσύ έναν τρόπο για να κρεμάσουμε κάτι δικό μας εκεί μέσα.”

»“Αυτό που μου ζητάς είναι απ’ τα πιο δύσκολα ως τα πιο εύκολα. Εύκολο θα είναι, φαντάζομαι, εάν εγώ ξαναζεστάνω τις σχέσεις μου μαζί τους και δύσκολο εάν τους έχω σ’ απόσταση, όπως κάνω τώρα.”

»“Μην το σκέφτεσαι καθόλου, τόσα έξοδα έκανες, προχώρα”, μου λέει ο φίλος.

»“Αξίζει τον κόπο, μωρέ, να κατέβω πάλι τόσο χαμηλά;”

»“Αυτό το γνωρίζεις εσύ”, μου απαντά.

»Βασανίστηκα γι’ αρκετές ημέρες, ώσπου μια Κυριακή πρωί, που περιποιούμουν τα δέντρα του κήπου, με φώναξαν για καφέ.

»Σκέφτηκα ν’ αρπάξω την ευκαιρία και να πάω.

»“Βλάκα, ηλίθιε, έγινες ένα με τα σκουπίδια”, μου ’λεγε απ’ την άλλη μεριά η συνείδησή μου.

»Χωρίς να τους απαντήσω, άφησα το πριόνι, πέρασα απέναντι κι ανέβηκα στον τέταρτο όροφο. Η υποδοχή τους ήταν πολύ εγκάρδια, θερμή, θα ’λεγα.

»Εγώ όμως ολιγόλογος, σκεπτικός. Μόλις τους αντίκρισα, μετάνιωσα που δέχτηκα την πρόσκληση. Ήταν όμως αργά.

»Ήπιαμε τον καφέ, ξύπνησαν και τα παιδιά που είχα πολύ καιρό να τα δω. Μου έγινε πρόταση να φάμε μαζί το μεσημέρι, αλλά απάντηση δεν τους έδωσα.

»Δεν αισθανόμουν άνετα.

»Τι να έκανα; Έπρεπε να φέρω σε πέρας και το σκοπό που με έκανε να βρεθώ μαζί τους.

»Κοίταξα τριγύρω μου, πράγματι τα φωτιστικά ήταν της κακιάς ώρας. Εάν τους προτείνω να τ' αλλάξουν, μάλλον θα το δεχτούν. Αλλά πώς να το 'λεγα; "Αντε, θέλω ν' αλλάξετε τα φωτιστικά σας;"

»Σκέφτηκα να παραμείνω αρκετό χρόνο που να δικαιολογεί και κουβέντα περί ανέμων και υδάτων. Έτσι φάγαμε μαζί το μεσημέρι και σε κάποια στιγμή πέταξα την ιδέα:

»"Εάν χρειάζεστε κάτι από διακοσμητικά τοίχου, φωτιστικά, να μου το πείτε. Έχω δικό μου άνθρωπο, θα τα πάρете σχεδόν τζάμπα. Μου χρωστάει χρήματα και μόνο έτσι θα μπορέσω να του πάρω κάτι."

»Είχα βέβαια υπόψη μου κάποιον που είχε τέτοια πράγματα, αλλά δε μου χρωστούσε τίποτα ο άνθρωπος.

»"Αα!" ξεφώνισαν η Βάνα με την κόρη της. "Ο Θεός σ' έστειλε, ασφαλώς και θέλουμε, δεν τα βλέπεις αυτά;, είναι όλα για πέταμα. Ποιος είναι; Πού;"

»"Αφήστε, θα περάσω εγώ από εκεί να συνεννοηθώ και μετά θα σας πω."

» Την επομένη κιόλας πήγα στα Καμίνια, σε μια βιοτεχνία που είχε ωραία πράγματα.

»"Ό,τι διαλέξουν", του λέω "δε θα τους πάρεις δραχμή. Δεν θα τους παραδόσεις όμως τα πράγματα, θα τους πεις πως δεν είναι έτοιμα, σε μια δυο μέρες θα τα πάει ένας δικός σου άνθρωπος να τα κρεμάσει".

»Έτσι έγινε, μέσα στην εβδομάδα όλη η οικογένεια επισκέφθηκε κάποιο απόγευμα τη βιοτεχνία και ψώνισαν τα πιο ακριβά φωτιστικά.

»Αμέσως, με ειδοποίησε κι εμένα ο βιοτέχνης, πλήρωσα και τα παρέλαβαν κάποιοι τεχνικοί που δούλευαν για λογαριασμό του φίλου μου, δηλαδή της Κ.Υ.Π.

»Αυτοί μετά από δυο μέρες, αφού τα γέμισαν με μικροκάμερες και όλα τα συμπράγκαλα, τα κρέμασαν με την ιδιότητα τάχα του εργάτη της βιοτεχνίας, στο σπίτι της γειτόνισσάς μου.

»Εδώ, σ' εμένα, έφερε ο φίλος μου αυτή εκεί τη συσκευή της τηλεόρασης και τούτο εδώ τον πίνακα κι εκείνη τη συσκευή του τηλεφώνου:

»"Όταν θέλεις να βλέπεις τι γίνεται στο σαλόνι και στην κουζίνα, θα σηκώνεις έναν από αυτούς εδώ τους διακόπτες, θα βλέπεις και θ' ακούς απ' την οθόνη. Έχεις τη δυνατότητα να βλέπεις από τρεις διαφορετικές κάμερες, όποια σε βολεύει καλύτερα. Το τηλέφωνο είναι παράλληλο, όταν καλούν εκείνοι κάνει διαφορετικό θόρυβο, και όταν τους καλούν απ' έξω θα ακούς το γνωστό κουδούνισμα. Κράτησέ τα όσο θέλεις και μετά πες μας ν' αφαιρέσουμε τις κάμερες. Όλα είναι με μπαταρίες που

φορτίζονται, όταν ανάβει το φως. Εάν σε ενοχλεί το τηλέφωνο και δεν θες να τα' ακούς, θα γυρίζεις τούτο διακόπτη”.

»Μου έκανε και δοκιμές, έτσι τούτο, έτσι εκείνο.

»“Βλέπεις, μια χαρά φαίνονται τα πάντα, αρκεί να ’χεις χρόνο. Αυτές οι δουλειές θέλουν ατέλειωτες ώρες υπομονή· άντε και καλή επιτυχία!”

»Ήταν απόγευμα Τετάρτης, αν θυμάμαι καλά, όταν για πρώτη φορά άνοιξα τα μηχανήματα για να δω τι γίνεται απέναντι.

»Είναι περιττό, φαντάζομαι, να σου πω ότι είχα πλήρη συναίσθηση γι’ αυτό που πήγαινα να κάνω, ότι κατέβαινα πολύ χαμηλά.

»Δεν ήταν πράξεις από σοβαρό άνθρωπο αυτές, να κοιτάει τι κάνει ο άλλος μέσα στο σπίτι του, αλλά, θέλω να με πιστέψεις, είχα ανάγκη να μάθω τι γίνεται μέσα σ’ αυτό το σπίτι, με αυτούς τους ανθρώπους.

»Από ό,τι σου έχω πει μέχρι τώρα, νομίζω εύκολα έβγαλες το συμπέρασμα ότι αυτή η γυναίκα, αυτή η οικογένεια, ήταν μοιραίες για τη δική μου οικογένεια, για τη δική μου ζωή και νομίζω ότι είχα το δικαίωμα να ξέρω με σιγουριά ποιοι τελικά ήταν αυτοί οι άνθρωποι. Ενδείξεις είχα σοβαρές, υποψίες σοβαρότερες, αλλά δεν μπορούσα να τους δικάσω μ’ αυτά.

»Μπροστά μου, που λες, στο γυαλί, είχα τη Βάνα ντυμένη μ’ ένα γνωστό, σεμνό ταγεράκι, ήταν ξυπόλητη με το ένα πόδι να πατάει πάνω σε μια καρέκλα και προσπαθούσε να διορθώσει κάτι απ’ το καλσόν της. Όταν έκανε αυτό που ήθελε, ζύγωσε στον καναπέ που καθόταν η κόρη της, τη φίλησε, πήρε τη βαλίτσα με τα δείγματα κι έφυγε.

»Το κορίτσι συχνά σηκωνόταν για ν’ απαντήσει στο τηλέφωνο που καλούσε. Ήταν κάποιες ανδρικές φωνές, άγνωστες σ’ εμένα, το ίδιο μάλλον και στο παιδί:

»“Την κυρία Βάνα”.

»“Δεν είναι εδώ. Ποιος τη ζητάει;”

»“Ευχαριστώ, θα ξαναπάρω.”

»Το κλείνει.

»Στα περισσότερα τηλεφωνήματα δεν απαντούσε κανένας, το κορίτσι βλασφημούσε συνέχεια.

»Κάποια στιγμή μπαίνει μέσα ο Άρης. Πήγε κατευθείαν στο ψυγείο, κάτι έβαλε στο στόμα του και στη συνέχεια εξαφανίστηκε, μάλλον πήγε να ξεκουραστεί στην κρεβατοκάμαρα.

»Λίγο αργότερα έφυγε κι η κοπέλα. Έτσι, για δυο περίπου ώρες ακούγονταν τα παρατεταμένα κουδουνίσματα του τηλεφώνου.

»Κάποια στιγμή σταμάτησα να προσέχω. Ο χρόνος άρχισε να περνάει και να ζυγώνει η ώρα που εγώ έπρεπε να κοιμηθώ. Όμως η περιέργεια με κρατούσε καθηλωμένο, εδώ σ' αυτή την πολυθρόνα.

»Θα 'ταν περίπου δέκα το βράδυ και να! στο γυαλί εμφανίστηκε η Βάνα τραγουδώντας. Πέταξε το βαλιτσάκι με τα δείγματα σε μια γωνία, τα παπούτσια της αλλού και ξάπλωσε ντυμένη στον καναπέ.

»Δε θα πέρασαν πέντε λεπτά και να σου! εμφανίζεται κι ο Άρης.

»Η Βάνα πετάχτηκε σαν ελατήρια όρθια και τον υποδέχτηκε με μια αγκαλιά κι ένα φιλί.

»Εκείνος, φανερά εκνευρισμένος και με ύφος αυστηρό, της λέει:

»“Καλά, τι έγινε; Πού είναι τα ξύλα;”

»Εκείνη γελάει:

»“Ααα! δε θα 'ρθει σήμερα ο Γιάννης, με πήρε τηλέφωνο, θα 'ρθει αύριο”.

»“Και σήμερα πού πήγες;”

»“Σήμερα πήγα για κάτι δικό μου.”

»“Πού να πάρει ο διάλογος! δεν μπορούσες να μου το πεις; Έχω τρεις ώρες στο καφενείο, έδιωξα και το παιδί απ' το σπίτι, π' ανάθεμά σε! Βάλε να φάμε.”

»“Τι να φάμε; Δεν πεινάω.”

»“Να φάω εγώ και το παιδί.”

»“Μα καλά, στραβοί είσαστε, δε βλέπετε πως δεν έχω μαγειρέψει;”

»“Δεν πρόσεξα, γιατί;”

»“Ααα! εσύ δεν τρώγεις με τίποτα”· και με ύφος οργισμένο του λέει:

»“Σήμερα δεν μου είπες να βγω με τον ηλεκτρολόγο;”

»“Ω, ναι, ναι. Συγγνώμη, συγγνώμη.”

»“Τι συγγνώμη, μωρέ; Βάζεις εσύ τα παλούκια και μετά φωνάζεις εμένα να σου τα βγάλω. Αν δεν είχες τον τρόπο να κάνεις οικοδομή, να μην την έκανες... Όλα τα συνεργεία πέρασαν από πάνω μου, μωρέ, δεν αντέχω άλλο. Έκανες τετραώροφο για να κάνεις τους χωριανούς σου να ζηλεύουνε, με το δικό μου κώλο. Πού να ξέρουνε πως κάθε τούβλο είναι πληρωμένο μ' ένα φιλί δικό μου.”

»Στη συνέχεια ξέσπασε σ' ασταμάτητα κλάματα.

»Ο Άρης έπεσε, πάντως, τη χάιδευε, της έλεγε κάποια πράγματα που δεν μπορούσα ν' ακούσω και σε λίγο γελούσανε και χαχανίζανε.

»Εγώ έμεινα ξερός, επάνω σε τούτη εδώ την πολυθρόνα. Αυτά που άκουσα ξεπερνούσανε κι αυτή μου τη φαντασία.

»Εεε, όχι! Δεν περίμενα τέτοια πράγματα, φτου σας!

»Έπαθα κλωνισμό, έκλεισα τα μηχανήματα. Πού να με βρει ύπνος! Κοίτα ρε, με πόσα πρόσωπα κυκλοφορούν οι άνθρωποι.

»Κάθισα καμιά ώρα ξαπλωμένος και μετά έφυγα για την αγορά. Είχα, βλέπεις, δέκα τόνους κρέας κι έπρεπε ν' αδειάσω το αυτοκίνητο, να φύγει για έξω.

»Όλη την ώρα όμως, στριφογύριζαν στο μυαλό μου όλα αυτά που άκουσα και είδα. Ότι τόσα χρόνια είχα να κάνω μ' ένα βούρκο, ήταν γεγονός. Εκείνο που μου έμενε να εξακριβώσω ήταν το βάθος του.

»Νωρίς νωρίς γύρισα στο σπίτι, αλλά με τρόπο.

»Έκρυσα το αμάξι πιο κάτω και, με την ελπίδα ότι δε θα γίνω αντιληπτός, επέστρεψα με τα πόδια. Μάλλον τα κατάφερα. Ξάπλωσα και κοιμήθηκα κάποιες ώρες, ώσπου με ξύπνησαν οι φωνές ενός επαρχιώτη.

»Ήταν αυτός που έφερε τα ξύλα για το τζάκι του Άρη και της Βάνας.

»«Είναι ελιά, πολύ ξερά, θα τα ευχαριστηθείτε.»

»«Όχι, όχι, δεν πρέπει να μούνε εδώ, θα βραχύνε.»

»Κοίταξα παραμερίζοντας την κουρτίνα, ήταν ένας περίπου σαραντάρης άνθρωπος, γεροδεμένος.

»Όταν δεν άκουγα τις φωνές του, υποψιάστηκα ότι η Βάνα θα τον ανέβασε πάνω, γι' αυτό άνοιξα τα μηχανήματα για να αντικρίσω τη Βάνα με τον επαρχιώτη με τα ξύλα, να κάθονται δίπλα δίπλα, σχεδόν κολλητά στον καναπέ και ν' απολαμβάνουν το ποτό τους, που, όπως φαινόταν, ήταν ούζο.

»Χτυπάει το τηλέφωνο, έτρεξε να το σηκώσει, το σήκωσα κι εγώ· ήταν ο Άρης:

»«Έλα, μη φας όλη τη μέρα με το βλάχο», της λέει, “διώξ’ τον για να μαγειρέψεις κιόλας”.

»Το κλείνει και γυρίζει στη θέση της, χάιδεψε λίγο τα μαλλιά του επαρχιώτη και του λέει:

»«Γιάννη μου, κάνε λογαριασμό, γιατί σε καμιά ώρα θα 'ρθει ο άνδρας μου για να πάμε σε μια δουλίτσα”.

»«Τι λογαριασμό, κυρία Βάνα, θα πάρω εγώ λεφτά από σένα”, της λέει και της πιάνει το στήθος.

»«Στη συνέχεια, εγώ έκλεισα τη συσκευή, γιατί υποψιάστηκα πως η πληρωμή του φορτηγού με τα ξύλα θα γίνει πάνω στον καναπέ σε είδος.”

»Το απόγευμα νωρίς, η Βάνα πήρε το βαλιτσάκι με τα δείγματα κι έφυγε. Έτσι κι εγώ, με την άνεσή μου κατέβηκα να φέρω το αμάξι μου από εκεί που το 'χα κρύψει. Την ώρα εκείνη ερχότανε κι ο Άρης.

»“Έβαλα ξύλα, Δημήτρη”, μου λέει με καμάρι, κοιτώντας τη ντάνα με τα ελιόξυλα που ήταν στοιβαγμένα στην προέκταση απ’ το υπόστεγο του γκαράζ.

»“Τι του λες τώρα”, σκέφτηκα, “άσε με ήσυχο, ρε κερατά”; Όχι, όχι, δεν είναι κερατάς. Κερατάς εγώ είμαι. Αλλά γιατί να ’μαι μόνο εγώ; Ο ηλεκτρολόγος και οι άλλοι από τα συνεργεία της οικοδομής, τι είναι; Αφού σ’ όλους η Βάνα ορκίζεται πως είναι ο δεύτερος άνδρας που γνωρίσει στη ζωή της.

»Θεέ μου, τι είναι τούτο!

»“Δε μου μιλάς, ε; Ζεις στον κόσμο σου, καημένε.”

»“Όχι, αλλά ξέρεις...”

(συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος...)

Δημοσιεύσεις στο περιοδικό μας

Τα “Μικροχωρίτικα Γράμματα” ευχαρίστως φιλοξενούν προσωπικές ιστορίες, σκέψεις, προτάσεις

Μικροχωριτών/ισσών και ανακοινώσεις τοπικών φορέων, αρκεί να αποστέλλονται έγκαιρα στη διεύθυνση του περιοδικού μας (μέσα Νοεμβρίου).

Κέννυ και Φενού

Ο Κέννυ κι ο Φενού είναι στρατιώτες σε έναν περίεργο πόλεμο, που κρατάει για μέρες, μήνες, ή και χρόνια. Ο Κέννυ και ο Φενού φυλάνε σκοπιά στη μέση του πουθενά. Ξεχασμένοι σε μια δυστοπία, μοιάζουν τα μόνα ζωντανά πλάσματα που έχουν απομείνει στον κόσμο. Ο Κέννυ είναι Κόκκινος και ο Φενού Μπλε, και όλοι ξέρουν πως οι Μπλε και οι Κόκκινοι ήταν πάντα τους εχθροί. Τα στρατόπεδά τους απλώνονται εκατέρωθεν ενός ποταμού. Δυστυχώς όμως έχουν τόσα κοινά, και ακόμη χειρότερα: έχουν μόνο ο ένας τον άλλον. Όσο κι αν αντισταθούν θα καταλήξουν φίλοι. Πόσο ειλικρινής είναι όμως μια φιλία στην οποία υπάρχουν μυστικά; Και τελικά: Συγχωρούνται όλα όταν υπάρχει αγάπη;

Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα με τα οποία καταπιάνεται το Κέννυ και Φενού, έργο της Αφροδίτης Φλώρου, θεατρικής συγγραφέως με καταγωγή από το Μικρό Χωριό Ευρυτανίας. Κυκλοφόρησε για πρώτη φορά τον Μάιο του 2024 από την Εκδόσεις Ελευθερουδάκη εν όψει της θεατρικής παράστασης που πραγματοποιήθηκε την ίδια χρονιά στο Studio Μαυρομιχάλη σε σκηνοθεσία της ίδιας. Τον Δεκέμβριο του 2025 εκδόθηκε για δεύτερη φορά, από τις Εκδόσεις Θαρσώ. Ως πηγή έμπνευσης λειτούργησε το διήγημα Το Ποτάμι του Αντώνη Σαμαράκη το οποίο διαχειρίζεται με μεγάλη ελευθερία πλάθοντας ένα εντελώς διαφορετικό αποτέλεσμα.

Ο πόλεμος παραμένει άχωρος και άχρονος. Θα μπορούσε να συμβαίνει -όπως και συμβαίνει- παντού και πάντα. Μόνο που αυτή τη φορά οι δύο στρατιώτες είναι επώνυμοι και όχι δύο θολές στρατευμένες φιγούρες. Είναι ο Κέννυ ο Κόκκινος, αυστηρός, διδακτικός, προστατευτικός και ταυτόχρονα ηγεμονικός. Είναι αυτός που ορίζει την πραγματικότητά

στα δύο φυλάκια, αφού ο πόλεμος του στέρησε την ικανότητα να ελέγξει τη ζωή του. Είναι ο μεγάλος αδερφός, με ό,τι μπορεί να σημαίνει αυτό. Ο Φενού ο Μπλε είναι αθώος και ταυτόχρονα σοφός, με εκείνη την αβίαστη, ασυνείδητη σοφία που πηγάζει από την παιδική ηλικία. Όχι ο Φενού δεν είναι παιδί. Είναι ο ενήλικας που επέλεξε να μείνει για πάντα παιδί. Γιατί εκεί άντεχε να ζήσει, γιατί εκεί ένιωθε ασφαλής. Γιατί στην τελική, αυτή ήταν η τελευταία φορά που μπόρεσε να επιλέξει κάτι αυτός ο ίδιος για τη ζωή του. Έχοντας και οι δύο γίνει μάρτυρες της σκληρότητας του πολέμου, ξέρουν – κι ας μην το παραδέχονται- πως αυτά που τους ενώνουν είναι πολλά περισσότερα από αυτά που τους χωρίζουν. Απέμειναν και οι δύο μόνοι, κι αυτό είναι τόσο αντίθετο στην φύση ενός πολιτικού όντος! Νιώθουν πως κατακλύζονται από επιθυμία να βοηθήσουν και να βοηθηθούν, να αγαπήσουν και να αγαπηθούν, να θυμώσουν με κάποιον, ακόμη και να συγκρουστούν. Χρειάζονται τον Άλλο. Ο ένας τον άλλο. Έναν σύντροφο. Αυτή η αιώνια ανάγκη του ανθρώπου για συντροφιά είναι κατανοητή. Πώς διεκδικεί όμως κανείς αυτόν τον σύντροφο; Με κάθε τρόπο; Με κάθε κόστος; Λένε πως ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Ο Φενού πάλι ίσως να μην έχει την ίδια γνώμη.

Ο Φενού ένα όνειρο είχε. Ένα όνειρο που ο Κέννου του το στέρησε στην προσπάθειά του να κερδίσει τον πολυπόθητο σύντροφο. Ο Φενού ήθελε πάντα να πάει να ζήσει στο «Μικρό Χωριό, με τον μαύρο αρχηγό που κανείς ποτέ δεν τον έχει δει». Απογοητευμένος από τη δίψα των ανθρώπων για εξουσία, ο Φενού έχει βρει τη δική του γη της επαγγελίας σε έναν μυθικό (;) τόπο όπου ο ηγέτης κάθε τόσο εναλλάσσεται, πριν προλάβει να διαφθαρεί. Πίσω από τον μαύρο αρχηγό μπορεί να βρίσκεται οποιοσδήποτε. Σημασία εδώ δεν έχει το πρόσωπο αλλά οι πράξεις. Έτσι «Τη μια είναι ένας Κόκκινος, την άλλη ένας Κίτρινος, την παράλλη ένα

Πορτοκαλί, αλλά δεν έχει σημασία γιατί όποιος και να' ναι κοιτάει το καλό του χωριού, και πώς να μην έχουν σκοτωμούς».

Στο θεατροανάγνωσμα Κέννυ και Φενού το εξώφυλλο δημιούργησε η Κωνσταντίνα Αλεξανδράτου, και τα σκίτσα η συντοπίτισσα Χρύσα Κοντοκώστα. Κυκλοφορεί στα βιβλιοπωλεία:

- Πολιτεία (Ασκληπιού 1-3 Αθήνα)
- Ιανός (σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη)
- Ευριπίδης (Ανδρέα Παπανδρέου 8, Χαλάνδρι)
- Το Παραγώνι (Λόντου 4, Εξάρχεια)

Κατόπιν παραγγελίας online από το skroutz.gr και την protoporia.gr.

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Διονύσης Χαριτόπουλος – Πειραιώτες (2016)

(Από την παρουσίαση της έκδοσης:) "Ήρθαν πρόσφυγες από παντού. Γύρω από το έρημο αρχαίο Λιμάνι μαζεύτηκαν πρώτα Υδραίιοι, Χιώτες, Μανιάτες, Κρητικοί, μετά Θρακιώτες, Μικρασιάτες, Πόντιοι, Νησιώτες, Μακεδόνες, Ρουμελιώτες, Πελοποννήσιοι, Θεσσαλοί, Ηπειρώτες και έφτιαξαν μια νέα ράτσα, λιμανίσια τους Πειραιώτες." Μικρές ιστορίες από τη ζωή των Πειραιωτών στις δεκαετίες '50 και '60. Η σκληρή ζωή του λιμανιού, οι κάθε λογής χαρακτήρες, η ζωή με το ένα πόδι στη στεριά και το άλλο στη θάλασσα, η ανοιχτή ματιά των λιμανισίων, η μετανάστευση, οι ιδιότυποι και περιθωριακοί τύποι, το ρεμπέτικο, οι συμμορίες και η κρατική βία, περνούν από τις σελίδες του βιβλίου και καταγράφονται με σκληρό χιούμορ.

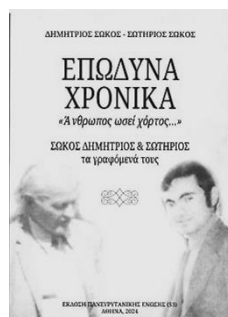
Παναγιώτης Χατζημωυσιάδης – Το χιόνι των Αγράφων (2021)

(Από το οπισθόφυλλο του βιβλίου:) 18 Φεβρουαρίου 1948. Η Ταξιαρχία Αόπλων Ρούμελης, υπό την αρχηγία του Γιώργου Γούσια, ξεκινά να μεταφέρει εφεδρείες για τον Δημοκρατικό Στρατό από τη Βράχα προς τη Μακεδονία. Χίλιοι τριακόσιοι επίστρατοι απ' την ευρύτερη περιοχή των Αγράφων και της Θεσσαλίας, απειροπόλεμοι, ανεκπαιδευτοί, δίχως ρουχισμό, τροφή και όπλα, διασχίζουν τον κάμπο των Φαρσάλων, πέφτουν στη λίμνη Κάρλα, περνούν τον Πηνειό, φτάνουν στις πλαγιές του Ολύμπου, ανεβαίνουν στις κορυφές των Πιερίων και διαφεύγουν στη Μακεδονία, ενώ οι δυνάμεις του Κυβερνητικού Στρατού τούς καταδιώκουν ανελέητα. Οι απώλειες είναι συντριπτικές. Στο σπονδυλωτό μυθιστόρημα *Το χιόνι των Αγράφων* παρακολουθούμε τις τριάντα επτά μέρες της βασανιστικής πορείας τους.

Δημήτριος & Σωτήριος Σώκος – Επώδυνα Χρονικά (2024)

(Γράφει ο Μένιος Κουτσούκης:) Με την φιλολογική επιμέλεια του κ. Θ. Σταμάτη, οι δύο συγγραφείς αφηγούνται τραγικά περιστατικά από τη ζωή τους, όπως η δολοφονία του συγχωριανού τους Ι. Νταλιάνη. Ο κ. Σταμάτης χειρίζεται με θαυμαστή επιμέλεια τις παραδόσεις και την αξιόλογη κληρονομιά των δύο ηρωικών αυτών μορφών της Δομνίστας.

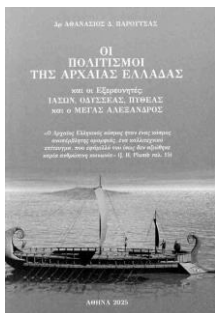

Αθανάσιος Γ. Σύρρος – Ο παππούς Θανάσης θυμάται... παλιές ιστορίες (2024)

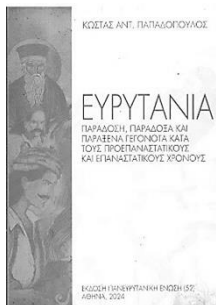
(Γράφει ο Μένιος Κουτσούκης:) Χάρη στην επιμέλεια του Λυκειάρχη και συγγραφέα Αθανασίου Δ. Σταμάτη, ήλθε στο φως της δημοσιότητας το τρίτο έργο του συγγραφέα. Στο βιβλίο αυτό ο συγγραφέας αφηγείται περιστατικά και στιγμές από την ζωή του με την παρουσία συγγενών και συμπατριωτών του, που έμειναν ανεξίτηλα στη μνήμη του και παρουσιάζουν και σήμερα αξιόλογο ενδιαφέρον γύρω από πρόσωπα και γεγονότα του χωριού του.

Δρ. Αθανάσιος Δ. Παρούτσας: Οι Πολιτισμοί της Αρχαίας Ελλάδας (2025)

(Γράφει ο Μένιος Κουτσούκης:) Πρόκειται για μια περισπούδαστη μελέτη του γνωστού Ευρυτάνα Πανεπιστημιακού και Δικηγόρου Θ. Παρούτσα. Με γλαφυρό τρόπο μας δίνει όλη τη διαδρομή του αρχαίου κόσμου και των διαφόρων πολιτισμών, με επίκεντρο την ιστορία και τον πολιτισμό της αρχαίας Ελλάδας. Όπως σημειώνει στον πρόλόγό του, «...είναι μια προσπάθεια ιστορικής γνώσης του απώτερου παρελθόντος» μέσα από την προφορική παράδοση και τη γραπτή ιστορία αξιόλογων γεγονότων. Πολύτιμο βοήθημα για κάθε ενδιαφερόμενο και προπαντός για τους φιλόστορες νέους.

Κώστας Αντ. Παπαδόπουλος - Ευρυτανία: Παράδοση, παράδοξα και παράξενα γεγονότα κατά τους προεπαναστατικούς και επαναστατικούς χρόνους (2024)

(Γράφει ο Μένιος Κουτσούκης:) Ο πολυγραφότατος Ευρυτάνας εκπαιδευτικός, Κώστας Παπαδόπουλος, που έχει αφήσει τον ανεξίτηλο τίτλο του στην ευρυτανική βιβλιογραφία, μας εντυπωσιάζει με το νέο του βιβλίο που φέρει τον τίτλο «Ευρυτανία: Παράδοση, παράδοξα και παράξενα γεγονότα κατά τους προεπαναστατικούς και επαναστατικούς χρόνους», σε έναν τόμο που εξέδωσε η Πανευρυτανική Ένωση (2024). Ο ενδιαφερόμενος αναγνώστης και μάλιστα

ο Μικροχωρίτης σε αρκετές σελίδες αυτού του τόμου θα βρει αναφορές στο Μικρό Χωριό, τόσο για Αγωνιστές του 1821, όσο και για την ζωή του Μάρκου Μπότσαρη, λίγες ώρες πριν την επίθεση στο Κεφαλόβρυσο τον Αύγουστο του 1823. Η παράδοση του Μικρού Χωριού λέει πολλά και διατηρεί στη μνήμη της τη βρύση του Μάρκου Μπότσαρη στα ανατολικά του χωριού.

mikrochorioevrytania@gmail.com

mikrohorio.gr

Μικρό Χωριό Ευρυτανίας

[mikro_chorio](https://www.instagram.com/mikro_chorio)

Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο

Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο
Μικρού Χωριού

Η Αλληλογραφία μας

Με σεβασμό στη δράση και στις ανησυχίες ευρυτανικών φορέων και συλλόγων, δημοσιεύουμε ένα ενδεικτικό μέρος από την αλληλογραφία που λάβαμε τη χρονιά που μας πέρασε, με στόχο τη διαφάνεια και την περαιτέρω ενημέρωση του κοινού.

14 Φεβρουαρίου 2025

Ο **Εύρυτος**, ο βασιλιάς της **Οιχαλίας**, ήταν ένας από τους πιο γνωστούς μυθικούς βασιλιάδες της αρχαιότητας, γνωστός κυρίως από τη σύνδεσή του με τον Ηρακλή. Φημιζόταν ως ο καλύτερος τοξότης της εποχής του και λέγεται ότι είχε λάβει το τόξο του από τον ίδιο τον θεό Απόλλωνα. Θεωρείται ο δάσκαλος της τοξοβολίας του ίδιου του Ηρακλή και πατέρας της **Ιόλης**, που ήταν διάσημη για την ομορφιά της και αποτέλεσε αντικείμενο πόθου του Ηρακλή. Ο Ηρακλής προκάλεσε τον Εύρυτο σε αγώνα τοξοβολίας για να κερδίσει την **Ιόλη**, αλλά ο Εύρυτος χάνοντας, αρνήθηκε να του τη δώσει. Αυτό οδήγησε σε μεγάλη έχθρα μεταξύ τους, με τον Ηρακλή τελικά να σκοτώνει τον Εύρυτο και να καταστρέφει την Οιχαλία.

Η ακριβής τώρα θέση της Οιχαλίας δεν είναι ξεκάθαρη. Ο Στράβων (63 π.Χ-23 μ.Χ), ο αρχαίος ιστορικός, φιλόσοφος και γεωγράφος, στα Γεωγραφικά του (Βιβλίο Θ, 5.17), αναφέρει ότι υπήρχαν πολλές πόλεις με το όνομα Οιχαλία. Η ίδια η ύπαρξη διαφορετικών εκδοχών δείχνει ότι ο μύθος του Εύρυτου και της Οιχαλίας δεν ήταν αυστηρά συνδεδεμένος με μία μόνο περιοχή.

Ο Όμηρος και ο Στράβωνας την τοποθετούν στην Θεσσαλία, ο Πausanias στην Μεσσηνία και, χωρίς σαφή αναφορά, αλλά με την ύπαρξη τοπωνυμίων, όπως η Χόχλια, ενισχύεται η εκδοχή της Ευρυτανίας. Η πιθανότητα η αρχαία Οιχαλία του βασιλιά Εύρυτου να βρισκόταν στην περιοχή της Χόχλιας και των Πετραλώνων Ευρυτανίας **είναι μια ενδιαφέρουσα προσέγγιση** και αποτελεί ένα ενδιαφέρον ζήτημα για την αρχαιολογία και τη μυθολογία. Αν και η περιοχή δεν έχει μελετηθεί σχεδόν καθόλου σε σύγκριση με άλλους αρχαιολογικούς χώρους, υπάρχουν κάποιες σημαντικές ενδείξεις, που αξίζουν προσοχή. Ως τέτοιες: Έχουν εντοπιστεί ερείπια αρχαίων οικισμών και τειχών, που πιθανώς ανήκουν σε ελληνιστική ή ακόμα και μυκηναϊκή περίοδο. Γύρω στο 1935 στο **λόφο του Γλα**, κοντά στη Χόχλια, βρέθηκε το άγαλμα του θεού Διόνυσου, το οποίο σήμερα εκτίθεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στην Αθήνα. Η ύπαρξη αρχαιοτήτων στο λόφο του Γλα ενισχύει την άποψη ότι υπήρχε

σημαντικός αρχαίος οικισμός με θρησκευτική ή στρατηγική σημασία, με ακρόπολη.

Τα λείψανα αυτά έχουν χαρακτηριστικά, που υποδηλώνουν πιθανή οχυρωμένη εγκατάσταση ή ακρόπολη, κάτι που ταιριάζει με την περιγραφή της Οιχαλίας ως ισχυρής πόλης, που καταστράφηκε από τον Ηρακλή. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι τα τείχη μπορεί να είναι ελληνιστικής ή κλασικής περιόδου, όμως η ύπαρξη παλαιότερων μυκηναϊκών καταλοίπων δεν μπορεί να αποκλειστεί. Υπάρχουν και ανεπιβεβαίωτες αναφορές για την ύπαρξη ταφικών τύμβων στην ευρύτερη περιοχή, οι οποίοι θα μπορούσαν να σχετίζονται με τη μυκηναϊκή ή αρχαϊκή περίοδο. Αν είναι πράγματι η Οιχαλία του Εύρυτου στην περιοχή, τότε σίγουρα θα υπήρχε και νεκροταφείο για τους κατοίκους της. Η ονομασία «**Χόχλια**» ίσως να έχει αρχαίες ρίζες και να σχετίζεται με την Οιχαλία. Και το όνομα του λόφου «Γλας» θυμίζει το όνομα του γνωστού μυκηναϊκού οχυρού στη Βοιωτία, κάτι που μπορεί να υποδηλώνει ότι η λέξη είχε γενικότερη σημασία για ισχυρά οχυρά στην αρχαιότητα.

Γεωγραφική θέση και στρατηγική σημασία

Η Ευρυτανία είναι γνωστή για την δυσπρόσιτη γεωγραφία της, γεγονός που θα μπορούσε να είχε δώσει στην Οιχαλία φυσική οχύρωση, καθιστώντας την μια δύσκολα προσβάσιμη και ισχυρή πόλη. Η περιοχή δε βρίσκεται κοντά στον ποταμό Μέγδοβα, που στην αρχαιότητα μπορεί να είχε σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των γύρω οικισμών, όπως και το Βασίλειο του Κήφου κοντά στην Μαυρομάτα. Η θέση του λόφου του Γλα είναι φυσικά προστατευμένο σημείο, που ενισχύει την άποψη ότι χρησιμοποιούνταν για άμυνα και εποπτεία της περιοχής.

Τι λείπει για να επιβεβαιωθεί η ύπαρξη της Οιχαλίας στην Ευρυτανία

Παρόλο που υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις, δεν έχουν γίνει ακόμα συστηματικές ανασκαφές στην περιοχή, που θα μπορούσαν να αποκαλύψουν περισσότερα στοιχεία. Για να επιβεβαιωθεί η θεωρία, θα πρέπει να βρεθούν:

- Επιγραφές ή νομίσματα που να αναφέρουν το όνομα της Οιχαλίας και να επιβεβαιώνουν την ταυτότητα της πόλης.
- Οργανωμένος αρχαίος οικισμός με σαφή στοιχεία κατοίκησης στη μυκηναϊκή ή κλασική περίοδο.

- Νεκροταφεία ή ιερά που να συνδέονται με τη λατρεία θεοτήτων, όπως ο Διόνυσος, ο Απόλλωνας ή ο Ηρακλής.
- Κεραμική και αντικείμενα καθημερινής χρήσης για χρονολόγηση.
- Δομικά χαρακτηριστικά που να δείχνουν εάν τα τείχη είναι μυκηναϊκά ή μεταγενέστερα.

Πιθανή Χρονολόγηση

Τα οχυρωματικά κατάλοιπα θα μπορούσαν να ανήκουν σε διάφορες χρονικές περιόδους:

- Στην **Μυκηναϊκή περίοδο** (1600 – 1100 π.Χ.). Αν είναι η Οιχαλία, θα πρέπει να είχε οχυρωμένη ακρόπολη με μυκηναϊκά χαρακτηριστικά. Οι Μυκηναίοι κατασκεύαζαν κυκλώπεια τείχη, παρόμοια με αυτά στις Μυκήνες και την Τίρυνθα. Η γεωμορφολογία της περιοχής θα μπορούσε να υποστηρίξει έναν τέτοιο οικισμό, καθώς μάλιστα η περιοχή είχε επαφές με το μυκηναϊκό κόσμο, πιθανώς μέσω της Θεσσαλίας και της Αιτωλίας. Η ορεινή δε γεωγραφία της Ευρυτανίας θα μπορούσε να προσφέρει φυσική οχύρωση στην πόλη του Εύρυτου, κάτι που ταιριάζει με την περιγραφή της Οιχαλίας ως μιας ισχυρής πόλης, που αντιστάθηκε στον Ηρακλή.
- Στην **Κλασική και Ελληνιστική περίοδο** (5ος – 2ος αι. π.Χ.), στην οποία ανήκουν τα περισσότερα γνωστά οχυρωματικά κατάλοιπα της Ευρυτανίας, όπως στη Βίνιανη και στα Άγραφα. Αν η Οιχαλία καταστράφηκε από τον Ηρακλή, είναι πιθανό να ξανακατοικήθηκε αργότερα και να χτίστηκαν νέα τείχη για την προστασία του οικισμού.

Στρατηγική Σημασία της Οχύρωσης

Η ύπαρξη τειχών και οχυρώσεων στην περιοχή δείχνει ότι ο οικισμός είχε στρατηγική σημασία για τον έλεγχο των περασμάτων -η περιοχή βρίσκεται κοντά στον ποταμό Μέγδοβα, έναν σημαντικό φυσικό άξονα μετακίνησης στην αρχαιότητα- για την προστασία από εισβολές -η Ευρυτανία ήταν ανέκαθεν δύσβατη περιοχή, αλλά αν υπήρχε ακρόπολη, αυτή θα προσέφερε άμυνα σε περιόδους πολέμου- και για την εποπτεία της γύρω περιοχής -οι αρχαίοι οικισμοί τοποθετούνταν συνήθως σε υψώματα για καλύτερο έλεγχο των πεδιάδων και των οδών επικοινωνίας.

Συμπέρασμα: Η Χόγλια και τα Πετράλωνα μπορεί να αποτελούν έναν ακόμη από τους **χαμένους κρίκους** της αρχαίας μυθολογίας, περιμένοντας περισσότερη έρευνα για να αποκαλυφθεί το παρελθόν τους.

14.2.2025

Στέφανος Σταμέλλος

*

3 Απριλίου 2025

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Δημητρίου Γκορόγια

Πρόεδρου της Επιτροπής εισήγησης για την ανέγερση Μνημείου Θυμάτων των δύο ναζιστικών επελάσεων εναντίον της πόλης Καρπενησίου και των περιχώρων τα έτη 1943 και 1944.

Προς: το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο Καρπενησίου

Αξιότιμοι εκπρόσωποι της Δημοτικής Αρχής

Με το πέρας των εργασιών του συνεδρίου "Καρπενήσι Αύγουστος 1944 -80 χρόνια από την καταστροφή της πόλης. Εθνικές και Ευρωπαϊκές διαστάσεις":

- Σας εκφράζω ως απλός δημότης αλλά και ως πρόεδρος της επιτροπής, την δυσανεμία μου για κάποιες δικές σας σχετικές παραλείψεις.
- Σας υποβάλλω ταυτόχρονα συγκεκριμένα αιτήματα που συνδέονται με το μνημείο θυμάτων της ναζιστικής θηριωδίας.

Στο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ που πραγματοποιήθηκε εδώ στο Καρπενήσι, εσείς όσοι οι συμμετέχοντες αιρετοί άρχοντες, παραλείψατε να ενημερώσετε τους παρευρισκόμενους, για την ύπαρξη δημοτικής απόφασης έργου που σχετίζεται άμεσα με το αντικείμενο που το φόρουμ διαπραγματεύτηκε στις εργασίες του. Ξεχάσατε να μνημονεύσετε το έργο που θα έπρεπε να σηματοδοτεί και επισφραγίζει την έμπρακτη βούληση του Δήμου, έστω και 80 χρόνια μετά, να αποδοθεί το χρέος μνήμης και τιμής προς τα μαρτυρικά θύματα.

Αρκεστήκατε στις συναισθηματικά φορτισμένες διατυπώσεις περί λεβεντογέννας και αδούλωτης Ευρυτανίας, περί γενικευμένης αντίστασης ενάντια στον εισβολέα, τότε και τώρα. Καινοφανής και

αντιδιαλεχτική αυτή η θεωρία του "όλοι μαζί" που παίζει παντού, σε όλα τα εργαστήρια παραχάραξης της ιστορίας.

Επιτρέψτε μου την ταπεινή παρατήρηση: Ο απλός λαός ΝΑΙ ΗΤΑΝ ΣΧΕΔΟΝ ΟΛΟΣ ΜΑΖΙ ΚΙ ΑΓΩΝΙΣΘΗΚΕ ΜΕ ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΗ μέσα από τις γραμμές της Εθνικής Αντίστασης, όχι όμως κι όλοι οι άλλοι! Όχι δα τόση διάχυση, τόση οικουμενικότητα πατριωτισμού και αυτοθυσίας! Αναφερθήκατε με τους προσωπικούς σας χαιρετισμούς στην ανάγκη να διδαχθούμε σωστά απο τα γεγονότα εκείνων των ημερών, να κρατήσουμε άσβεστη μνήμη...

Τι κρίμα, εσείς οι θεσμικοί θεματοφύλακες των υψηλών ιδανικών του έθνους να θυμίζετε το "δάσκαλο που διδάσκει και νόμους δεν εκράτει". Δεν έχετε καταλάβει σωστά, ποιο χρέος σας ανέθεσαν με την ψήφο τους οι πολίτες, τι θέλουν από σας που ξεχώρισαν ως τους καλύτερους των καλύτερων.

Μένω με την ελπίδα ότι κάποτε αυτά τα γεγονότα θα επιστρέψουν στη μνήμη σας, με τον ασυνείδητο τρόπο, και τότε θα σκεφθείτε καλά-καλά το πόσο "λίγοι" υπήρξατε για την περίπτωση.

Σε επαναλαμβανόμενες παρεμβάσεις μου, με δημοσιευμένα κείμενα, με προσωπικές προφορικές αλλά και γραπτές ερωτήσεις προς αρμόδιους (δήμαρχο, αντιδημάρχους, συμβούλους), ουδέποτε, ουδεμία συγκεκριμένη απάντηση έλαβα, πέραν αοριστιών και διφορούμενων προοπτικών.

Δείχνετε επίσης να είστε από εκείνους που δεν επιδέχονται ουδεμίας κριτικής, προχωράτε σταθεροί προς την κατάκτηση των προσωπικών σας επιδιώξεων. Σαν να μην βάζετε υπεράνω αυτού του σκοπού ουδέν έτερον! Με αντίληψη εξουσιαστών αποφεύγετε να ανταποκριθείτε έστω και στις αυτονόητες υποχρεώσεις σας όπως είναι η ενημέρωση των πολιτών. Αλλά τι να απαντήσετε; Να πείτε μήπως την αλήθεια πως στην πολιτική εργαλειοθήκη σας έχετε διαθέσιμες τρεις τακτικές; Μια που την μαρτυράτε αλλά δεν την εφαρμόζετε, μια που την εφαρμόζετε αλλά δεν τη μαρτυράτε, και μια που και την μαρτυράτε και την εφαρμόζετε;

Να πείτε μήπως πως η γνώμη σας είναι οτι εμείς οι πολίτες δεν χρειάζεται να ξέρουμε τίποτα για την τύχη και την προοπτική του συγκεκριμένου έργου;

Έστω κι αν έχουν περάσει δύο χρόνια "συνεπούς εκ μέρους σας αδράνειας".....

Έτσι θα είναι, εάν έτσι νομίζετε!!!

Δεν το κρύβω ότι με ξάφνιασαν (και θετικά) τα σχετικά δρώμενα στην πλατεία της πόλης, που δεν έχει όμως ούτε μια σπιθαμή μαρμαράκι, με μια λεξούλα αφιερωμένη στην ιστορική μνήμη εκείνων των γεγονότων.... Τα παιδιά έκαναν το περισσότερο και το καλύτερο που μπορούσαν, αυτό είναι το μεγαλείο των παιδικών ψυχών. Τι ξέρουν όμως πραγματικά τα παιδιά μας για τα γεγονότα εκείνης της εποχής, τι μάθανε στο σχολείο τους ή και στο σπίτι τους για τον Άρη Βελουχιώτη, το ΕΑΜ, τον ΕΛΑΣ, ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ, το θηριώδη ναζισμό, τα SS, τα γερμανικά μπλόκα, τα ολοκαυτώματα, τα τάγματα ασφαλείας, τους δοσίλογους, τους γερμανοτσολιάδες, τους λαδέμπορους, τους μαυραγορίτες, τους κουκουλοφόρους και τους χειροκροτητές;

"Να ναι γλυκό το βόλι", "του Μικρού Χωριού", αυτά τα τραγούδια είναι αθάνατοι ύμνοι του λαού μας για το έπος της εθνικής αντίστασης. Όμως οι παράτες, οι χοροί και οι όποιες άλλες εκδηλώσεις πρέπει να συνοδεύονται κι από τις ανάλογες στάσεις και πράξεις αντίστασης. Κύριε Δήμαρχε, κύριοι δημοτικοί σύμβουλοι σας ρωτάμε άλλη μια φορά και απαιτούμε την απάντησή σας:

- -ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΤΕ;
- ΜΕ ΠΟΙΑ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ ΔΕΝ ΑΝΑΦΕΡΘΗΚΑΤΕ ΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΙΛΗΜΜΕΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ;

ΘΕΛΕΤΕ ΜΗΠΩΣ ΝΑ ΑΠΟΔΡΑΣΕΤΕ ΑΠΟ ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΑΥΤΟ ΜΕ ΕΛΑΦΡΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑΚΙΑ ΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΝΑΗ ΑΠ ΤΑ ΜΕΓΑΡΑ;

Καιροσκοπείτε και αποφεύγετε την άμεση εκδήλωση των προθέσεων σας, το διαχειρίζεσθε με τη λογική του "βλέποντας και κάνοντας"; Πολλοί και πολλά τα είπατε στο συνέδριο, αλλά η απαίτηση των συμπολιτών μας και η δική μου παραμένει αμετάβλητη:

ΦΤΙΑΞΤΕ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΩΡΑ, ΑΠΟΔΩΣΤΕ ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΙΚΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΜΑΣ ΟΦΕΙΛΗ.

Υπάρχει απόφαση του ΔΣ, αν δεν τη σέβεσθε και δεν θέλετε να την υλοποιήσετε τότε σας μένει μια και μοναδική επιλογή:
ΔΗΛΩΣΤΕ ΤΗΝ ΑΡΝΗΣΗ ΣΑΣ

*Η επιστολή υποβάλλεται με το αίτημα να δημοσιευθεί στην επίσημη σελίδα του Δήμου, προκειμένου οι πολίτες να έχουν από εκεί την πληρέστερη δυνατόν ενημέρωση.

* Ύστερη Υποσημείωση (Δημητρίου Γκορόγια):

Λίγο μετά την αποστολή προς το Δήμο και τα τοπικά ΜΜΕ της επιστολής μου, καλοπροαίρετοι φίλοι και συνοδοιπόροι της προσπάθειας μου για την ανάδειξη του διπλού ολοκαυτώματος, επικοινωνήσαν μαζί μου και μου ανέφεραν ότι:

Υπήρξαν συγκεκριμένα προσυνεδριακά συμβάντα στα οποία διαπιστώνεται αρνητική διάθεση των διοργανωτών να καλέσουν ως εισηγητές, ανθρώπους που αποδεδειγμένα έχουν πολύχρονη, δημόσια και συνεπή δράση για την ανάδειξη όλων των ιστορικών πλευρών αυτού του θέματος από τη μία, αλλά και την εκφρασμένη άρνηση τους από την άλλη, να συμπεριλάβουν αυτοπροτεινόμενους εισηγητές που διέθεταν σε επάρκεια την επιστημονική κατάρτιση και την ιστορική γνώση. Συμμετοχές δηλαδή που θα διεύρυναν το περιεχόμενο και το κύρος του συνεδρίου. Συνεπώς μπαίνει εξ αντικειμένου το ερώτημα:

Όχι εάν, αλλά σε ποιο βαθμό αυτό το συνέδριο ήταν πολιτικά χειραγωγημένο, σε πιο βαθμό δηλαδή ήταν ιδεολογικά περιχαρακωμένα τα τελικά συμπεράσματα των εργασιών του;

Κρίμα για το λαό αυτής της ηρωικής άγονης γης, κρίμα κι άδικο. Διαχρονικά με τον δικό του ιδρώτα οι πολυεπίπεδοι και ποικιλόμορφοι εξουσιάζοντες χρηματοδοτούσαν και συνεχίζουν να χρηματοδοτούν ανούσιες κοστοβόρες φιέστες ή ακόμα χειρότερα ανελεύθερες, καθοδηγούμενες έρευνες. Που στην καλύτερη των περιπτώσεων υποβαθμίζουν την πραγματική σημασία των μεγάλων ιστορικών γεγονότων. Δράσεις που σκόπιμα και μεθοδικά παραποιούν τις αλήθειες. Ακόμα και εκείνες που αφορούν θηριωδίες στις οποίες ο λαός θυσίασε τα πάντα μέχρι και το αίμα των ίδιων των παιδιών του. Όπως είναι το ολοκαύτωμα του Καρπενησίου από τις ναζιστικές ορδές και τα ντόπια μιάσματα-συνεργάτες τους.

Ο τιμώμενος στο συνέδριο αποθανών δημοσιογράφος, δεν δίστασε σε προηγούμενο ανάλογο για την εμπορική ζωή του Καρπενησίου αφιέρωμα, να ταυτίσει τη διπλή πυρπόλυση του Καρπενησίου και τις θηριωδίες εκτελέσεις αθώων συμπολιτών μας από τα ναζιστικά στρατεύματα, με τις ζημιές που υπέστη η πόλη κατά την κατάληψη της από τις δυνάμεις του ΔΣΕ το 1949!!!

Επικαλούμενος μάλιστα, για να ισχυροποιήσει την άποψη του, μια αισχρή διασωσμένη αναφορά του τότε εγκάθετου διευθυντή της Εθνικής Τραπέζας προς την κεντρική διοίκηση του ευαγούς ιδρύματος που υπηρέτούσε!!!

Είναι τέτοια η διαχείριση που επιφύλαξε ο τιμώμενος στην ιστορική πραγματικότητα που σε κάνει να νιώθεις ότι η αντικειμενικότητα του υπερχειλίζει! Συναγωνιζόμενη την αντίστοιχη και κατά τι ισχυρότερη αγωνιστική του διάθεση!

Προφανώς εξήλεψαν σφόδρα το μεγαλείο των ιδεών του και οι ίδιοι οι τιμητές (μιμητές) του έργου του.

(Δημοσίευση: blog "Ευρυτάνας Ιχνηλάτης")

Ευρυτάνας Ιχνηλάτης, 3 Απριλίου 2025

*

Ο Σύλλογος Καλιακούδα μάς έχει στείλει το περιοδικό «Χωριάτικοι Αντίλαλοι» τεύχη 187, 188, 189 και 190. Τους ευχαριστούμε για την κοινοποίηση και τους στηρίζουμε στο έργο τους.

*

2 Νοεμβρίου 2025

Μνήμη Αρμάνδου Κομπορόζου

Ο ξεχωριστός φίλος Κώστας Κούτρας, επιτυχημένος δήμαρχος της Ρεντίνας των Αγράφων, πρόσφατα μου χάρισε το βιβλίο του «Το Μοναστήρι και οι Εκκλησίες της Ρεντίνας» με την λίαν συγκινητική αφιέρωση: “Το χαρίζω στον φίλο μου Μένιο Κουτσούκη, στη μνήμη του συμμαθητή μου στο Γυμνάσιο Λαμίας (1955) και κοινού μας φίλου Αρμάνδου Κομπορόζου, εκ Μικρού Χωριού Ευρυτανίας.

Με φιλικά και πατριωτικά αγραφιώτικα αισθήματα
Κωνσταντίνος Κούτρας”

Για την αντιγραφή: Μένιος Κουτσούκης

*

Ομόφωνη έγκριση του ψηφίσματος του Δημοτικού Συμβουλίου Καρπενησίου για το σχέδιο “Εύρυτος” και τη μερική εκτροπή των ποταμών Καρπενησιώτη και Κρικελοπόταμου

Τη Δευτέρα 3 Νοεμβρίου, παρουσία θεσμικών φορέων, εκπροσώπων συλλόγων και με μεγάλη συμμετοχή δημοτών πραγματοποιήθηκε η 24^η έκτακτη-κατεπείγουσα συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καρπενησίου για ενημέρωση, διαβούλευση και διαμόρφωση θέσης του Δήμου Καρπενησίου για το σχέδιο “Εύρυτος”, που αφορά τη μερική

εκτροπή των ποταμών Καρπενησιώτη και Κρικελοπόταμου, ενός έργου που ενδέχεται να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στην περιοχή.

Άπαντες εξέφρασαν τις απόψεις τους και τις ανησυχίες τους γύρω από το κρίσιμο αυτό ζήτημα, που αφορά το φυσικό περιβάλλον και το υδάτινο δυναμικό της Ευρυτανίας.

Ο Δήμαρχος Καρπενησίου κ. Χρήστος Κακαβάς σημείωσε στην τοποθέτηση του: *«Το θέμα δεν προσφέρεται για πολιτική εκμετάλλευση, πρέπει να είμαστε ενωμένοι με ψυχραιμία και αποφασισμένοι. Αντιδράσαμε άμεσα με τη σύγκληση του Δημοτικού Συμβουλίου, ώστε να δείξουμε τα αντανakλαστικά και να δώσουμε βήμα στην τοπική κοινωνία, στους φορείς και στους δημότες να τοποθετηθούν και να καταγραφούν οι παρατηρήσεις τους. Δεν είχαμε καμία ενημέρωση και κοιτάμε όλες τις οπτικές γωνίες του θέματος. Αντιλαμβανόμαστε την αγωνία στο να υδρευτεί ο μισός πληθυσμός της χώρας μας και πάρα πολλοί δημότες μας που μένουν στο λεκανοπέδιο, αλλά από την άλλη πλευρά πρέπει να ληφθούν σοβαρά οι ανησυχίες μας, τα ερωτηματικά που υπάρχουν, αναφορικά με το περιβάλλον, την οικονομία και τους φυσικούς πόρους που μέχρι στιγμής μας δόθηκαν πλουσιοπάροχα, αλλά τα τελευταία χρόνια βλέπουμε με τα φαινόμενα της λειψυδρίας ότι σιγά-σιγά φθίνουν και εδώ. Οι ορεινοί όγκοι δεν είναι αποθήκες φυσικών πόρων, αλλά θέλουν στήριξη από την κεντρική κυβέρνηση.*

Το θέμα επίσης έχει κοινωνικές διαστάσεις, αλλά και σεβασμού προς τους δημότες, καθώς δεν μπορεί να λαμβάνονται αποφάσεις χωρίς καμία διαβούλευση με την τοπική κοινωνία. Ήδη έχουμε ζητήσει συνάντηση με το αρμόδιο Υπουργείο και την ΕΥΔΑΠ για περαιτέρω ενημέρωση, η οποία είναι μέχρι στιγμής ελλιπέστατη»

Μετά το πέρας όλων των τοποθετήσεων το παρακάτω ψήφισμα έλαβε από όλους τους Δημοτικούς Συμβούλους και τους τοπικούς Προέδρους απόλυτης αποδοχής και ομοφωνίας.

Το ψήφισμα είναι το ακόλουθο:

«Στην εκδήλωση εορτασμού των 100 χρόνων της ΕΥΔΑΠ, που πραγματοποιήθηκε στις 30 Οκτωβρίου 2025, ο Πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης και ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Παπασταύρου ανακοίνωσαν το σχέδιο «Εύρυτος» για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στην Αττική. Το σχέδιο αυτό προβλέπει τη μερική εκτροπή των ποταμών Καρπενησιώτη και Κρικελιώτη προς τον ταμιευτήρα του Ευήνου, μέσω υδραυλικής σήραγγας μήκους 11 χιλιομέτρων, με σκοπό τη σταθερή

παροχή περίπου 200 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού ετησίως. Σύμφωνα με τις εξαγγελίες, δεν προβλέπεται η κατασκευή νέου φράγματος, αλλά η δημιουργία αναχώματος για την υδρομάστευση των απαιτούμενων ποσοτήτων νερού, το οποίο θα διοχετεύεται μέσω του υδραγωγείου του Μόρνου προς την Αττική.

Για τον Δήμο Καρπενησίου, η συζήτηση αυτή δεν αποτελεί απλώς τεχνικό ή υδρολογικό ζήτημα, αλλά βαθιά κοινωνική υπόθεση καθώς οι ποταμοί Καρπενησιώτης και Κρικελιώτης αποτελούν πηγή ζωής, φυσικό κεφάλαιο και αναπόσπαστο τμήμα της ιστορίας και της ταυτότητας του τόπου μας. Οι ποταμοί έχουν καθορίσει τον χαρακτήρα της Ευρυτανίας επί αιώνες, έχουν διαμορφώσει το τοπίο και το μικροκλίμα, στηρίζουν τη βιοποικιλότητα, την κτηνοτροφία και τον ήπιο τουρισμό, ενώ αποτελούν σημείο αναφοράς για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της περιοχής, γι' αυτό και η ανακοίνωση ενός τέτοιου σχεδίου, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση, επιστημονική τεκμηρίωση με τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των επιστημονικών φορέων, προκαλεί εύλογη ανησυχία και αίσθημα αιφνιδιασμού.

Η προστασία των ποταμών και γενικότερα των υδάτινων σωμάτων αποτελεί ζήτημα ύψιστου δημόσιου συμφέροντος, κατοχυρωμένο από το άρθρο 18 του Συντάγματος της Ελλάδας, το οποίο ορίζει την υποχρέωση του κράτους να μεριμνά για τη διαχείριση και αξιοποίηση των φυσικών πόρων με γνώμονα το κοινό καλό και τη βιωσιμότητα των οικοσυστημάτων. Επιπλέον, η Οδηγία 2000/60/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία, **απαιτεί αυστηρή επιστημονική αξιολόγηση, συμμετοχή των πολιτών και τεκμηριωμένη ανάλυση επιπτώσεων για κάθε έργο που επηρεάζει υδάτινα σώματα.**

Ο Δήμος Καρπενησίου υπερασπίζεται το δικαίωμα των πολιτών να ζουν σε έναν τόπο με σεβασμό στη φύση και στους φυσικούς του πόρους. Οι ποταμοί Καρπενησιώτης και Κρικελιώτης είναι θεμελιώδες στοιχείο της φυσικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς και η προστασία τους αποτελεί υποχρέωση απέναντι στο Σύνταγμα, στο περιβάλλον και στις επόμενες γενιές.

Ο Δήμος Καρπενησίου ζητά πλήρη ενημέρωση αναφορικά με το σχέδιο «Εύρυτος», καθώς και την άμεση έναρξη ενός ουσιαστικού, τεκμηριωμένου και συμμετοχικού διαλόγου ανάμεσα στην Πολιτεία, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τους επιστημονικούς φορείς και τους πολίτες, με στόχο τη διαμόρφωση κοινών και βιώσιμων λύσεων που θα

διασφαλίζουν την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την οικονομία του τόπου.

Οι ποταμοί Καρπενησιώτης, Κρικελιώτης, που καταλήγουν στον Τρικεριώτη που θα αντιμετωπίσει και το μείζον πρόβλημα είναι η καρδιά της Ευρυτανίας. Η προστασία τους δεν είναι απλώς περιβαλλοντική επιλογή, είναι πράξη ευθύνης, σεβασμού και συνέχειας απέναντι στην ιστορία και το μέλλον μας.»

Γραφείο Δημάρχου Καρπενησίου, 4 Νοεμβρίου 2025

*

Ο Σύλλογος Απανταχού Καρπενησιωτών μας ενημέρωσε για την έκδοση του περιοδικού «Καρπενησιώτικα», τεύχος 17. Καλοτάξιδο!

Ευχαριστήριες Επιστολές

Ως μια ελάχιστη ένδειξη αναγνώρισης και ευγνωμοσύνης, δημοσιεύουμε τις επιστολές που αποστέλλουμε σε όσες και όσους, με τις χορηγίες τους προς την Αδελφότητα, υποστηρίζουν τη δράση μας.

Αθήνα 7/3/2025

Αξιότιμε κε Παπαθανασίου,

Με την παρούσα επιστολή, εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες για την ευγενική σας χειρονομία να στηρίξετε με τη χορηγία σας, τη λειτουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου στο Παλαιό Μικρό Χωριό.

Σε αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, με την ευγενική σας δωρεά, η οποία αποτελεί μια ακόμη έμπρακτη απόδειξη των αρχών και αξιών που σας διέπουν, θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε την εύρυθμη λειτουργία του και ευχόμαστε να ακολουθήσουν και άλλοι το παράδειγμά σας!

Παράλληλα θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την ανιδιοτελή υποστήριξη και βοήθεια, στην Ενορία του Μικρού Χωριού.

Τέλος, η παρούσα επιστολή αποτελεί ελάχιστη ένδειξη ευγνωμοσύνης έναντι των αξιέπαινων πράξεων σας και επειδή θεωρούμε ότι τέτοιες ενέργειες θα πρέπει να αναδεικνύονται, σας ενημερώνουμε ότι θα δημοσιεύσουμε την παρούσα επιστολή, στο επόμενο τεύχος του περιοδικού μας «ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ».

Με εκτίμηση,
Κυριακή Αϊβαλιώτου
Πρόεδρος Αδελφότητας Μικροχωριτών
«Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

*

Αθήνα, 9/3/2025

Αξιότιμε κε Τριανταφύλλη,

Με την παρούσα επιστολή, εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες για την ευγενική σας χειρονομία να στηρίξετε με τη χορηγία σας, τη λειτουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου στο Παλαιό Μικρό Χωριό.

Η χορηγία σας, σε συνέχεια των διαλαμβανομένων στη Γ.Σ. της 13^{ης}/11/2022 (αρ. Πρακτικού 412), συνέβαλε ουσιαστικά στην κάλυψη των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών συντήρησής του. Χάρη και στη δική σας συμμετοχή, θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε την εύρυθμη λειτουργία του και ευχόμαστε η γενναιόδωρη χειρονομία σας να βρει και άλλους μιμητές!

Παράλληλα θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την υποστήριξη και βοήθεια στην Τοπική Κοινότητα του Μικρού Χωριού, όποτε αυτή σας έχει ζητηθεί.

Στους χαλεπούς, γεμάτες προκλήσεις καιρούς, η ανιδιοτελής αυτή χειρονομία σας αποτελεί πολύτιμο ηθικό και υλικό στήριγμα, καθώς είναι πολύ σημαντικό να έχουμε στο πλευρό μας τα μέλη του Συλλόγου σε κάθε προσπάθεια προαγωγής πολιτισμού αλλά και ανάδειξης του χωριού μας, μέσω πολupoίκιλων δράσεων.

Τέλος, επειδή θεωρούμε ότι τέτοιες πράξεις θα πρέπει να αναδεικνύονται σας ενημερώνουμε, ότι θα δημοσιεύσουμε την παρούσα επιστολή, στο επόμενο τεύχος του περιοδικού μας «ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ».

Με εκτίμηση,
Κυριακή Αϊβαλιώτου
Πρόεδρος Αδελφότητας Μικροχωριτών
«Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

*

Αθήνα, 12/3/2025

Αξιότιμε κε Πιστιόλη,

Με την παρούσα επιστολή, αποστέλλεται η απόδειξη αρ 7451/11-3-2025, ποσού 3.000,00 ευρώ, που αφορά σε δωρεά υπέρ της Αδελφότητας Μικροχωριτών. Η ως άνω δωρεά, πραγματοποιήθηκε στη μνήμη των γονέων Ευάγγελου και Σπυριδούλας Πιστιόλη, σε συνέχεια των διαλαμβανομένων στη Γ.Σ. της 13^{ης}/11/2022 (αρ. Πρακτικού 412) και αφορά στα έτη 2023-2024.

Στις δύσκολες οικονομικά εποχές που βιώνουμε και στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες συντήρησης του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου στο Παλιό Μικρό Χωριό, η γενναιόδωρη προσφορά σας θα συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία του.

Η παρούσα επιστολή αποτελεί ελάχιστη ένδειξη ευγνωμοσύνης έναντι αυτής της ευγενικής χορηγίας, που ευχόμαστε να βρει κι άλλους μιμητές.

Ευχαριστούμε θερμά για τη στήριξη του έργου του συλλόγου μας, καθώς όλοι οι πόροι προέρχονται από τα μέλη του και τέλος σας ενημερώνουμε, ότι θα αναδείξουμε αυτή την αξιέπαινη χειρονομία σας, δημοσιεύοντας την παρούσα επιστολή στο επόμενο τεύχος του περιοδικού μας «ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ».

Με εκτίμηση,

*Κυριακή Αϊβαλιώτου**Πρόεδρος Αδελφότητας Μικροχωριτών**«Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»*

Λίγα λόγια γι' αυτούς που έφυγαν

Μέσα στην αέναη και αμείλικτη ροή του χρόνου, συγχωριανοί μας φεύγουν συνεχώς από κοντά μας, οι μορφές τους όμως αξίζει να παραμένουν ζωντανές στη μνήμη μας και να συνεχίσουν να ζουν μέσα στις καρδιές μας. Αυτός είναι και ο στόχος της στήλης αυτής, που γίνεται με φροντίδα των οικείων, οι οποίοι θα πρέπει να στέλνουν στη διεύθυνση του περιοδικού μας μία φωτογραφία και ένα σχετικό κείμενο ή βιογραφικά στοιχεία του εκλιπόντος.

Μνήμη Ευφροσύνης Κουτσούκη-Ζυγιάρη και Ευαγγελίας Κωστοπούλου-Κομπορόζου

Ευφροσύνη Ζυγιάρη

Ευαγγελία Κομπορόζου

Το Φθινόπωρο του 2024 έφυγε από τη ζωή η Φρόσω Ζυγιάρη, το γένος Κουτσούκη και λίγους μήνες πριν μας χαιρέτησε η Ευαγγελία Κομπορόζου, το γένος Κωστοπούλου. Και οι δύο ήταν πρώτες εξαδέλφες μου. Η Φρόσω ήταν κόρη του Γιάννη Κουτσούκη, αδελφού του πατέρα μου και η Βαγγελιώ ή-

ταν κόρη του Βαγγέλη Κωστόπουλου, αδελφού της μητέρας μου. Έτσι άφησαν εμένα, τον μόνο επιζώντα και από τις δύο ιστορικές οικογένειες του χωριού μας.

Με τη Φρόσω ήμασταν εγγόνια του θρυλικού τραγουδιστή και χορευτή Νικήτα Κουτσούκη, που μάγεψε και παντρεύτηκε τη γιαγιά μου Ευφροσύνη, κόρη του Ιωάννη Ζορμπαλά, Αγωνιστή του 1821 και πρωτοπαλίκਾਰου του Μάρκου Μπότσαρη. Με την Βαγγελιώ ήμασταν εγγόνια του Παπαχαράλαμπου Κωστόπουλου, που ήταν εφημέριος του χωριού μας στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, και λειτουργούσε επίσης στα γύρω χωριά όπως Ερκίστα, Φειδάκια, Σελλά, Μηλιά κλπ. Στην Ερκίστα μάλιστα είχε παντρέψει και μια αδελφή του και από τότε συγγενεύαμε με την οικογένεια Σκαλτσή εκεί.

Η Φρόσω παντρεύτηκε με τον Γιάννη Ζυγιάρη από το Μεγάλο Χωριό και ζούσαν στο New Jersey της Αμερικής. Απέκτησαν δύο κόρες που ζουν στην Αμερική, την Πωλήνα που επισκέπτεται τακτικότερα το

χωριό μας και την Αγάπη, παντρεμένη με δύο παιδιά, ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Η Βαγγελιώ παντρεύτηκε τον συγχωριανό μας Γιάννη Κομπορόζο και ζούσαν στο Detroit Michigan της Αμερικής. Απέκτησαν δύο κόρες και ένα γιο, τον Νίκο, που της χάρισε τρία εγγόνια.

Καλοσυνάτες, ευγενικές φυσιογνωμίες, φίλεργες και στοργικές σύζυγοι και μητέρες θα μείνουν ζωντανές στη μνήμη και στην καρδιά μας.

Μένιος Κουτσούκης

Μαγδαληνή Γιολδάση (1930-2024)

Αποχαιρετισμός στη Μαμά μου

Αν θα έπρεπε να βάλω ένα τίτλο στην ιστορία της ζωής σου, αυτός θα ήταν...

"Ήταν όλοι τους παιδιά μου "

Σε ρώτησα μια μέρα στο νοσοκομείο...

- Πόσα παιδιά έχεις Μαμά

Και μου απάντησες...

- Έχω πολλά παιδιά!

Μέσα στη σύγχυσή σου, μου είπες μια μεγάλη αλήθεια.

Έχεις πολλά παιδιά Μαμά!

Παιδιά που αγκάλιασες, που φρόντισες, που ανάθρεψες.

Από όταν ήμουν μικρή, δεν αισθάνθηκα ποτέ ότι ήμουν το μοναδικό σου παιδί.

Πάντα η αγκαλιά σου ήταν γεμάτη παιδιά κι εγώ ήμουν ένα από αυτά.

Και ξέρεις κάτι Μαμά, δε ζήλεψα ποτέ.

Το θεωρούσα απόλυτα φυσιολογικό.

Να είναι το σπίτι μας, πάντα γεμάτο κόσμο.

Να είναι τραπέζι μας, πάντα στρωμένο.

Κι εσύ να δίνεις, από αυτά που δεν περίσσευαν, αλλά δεν ένιωσα και ποτέ ότι μου λείπανε.

Στο δύσκολο δρόμο της ζωής σου, που προχωρούσες πάντα με ψηλά το κεφάλι και θεωρούσες ντροπή να καταλάβουν οι άλλοι τον πόνο σου ή τη δυσκολία σου, έδινες απλόχερα αγάπη και φροντίδα.

Είχες πάντα έτοιμη μια ιστορία να πεις, ένα τραγούδι, για να κάνεις τους γύρω σου να γελάσουν, να ευθυμήσουν.

Και τα κατάφερνες περίφημα Μαμά μου!

Και όσο προχωρούσαν τα χρόνια, τόσο μεγάλωνε η αγκαλιά σου, για να χωρέσουν κι άλλοι.

Τόσο μεγάλωνε η καρδιά σου, για να μοιράσει αγάπη!

Και για όλα αυτά που έκανες, δεν περίμενες ανταπόδοση.

Εγώ κάνω αυτό που μου λέει η καρδιά μου, μου έλεγες.

Κι όμως Μαμά, πήρες πίσω πολλαπλάσια την αγάπη που έδωσες.

Αγκάλιασες τον άντρα μου σαν παιδί σου και αυτός σε φρόντισε σαν Μάνα του.

Λάτρεψες τα παιδιά μου κι αυτά εσένα.

Και όλοι Μαμά, για όσους υπήρξες Μάνα και Αδερφή και Θεία και Γειτόνισσα, σου γύρισαν πίσω την αγάπη σου!

Ήταν δίπλα σου στην τελευταία μάχη της ζωής σου και είναι σήμερα εδώ, να σου πουν το τελευταίο αντίο.

Και όσοι δεν κατάφεραν με φυσική παρουσία, είναι νοερά εδώ και σε αποχαιρετούν!

Ξέρω ότι ήρθε η ώρα να σε αποχαιρετήσω και να μπει μέσα στο κουτάκι της καρδιάς μου, που έχω μόνο για σένα.

Δίπλα σε αυτό που έχω τον Μπαμπά μου, χρόνια τώρα.

Και να του πεις, όταν τον συναντήσεις στο ταξίδι σου, ότι ήσασταν σπουδαίοι οδηγοί στη ζωή μου και οι δύο!

Και θα σας ευγνωμονώ, για όλα αυτά που με διδάξατε, για όλη την αγάπη που μου δώσατε!

Καλό ταξίδι στο φως Μαμά μου!

Αγγελική Γιολδάση

Ηρακλής Λιάπης

Ο Ηρακλής Λιάπης γεννήθηκε στο Παλιό Μικρό Χωριό, τον αγαπημένο του τόπο, γιος της Μαρίας (το γένος Κανούτου) και του Νίκου Λιάπη. Ήταν ο προτελευταίος από τα έξι παιδιά τους – του Γιάννη, της Ευτυχίας, του Παντελή, της Ελένης, του ίδιου και της Παναγιώτας.

Τα δύσκολα χρόνια της Κατοχής, σε ηλικία μόλις έξι ετών, η

οικογένεια άφησε το χωριό και εγκαταστάθηκε μόνιμα στη Λαμία, αναζητώντας μια καλύτερη ζωή. Με πολλή δουλειά, κόπο και αγάπη, όλα τα αδέρφια πορεύτηκαν ενωμένα, στηρίζοντας ο ένας τον άλλον, φτιάχνοντας τις ζωές και τις οικογένειές τους στη Λαμία και στην Αθήνα — χωρίς ποτέ να ξεχάσουν τον τόπο που τους γέννησε.

Ο Ηρακλής υπήρξε άνθρωπος του μόχθου και της τιμότητας, επαγγελματίας επιπλοποιός στη Λαμία. Δουλευταράς, χαμογελαστός και πάντα αισιόδοξος, αντιμετώπιζε τη ζωή με καρτερία και καλοσύνη. Στο πλευρό του βρισκόταν πάντοτε η αγαπημένη του Μαρία, μια γυναίκα που είναι τόσο όμορφη εξωτερικά όσο και στην ψυχή που ίσως γι' αυτό ταίριαζαν τόσο πολύ και αγαπήθηκαν βαθιά, μένοντας μαζί μια ολόκληρη ζωή, στις χαρές και στις δυσκολίες, μέχρι το τέλος που ήταν δυστυχώς πολύ δύσκολο γι' αυτόν.

Με πολλούς κόπους και στερήσεις κατάφεραν μαζί να σπουδάσουν τα παιδιά τους, τον Νίκο και τη Χρύσα. Οι θυσίες τους έπιασαν τόπο: ο Νίκος και η Χρύσα έγιναν άξιοι επιστήμονες, δημιούργησαν τις δικές τους οικογένειες και χάρισαν στον Ηρακλή και τη Μαρία τα αγαπημένα τους εγγόνια — τον Αντώνη, τον Ηρακλή και τη Δήμητρα-Μαρία, που ήταν η μεγάλη τους χαρά και περηφάνια.

Δοτικός και ευγενικός, βοηθούσε όποιον είχε ανάγκη, ακόμα κι αν ο ίδιος στερούνταν. Δεν έχασε ποτέ το χαμόγελό του, ούτε την πίστη του στον άνθρωπο και το Θεό. Και ποτέ δεν ξέχασε το χωριό του — τους συγχωριανούς, τα παιδικά του χρόνια, τις ρίζες του.

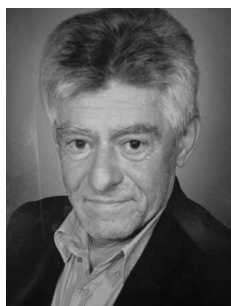
Τώρα που έφυγε από κοντά μας, είμαστε βέβαιοι πως η ψυχή του ταξιδεύει πάνω από τη Χελιδόνα, εκεί όπου η καρδιά του έμενε πάντα.

Αιώνία του η μνήμη.

Η οικογένειά του.

Άγγελος Γιαννακόπουλος

Στις 5 Απριλίου του 2025, "έφυγε" από κοντά μας ο Άγγελος Γιαννακόπουλος. Ο Άγγελος χωρίς φτερά, όπως του άρεσε να αυτοαποκαλείται. Ο Άγγελος, γέννημα θρέμμα του Μικρου Χωριού, ήταν εργατικός, πρόσχαρος, δοτικός, γενναιόδωρος, έτοιμος πάντα να βοηθήσει όποιον είχε

ανάγκη. Ο Άγγελος ο γλεντζές, ο αυθόρμητος, η ψυχή της παρέας, πρώτος στο χορό και στα γλέντια. Δούλεψε σκληρά και έφτιαξε μια υπέροχη οικογένεια, αποκτώντας δύο υπέροχες κόρες και πέντε εγγόνια. Πάλεψε για πολλά χρόνια σκληρά και στα ίσια με το "θηρίο" αλλά έχασε τον πόλεμο μόλις στα 66 του χρόνια.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα του χωριού του που αναπαύεται.

Κατερίνα Κομπορόζου

Έφυγε η λατρεμένη μας μητέρα και γιαγιά, Κατερίνα Κομπορόζου. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα όπου γνώρισε τον Μικροχωρίτη, Τρύφωνα Κομπορόζο. Τα τελευταία 25 χρόνια ζούσε στη Χαλκίδα με τον μονάκριβο γιό της, Νάσο, τη νύφη της, Σοφία και τις εγγονές της, Κατερίνα και Μαρία τις οποίες υπεραγαπούσε και στήριζε σε κάθε τους βήμα. Θα μας λείπει η τρυφερότητά της, η αγάπη και η ευγένειά της. Θα είναι πάντα Φάρος που θα φωτίζει τις ζωές μας. Καλό Παράδεισο μητέρα-γιαγιά.

Σοφία Κοκκάλα Κομπορόζου

Διονυσία «Σία» Παπαθανασίου (1936-2025)

Η «Σία», όπως την ήξεραν όλοι, γεννήθηκε στην Πάτρα στις 8 Δεκεμβρίου του 1936. Η δεύτερη από τρεις κόρες και έναν γιο του Θεμιστοκλή και της Παναγιώτας Πετρόπουλου, μεγάλωσε σε ένα ζεστό και αγαπημένο περιβάλλον με την οικογένειά της στη Αμαλιάδα Ηλείας. Όμορφη, ψηλή και ευθυτενής, συγκέντρωνε τα βλέμματα από μικρή. Πάντα με ένα τραγούδι στα χείλη, την φώναζαν «το αηδόνι της γειτονιάς».

Μετακόμισε στην Αθήνα όταν τελείωσε το εξατάξιο τότε γυμνάσιο, και έμενε στο σπίτι του θείου της, Στρατηγού Βασιλείου Πετρόπουλου. Εργάστηκε ως γραμματέας στο γραφείο του Σπύρου Μερκούρη, αδελφού της αείμνηστης Μελίνας Μερκούρη.

Η Σία είχε γίνει πια μια όμορφη νέα γυναίκα που εντυπωσίαζε με την κορμοστασιά της και την καλλιεργημένη φύση της.

Ήταν γραφτό να γνωρίσει τον σύντροφο της ζωής της, τον Γιώργο Παπαθανασίου, όταν αυτός ήρθε στην Ελλάδα από την Σάρλοτ της Βορείου Καρολίνας των ΗΠΑ, όπου είχε μεταναστεύσει το 1956. Την γνωριμία έκανε η αδελφή του Σωτηρία, η οποία είχε παντρευτεί και εγκατασταθεί στην Αμαλιάδα. Του έγραψε «Έλα Γιώργο να την γνωρίσεις. Είναι η πιο όμορφη κοπέλα της περιοχής και με αυτήν θα κάνεις και σπίτι και προκοπή». Έτσι γνωρίστηκαν, ερωτεύτηκαν και παντρεύτηκαν στις 3 Ιουνίου του 1961.

Μετά από το γαμήλιο ταξίδι στην Κέρκυρα, ο Γιώργος έφερε την Σία στο Μικρό Χωριό για πρώτη φορά. Από την πρώτη στιγμή η Σία ερωτεύτηκε το πανέμορφο χωριό μας, για το οποίο δεν σταμάτησε ποτέ να μιλάει και να το αγαπάει. Συνέδεσε την ζωή της με το χωριό μέχρι το τέλος της ζωής της και για πάντα.

Το ζευγάρι επέστρεψε στην Αμερική, όπου δημιούργησαν την οικογένειά τους, τον Θανάση και την Θέμιδα (Τέμη). Υποδειγματικά και τα δύο παιδιά, με τρόπους και αριστούχοι, επιδείκνυαν πάντα την άριστη διαπαιδαγώγηση και την αγάπη με την οποία μεγάλωσαν. Το 1974 η οικογένεια μετακόμισε στην Αθήνα, όπου διέμεινε για έξι χρόνια, δίνοντας στα παιδιά την ευκαιρία να γνωρίσουν καλά την πατρίδα Ελλάδα.

Ο Γιώργος και η Σία διέπρεψαν επαγγελματικά με σκληρή δουλειά στον χώρο της εστίασης. Πρόσεχαν κάθε πελάτη σαν να ήταν ο μοναδικός, και οι πελάτες τους αγάπησαν. Βέβαια, οι γυναίκες έλεγαν ότι ερχόντουσαν όχι μόνο το καλό φαγητό, αλλά και για να δουν «τί φοράει η Σία», αφού γοήτευε με την εξωτερική και την εσωτερική της ομορφιά. Πάντα ντυμένη σαν μοντέλο, εντυπωσίαζε με τον καλό της λόγο και το χαμόγελό της.

Το 1984 η Σία πούλησε την προίκα της, ένα διαμέρισμα στην Αθήνα, και αγόρασε ένα όμορφο οικόπεδο στο κέντρο του Παλαιού Μικρού Χωριού. Εκεί έχτισαν μαζί το πρώτο σπίτι που οικοδομήθηκε μετά την τρομερή κατολίσθηση του 1963. Το σπίτι αυτό έμελλε να γίνει το καταφύγιό τους, αφού πέρασαν εκεί 31 συνεχόμενα καλοκαίρια και φθινόπωρα. Όλοι θυμούνται τον Γιώργο και την Σία στην βεράντα, να χαιρετούν, να κερνάνε, ή την Σία να κλαδεύει τις πάντα ωραίες τριανταφυλλίες τους.

Ποτέ δεν σταμάτησε να αγαπάει το Μικρό Χωριό με όλη της την καρδιά και έκανε μαζί με τον Γιώργο πολλές ευεργεσίες, γνωστές και μη.

Ο Θεός τους ευλόγησε να αποκτήσουν έναν εξαιρετικό γαμπρό, τον Γιώργο, με το οποίον η Τέμη ζεί στην Αμερική και έχουν αποκτήσει δύο υπέροχα παιδιά, τον Ιωάννη και την Νίνα. Αγαπούσαν τα εγγόνια τους όσο τίποτε άλλο. Ο Ιωάννης, διακεκριμένος πια δικηγόρος, μαζί με την όμορφη σύζυγό του Ελένη, τους χάρισε και την πρώτη δισεγγονή, την χαριτωμένη Μαρία. Η Νίνα, επιτυχημένη στον τραπεζικό τομέα, μαζί με τον εξαιρετικό σύζυγό της Ματθαίο, την επισκέφτηκαν τρεις μήνες πριν φύγει τον Ιανουάριο του 2025.

Το 2021 επέστρεψε πια μόνιμα στην Ελλάδα με τον Γιώργο. Έζησαν για ένα χρόνο στο χωριό και μετά στην Αθήνα. Μετά τον θάνατο του Γιώργου το 2023, έζησε μία ήσυχη και αξιοπρεπή ζωή στο σπίτι της, με την αγάπη και την φροντίδα του Θανάση που ζούσε κοντά της, καθώς και της Τέμης, του συζύγου της Γιώργου, και των εγγονιών της, που την επισκέπτονταν συχνά από την Αμερική. Έφυγε ξαφνικά στις 12 Απριλίου 2025 στο σπίτι της ήσυχη και χωρίς ταλαιπωρία, όπως της άξιζε. Έτσι επέστρεψε για τελευταία φορά στο αγαπημένο της Μικρό Χωριό όπου θα συνοδεύει για πάντα τον σύντροφο της ζωής της Γιώργο, και μαζί θα αγναντεύουν τα υπερήφανα ψηλά βουνά της Ευρυτανίας που τόσο αγαπούσαν.

Ο Ματθαίος και η Νίνα περιμένουν και την πρώτη τους κορούλα τον Δεκέμβριο του 2025, που θα πάρει και το όνομα Διονυσία. Δυστυχώς δεν πρόλαβε να ζήσει και αυτή τη χαρά, αλλά μαζί θα τους καμαρώνουν όλους από ψηλά.

Θα την θυμόμαστε την Σία μας για πάντα..... ο όμορφος και υπέροχος άνθρωπος που ήταν. Αγαπητή μητέρα, γιαγιά και προγιαγιά.....

Σπύρος Παπαθανασιάδης (1933-2025)

Γεννήθηκε στο Αγρίνιο Αιτωλοακαρνανίας το 1933. Μεγάλωσε και έζησε στην Αθήνα. Ήταν γιος του Αντιστράτηγου Θεοδοσίου Παπαθανασιάδη με καταγωγή από τον Προυσό Ευρυτανίας και της Μαρίας Παπαθανασιάδη, το γένος Γουβέλη.

Απεβίωσε στις 26 Ιουλίου 2025, ανήμερα της Αγίας Παρασκευής, σχεδόν ενάμιση χρόνο από την απώλεια της αγαπημένης του συζύγου Ρένας Παπαθανασιάδη – Κεράνη.

Από μικρός ήθελε να γίνει γιατρός. Επιμελής και πολύ καλός μαθητής, εισήλθε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών από την οποία αποφοίτησε με άριστα.

Το 1960 παντρεύτηκε τη Ρένα Κεράνη, με καταγωγή από το Μικρό Χωριό Ευρυτανίας και ανεχώρησαν στη Μεγάλη Βρετανία, όπου έμειναν 5 χρόνια, κατά τα οποία εργάστηκε σε βρετανικά νοσοκομεία στο Λονδίνο και στο Newcastle-upon-Tyne για να πάρει την ειδικότητα του χειρουργού-ουρολόγου.

Επιστρέφοντας στην Αθήνα μετά τη Μεγάλη Βρετανία εργάστηκε τα πρώτα χρόνια στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» και στη συνέχεια και μέχρι της συνταξιοδότησής του στο Νοσοκομείο Ατυχημάτων «ΚΑΤ» ως Επικεφαλής της Ουρολογικής Κλινικής.

Απέκτησαν δύο παιδιά: τη Μαρία και τον Θεοδόση και ευτύχησαν να έχουν τέσσερα εγγόνια, τα οποία υπεραγαπούσε και χάρηκε μέχρι τα βαθιά γεράματα.

Λάτρεψε από νωρίς το Μικρό Χωριό χάρη στη σύζυγό του Ρένα Κεράνη και την οικογένειά της. Κάθε Πάσχα και καλοκαίρι με μεγάλη ευχαρίστηση απολάμβανε την ηρεμία του χωριού και τη φύση. Με την ίδια ευχαρίστηση επισκέπτονται αρκετά συχνά τα παιδιά και τα εγγόνια του το αγαπημένο Μικρό Χωριό.

Άνθρωπος ήρεμος, ψύχραιμος και με ιδιαίτερο λεπτό χιούμορ ήταν πάντα αγαπητός στην οικογένειά του, στους συγγενείς και φίλους του, αλλά και στους ασθενείς του, τους οποίους ενθάρρυνε και εμψύχωνε με τον μοναδικό του τρόπο!

Πατέρα μας, παππού μας, Σπύρο μας, μας λείπεις πολύ και θα μας λείπεις πάντα.

Μένεις ζωντανός στη μνήμη μας.

Δε σε ξεχνάμε. Σε αγαπάμε.

Τα παιδιά σου, τα εγγόνια σου, τα αδέρφια σου, τα ανίψια σου.

Για τη γραφή

Η κόρη σου Μαρία Παπαθανασιάδη

Μαρίνα Μπάκη

Στις 29 Νοεμβρίου αποχαιρετήσαμε με θλίψη την αγαπημένη μας Μαρίνα Μπάκη.

Η ασθένεια που μας στέρησε τη φωτεινή της παρουσία δεν εμφανίστηκε ξαφνικά. Ήρθε σαν σκιά που αθόρυβα και σιγά σιγά μαθαίνει το σώμα να πονά.

Κι όμως, μέσα σε αυτήν την ταλαιπωρία, αποκαλύπτεται κάτι που δεν φθείρεται. Η αγάπη και η εσωτερική δύναμη του ανθρώπου.

Καλό ταξίδι στο φως Μαρίνα.

Κι εμείς θα μείνουμε εδώ... να περπατούμε τον δρόμο με το αποτύπωμά σου μέσα μας. Με τη μνήμη σου ως οδηγό, με την αγάπη σου και την αξιοπρέπειά σου να μάς φωτίζει. Θα μείνουμε εδώ να σε αγαπάμε!

Ο δύσκολος αποχαιρετισμός είναι και υπόσχεση να σε κουβαλάμε σαν φως, σαν κύκλο που δεν σπάει.. Μαρίνα μας!

Θα είσαι πάντα στη σκέψη μας η οικογένειά σου, η αδελφή σου, οι φίλοι σου, χωρίς πια πόνο.

Παναγιώτης Φλώρος του Κωνσταντίνου

Γεννήθηκε στις 14/10/1952. Απεβίωσε στις 29/12/2025. Γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Μικρό Χωριό Ευρυτανίας. Ήταν υποδειγματικός σύζυγος, πατέρας και παππούς. Διέμενε στην Αθήνα και τους τελευταίους μήνες είχε επιστρέψει μόνιμα στο χωριό του που λάτρευε. Ο αδόκητος χαμός του γέμισε με βαθιά θλίψη την οικογένειά του, όλους τους φίλους και συγχωριανούς του.

Αυτοί που δεν ξεχνούν

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών ευχαριστεί όσες και όσους εξοφλούν τις συνδρομές τους ή στηρίζουν το έργο της με χρηματικές δωρεές. Η συμβολή αυτή είναι η κινητήρια δύναμη της Αδελφότητας, που λειτουργεί χάρη στην εθελοντική στράτευση των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Συνδρομές 2025 (μέχρι 31/12/2025)

ΟΝΟΜΑ	ΠΟΣΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΟΣΟ
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ	20 €	ΚΕΡΑΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ & ΜΙΝΑ	40 €
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20 €	ΚΕΡΑΝΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, ΜΙΝΑ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	60 €
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	20 €	ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	20 €
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	20 €	ΚΕΡΑΝΗ ΜΑΡΙΑ	20 €
ΑΪΒΑΛΙΩΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	20 €	ΚΟΥΜΠΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	20 €
ΒΕΝΕΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20 €	ΚΟΥΜΠΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	20 €
ΒΕΝΕΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20 €	ΚΟΥΤΣΟΥΚΗ ΣΟΦΙΑ	20 €
ΒΟΥΓΑ ΕΠΠΗ (2024-2025)	40 €	ΚΡΕΖΙΑ ΜΙΝΑ	20 €
ΓΑΒΡΙΛΗ ΙΩΑΝΝΑ	20 €	ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΣΠΥΡΟΣ	50 €
ΓΑΒΡΙΛΗΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ	20 €	ΚΩΚΟΣΙΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	20 €
ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	20 €	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΗΣ	20 €
ΓΙΟΛΔΑΣΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	20 €	ΛΙΑΠΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	20 €
ΓΙΟΥΡΝΑ-ΜΑΝΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	20 €	ΛΙΑΠΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	20 €
ΔΕΡΜΑΤΑ ΕΛΕΝΗ	20 €	ΛΙΑΡΟΚΑΠΗ ΣΟΦΙΑ	20 €
ΔΕΡΜΑΤΑ ΙΩΑΝΝΑ	20 €	ΜΑΡΓΕΤΗ ΕΛΛΗ	20 €
ΔΕΡΜΑΤΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	20 €	ΜΑΡΓΕΤΗ ΜΑΡΙΑ	20 €
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΥΡΙΤΣΗΣ	20 €	ΜΠΑΚΑΕ ΑΛΕΚΑ	20 €
ΖΙΝΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	50 €	ΜΠΑΜΠΑΝΙΚΟΛΟΥ-ΚΕΡΑΝΗ ΙΩΑΝΝΑ	50 €
ΗΛΙΑΔΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	20 €	ΜΠΟΝΤΙΚΟΥΛΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	20 €
ΗΛΙΑΔΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	20 €	ΜΠΟΥΡΑ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	20 €
ΗΛΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20 €	ΜΠΟΥΡΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ	20 €
ΚΑΝΟΥΤΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	20 €	ΜΩΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	20 €

ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ ΛΕΝΑ	20 €	ΣΤΙΓΚΑ ΘΕΟΔΩΡΑ	20 €
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΜΑΡΚΟΣ, ΠΑΠΑ-ΘΑΝΑΣΙΑΔΗ ΜΑΡΙΑ (2024-2025)	80 €	ΤΑΣΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	20 €
ΠΑΝΑΡΑ ΑΝΝΑ	20 €	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	20 €
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (2024-2025)	40 €	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	20 €
ΠΙΣΤΙΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	50 €	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	20 €
ΠΛΑΚΑΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ	20 €	ΤΡΙΧΙΑ ΛΑΜΠΡΙΝΗ	30 \$
ΠΛΑΚΑΣ ΘΑΝΑΣΗΣ	20 €	ΤΣΙΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΟΣ	20 €
ΠΛΑΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	20 €	ΦΛΕΓΓΑ ΑΛΕΚΟΣ ΚΑΙ ΕΥΗ	40 €
ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΡΙΑ	50 €	ΦΛΕΓΚΑ ΓΚΟΛΦΩ	20 €
ΣΚΑΛΤΣΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	20 €	ΦΛΕΓΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	20 €
ΣΚΡΕΠΕΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΣΚΡΕΠΕΤΟΥ ΔΙΑΠΗ ΜΑΡΙΑ	60 €	ΦΛΩΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	50 €
ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ ΣΠΥΡΟΣ, ΤΣΟΥΚΑΝΑ ΜΑΡΙΑ	50 €	ΦΛΩΡΟΥ ΕΛΛΗ	20 €
ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ ΦΩΤΗΣ (2024-2025)	40 €	ΧΙΩΤΗ ΜΑΡΙΑ	20 €

Δωρεές

ΟΝΟΜΑ	ΠΟΣΟ (€)	
ΑΪΒΑΛΙΩΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	100	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΓΟΝΕΩΝ
ΑΪΒΑΛΙΩΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ	100	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΚΩΣΤΑ ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΟΥ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	50	
ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	350	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΓΟΝΕΩΝ ΠΑΝΟΥ ΚΑΙ ΟΛΓΑΣ ΚΕΡΑΝΗ
ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	100	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΣΠΥΡΟΥ ΚΑΙ ΡΕΝΑΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ
ΚΡΕΖΙΑ ΜΙΝΑ	30	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΜΗΤΕΡΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΛΥΖΟΥ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ ΜΑΡΙΑ	280	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΠΑΤΕΡΑ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ ΥΠΕΡ Ι.Ν.
ΜΠΑΜΠΑΝΙΚΟΛΟΥ ΚΕΡΑΝΗ ΙΩΑΝΝΑ	500	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΡΕΝΑΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ
ΜΠΑΜΠΑΝΙΚΟΛΟΥ ΚΕΡΑΝΗ ΙΩΑΝΝΑ	400	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΑΠΟΒΙΟΣΑΝΤΟΣ ΓΑΜΠΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΤΗΣ ΡΕΝΑΣ
ΠΙΣΤΙΟΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	3000	
ΠΟΛΥΖΟΣ ΑΡΗΣ	500	
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	180	
ΤΣΙΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	100	ΥΠΕΡ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Εκ παραδρομής από προηγούμενο τεύχος

ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΥ ΔΙΑΗ	100 €	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΝΙΚΗΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ
ΚΕΡΑΝΗ-ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	260 €	ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΓΟΝΕΩΝ & ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ 2021-2023

Σημείωση: Οι λίστες ενδέχεται να παρουσιάζουν λάθη ή παραλείψεις. Παρακαλούμε, αν εντοπίσετε κάτι τέτοιο, ενημερώστε το Δ.Σ. της Αδελφότητας Μικροχωριτών ώστε να ελεγχθούν τα στοιχεία και να διορθωθούν στο επόμενο τεύχος.

Περιηγηθείτε στο ψηφιακό αρχείο των
«Μικροχωρίτικων Γραμμάτων» στο mikrohorio.gr

Κάλεσμα στήριξης και συμμετοχής

Σύμφωνα με το καταστατικό, οι πόροι της Αδελφότητας Μικροχωριτών προέρχονται από τις τακτικές συνδρομές των μελών και τις έκτακτες χορηγίες. Υπάρχουν επιπλέον τα έσοδα που καταγράφει το πωλητήριο του Μουσείου. Συνολικά, τα έσοδα διοχετεύονται με διαφανείς διαδικασίες που ελέγχονται κατά τη διάρκεια των εκλογικών διαδικασιών από την αρμόδια επιτροπή. Οι πόροι κατευθύνονται στην ομαλή λειτουργία του Μουσείου, στην ψηφιακή και έντυπη έκδοση των «Μικροχωρίτικων Γραμμάτων», σε έργα υποδομής και εξωραϊσμού του Χωριού, σε εξωστρεφείς δράσεις, εκδηλώσεις και σε έντυπο ενημερωτικό υλικό.

Γνωστοποιούμε εκ νέου τους τρόπους πληρωμής της συνδρομής σας (20€) η οποία καταβάλλεται **ετησίως**. Σε κάθε περίπτωση, σας παρακαλούμε θερμά να αιτιολογείτε την πληρωμή σας για την σωστή καταχώρησή της:

- Με κατάθεση, **κατά προτίμηση**, στον λογαριασμό της Αδελφότητας στην Τράπεζα Πειραιώς, με το παρακάτω **IBAN: GR81 0172 1590 0051 5910 0347 501**
- Με κατάθεση στον λογαριασμό της Αδελφότητας στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με το παρακάτω **IBAN: GR75 0110 1980 0000 1982 9612 290**
- Με **απ' ευθείας πληρωμή σε ένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας.**
- Με **απ' ευθείας πληρωμή στο Μουσείο** κατά τις καθορισμένες ώρες λειτουργίας του.

Θυμηθείτε να ανανεώνετε ετησίως τη συνδρομή σας. Κάθε κίνηση πρέπει να συνοδεύεται από ονοματεπώνυμο και σαφή αιτιολογία μεταφοράς χρημάτων.	
	GR81 0172 1590 0051 5910 0347 501
 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	GR75 0110 1980 0000 1982 9612 290

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΜΙΚΡΟΧΩΡΙΤΩΝ
“Η Μεταμόρφωση Του Σωτήρος”